

U skladu s članom 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi 1/00 i 17/04) i Odlukom o davanju ovlaštenja Zakonodavnoj komisiji Skupštine Brčko distrikta BiH, broj 01-02-140/09 od 28. 10. 2009. godine, Zakonodavna komisija Skupštine Brčko distrikta BiH na 64. sjednici održanoj 29. novembra 2011. godine utvrdila je prečišćeni tekst Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 11/01) sa izmjenama i dopunama Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi 10/02, 14/02, 1/03, 8/03, 4/04, 19/07 i 34/07).

Broj: 01. 3-05-1188/11
Brčko, 29. novembra 2011. godine

PREDSJEDNIK
ZAKONODAVNE KOMISIJE
Ilija Marić, s.r.

**ZAKON O PREDUZEĆIMA
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE
(prečišćeni tekst)**

DIO 1: OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovaj zakon uređuje osnivanje, pravni status, upravljanje i prestanak preduzeća, kao i početak obavljanja djelatnosti, pravni status i prestanak obavljanja djelatnosti preduzetnika i njihovih podružnica u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Definicije

Član 2

U ovom zakonu, izraz:

1. «Preduzeće» označava pravno lice koje samostalno na tržištu obavlja djelatnost radi sticanja dobiti.
2. «Preduzetnik» označava fizičko lice koje samostalno na tržištu obavlja djelatnost radi sticanja dobiti.
3. «Podružnica» označava dio domaćeg ili stranog preduzeća ili dio djelatnosti domaćeg preduzetnika izdvojen od sjedišta preduzeća ili preduzetnika.
4. «Domaće preduzeće i domaći preduzetnik» označava preduzeće i preduzetnika sa sjedištem u Distriktu i entitetima Bosne i Hercegovine.
5. «Sud» označava Osnovni sud Distrikta.
6. «Vlada» označava Vladu Distrikta.
7. «Član porodice» označava supružnika, srodnika u direktnoj liniji i srodnika u pobočnoj liniji, do drugog stepena srodstva.
8. «Odgovorno lice» označava lice kojem je u preduzeću povjereno obavljanje određenih poslova u vezi sa upravljanjem, vođenjem poslovanja ili rukovođenjem procesom rada.
9. «Vlasnik kapitala preduzeća» označava osnivače preduzeća i dioničare.

10. «Finansijska organizacija» označava banku, osiguravajuće društvo, brokersko društvo ili bilo koje drugo lice ovlašteno da se bavi finansijskim transakcijama i transakcijama sa papirima od vrijednosti.
11. «Ovjerena isprava» označava ispravu koju ovjerava Sud ili drugi ovlašteni organ.
12. «Objaviti u Službenom glasniku» označava objavljivanje u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, i na drugi propisani način.
13. «Kamata» označava kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koju određuje Centralna banka Bosne i Hercegovine za svoje zajmove bankama u zemlji, od dana prispjeća obaveze do dana plaćanja.
14. «Povezana preduzeća» označava samostalna preduzeća koja su uzajamno povezana na takav način da jedno, direktno ili indirektno, kontroliše ili je kontrolisano ili je pod zajedničkom kontrolom sa drugim preduzećima.
15. «Statut» označava najviši pravni akt preduzeća kojim se uređuju: osnivanje, naziv, sjedište, osnovni kapital, djelatnosti, organi, zastupanje i druga značajna pitanja koja se odnose na organizaciju i rad preduzeća.

Društva i preduzeća

Član 3

- (1) Preduzeće može biti organizovano u jednom od sljedećih oblika:
 1. društvo sa neograničenom odgovornošću,
 2. komanditno društvo,
 3. dioničko društvo ili
 4. društvo sa ograničenom odgovornošću.
- (2) Društvo može osnovati domaće i strano, fizičko i pravno lice, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

Pravno lice i registrovanje

Član 4

- (1) Preduzeće stiče svojstvo pravnog lica upisom u Registar preduzeća i preduzetnika Distrikta (u daljnjem tekstu: Registar).
- (2) Preduzeće kao pravno lice ima sposobnost sticanja prava vlasništva nad pokretnim i nepokretnim stvarima, sposobnost sticanja prava i preuzimanja obaveza, kao i sposobnost da tuži i bude tuženo.
- (3) Svako lice koje prije upisivanja u Registar zastupa preduzeće, bit će lično cjelokupnom svojom imovinom odgovorno za obaveze koje iz toga zastupanja proisteknu, a ukoliko postoji više takvih lica, ona će biti solidarno odgovorna. Ako lica u tom svojstvu steknu neka prava, ona su obavezna takva prava prenijeti na preduzeće nakon upisa preduzeća u Registar, osim ako preduzeće odbije da prihvati prenošenje takvih prava.

Osnivački akt

Član 5

- (1) Osnivački akt preduzeća je ugovor o osnivanju ili statut.
- (2) Osnivački akt preduzeća koje osniva jedan osnivač je odluka o osnivanju, izuzev u slučaju dioničkog društva.
- (3) Osnivački akt iz stavova 1 i 2 ovoga člana sačinjava se u pismenom obliku, a potpisi osnivača se ovjeravaju.
- (4) Osnivački akt iz stavova 1 i 2 ovoga člana sadrži odredbe o:
 1. nazivu i sjedištu preduzeća,
 2. imenu i prezimenu osnivača, adresi i jedinstvenom matičnom broju, a kada je osnivač pravno lice - o nazivu, sjedištu i matičnom broju tog pravnog lica,
 3. djelatnosti preduzeća,
 4. osnovnom kapitalu,
 5. pravima, obavezama i odgovornostima osnivača,
 6. uslovima i načinu utvrđivanja i raspoređivanja dobiti i snošenju rizika,
 7. zastupanju preduzeća,
 8. drugim pitanjima propisanim zakonom ili drugim propisom.

Djelatnost

Član 6

- (1) Preduzeća mogu obavljati sve djelatnosti, osim ako zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Zakonom se može odrediti da neke djelatnosti mogu obavljati samo određene vrste preduzeća ili druge organizacije ili lica.
- (3) Preduzeća mogu obavljati samo djelatnosti koje su u okviru djelatnosti upisanih u Registar. Pored djelatnosti upisanih u Registar, preduzeće može obavljati i druge djelatnosti koje služe djelatnosti upisanoj u Registar ili su neophodne za postojanje preduzeća.
- (4) Pravni poslovi koje preduzeće zaključi sa trećim licem izvan registrovanih djelatnosti, smatrat će se pravno valjanim, osim ako je treće lice znalo ili je moralo znati za prekoračenje. Upis djelatnosti u Registar ne podrazumijeva da je treće lice znalo ili moralo znati za prekoračenje.
- (5) Preduzeće može započeti sa obavljanjem djelatnosti nakon upisa u Registar i nakon što nadležni organ utvrdi da su ispunjeni uslovi za obavljanje djelatnosti, ako je to određeno zakonom ili drugim propisom.

Odgovornost preduzeća i vlasnika

Član 7

- (1) Preduzeće odgovara za svoje obaveze cjelokupnom svojom imovinom.
- (2) Preduzetnik odgovara za svoje obaveze cjelokupnom svojom imovinom.

- (3) Svaki član društva sa neograničenom odgovornošću i komplementar u komanditnom društvu, odgovaraju za obaveze društva cjelokupnom svojom imovinom.
- (4) Dioničar u dioničkom društvu, član društva sa ograničenom odgovornošću i komanditor u komanditnom društvu, odgovara za obaveze društva samo do visine svog uloga u kapitalu društva. Dioničar, član društva sa ograničenom odgovornošću i komanditor odgovora za obaveze društva cjelokupnom svojom imovinom bez ograničenja u sljedećim slučajevima:
1. ako shodno članu 4 ovog zakona, zastupa društvo prije nego što je društvo upisano u Registar,
 2. ako koristi društvo za postizanje ličnih ciljeva koji nisu u skladu sa ciljevima društva i drugih vlasnika društva u cjelini,
 3. ako upravlja poslovima ili imovinom društva kao da su njegovi,
 4. ako koristi društvo da prevari povjerioce društva ili
 5. ako izazove ili utiče na pojavu rasipanja ili trošenja imovine društva radi svoje lične koristi ili koristi trećih lica ili ako izazove ili utiče na stvaranje obaveza društva, iako je znao ili je trebalo da zna da društvo neće biti u stanju da takve obaveze izmiri.

Sjedište

Član 8

Sjedište preduzeća je u mjestu određenom u osnivačkom aktu i upisano u Registar.

Podružnica

Član 9

- (1) Preduzeće i preduzetnik mogu imati jednu ili više podružnica.
- (2) Podružnica preduzeća nije pravno lice, već čini poslovnu jedinicu preduzeća izdvojenu od sjedišta preduzeća. Podružnica zaključuje pravne poslove u ime i za račun preduzeća.
- (3) Podružnica preduzetnika je dio djelatnosti preduzetnika izdvojen od sjedišta preduzetnika.
- (4) Podružnicu može osnovati domaće i strano preduzeće i domaći preduzetnik.
- (5) Podružnica se upisuje u Registar.

Preduzeća sa sjedištem van Distrikta

Član 10

- (1) Preduzeće i preduzetnik sa sjedištem izvan Distrikta, a ima registrovanu podružnicu u Distriktu, ima ista prava i položaj kao i preduzeće i preduzetnik sa sjedištem u Distriktu, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

- (2) Preduzeće registrovano izvan Bosne i Hercegovine, može osnovati podružnicu u Distriktu, samo ako je osnovano u zemlji domicila duže od godinu dana ili ako ima minimalni kapital u iznosu od najmanje 500.000 KM/DEM ili protivvrijednosti u eurima.

Početak rada podružnice

Član 11

- (1) Podružnica glavnog preduzeća koje je registrovano van Distrikta, ne može početi sa radom u Distriktu prije upisa u Registar.
- (2) Na podružnicu iz stava 1 ovog člana, shodno će se primjenjivati odredbe ovog zakona koje se odnose na poslovne knjige i godišnje poslovne izvještaje.

Glavna podružnica

Član 12

- (1) Ako preduzeće koje je registrovano van Distrikta, istovremeno osnuje nekoliko podružnica u Distriktu, prijava za upis u Registar i naziv podružnice, moraju sadržavati naznaku, koja podružnica je glavna podružnica.
- (2) Ako preduzeće koje je registrovano van Distrikta osnuje uzastopno nekoliko podružnica u Distriktu, prijava za upis u Registar mora sadržavati redni broj svake podružnice.

DIO 2: ZAJEDNIČKE ODREDBE

GLAVA 1: NAZIV PREDUZEĆA

Naziv

Član 13

- (1) Naziv preduzeća je ime pod kojim preduzeće posluje.
- (2) Naziv preduzeća sadrži oznaku djelatnosti, sjedište preduzeća i sljedeće:
1. Naziv društva sa neograničenom odgovornošću sadrži prezime najmanje jednog člana, sa oznakom da postoje i drugi članovi i sa oznakom «d.n.o.» (društvo sa neograničenom odgovornošću),
 2. Naziv komanditnog društva sadrži prezime najmanje jednog komplementara sa oznakom «k.d.» (komanditno društvo), i ne smije sadržati imena niti jednog komanditora,
 3. Naziv dioničkog društva sadrži oznaku «d.d.» (dioničko društvo), i
 4. Naziv društva sa ograničenom odgovornošću sadrži oznaku «d.o.o.» (društvo sa ograničenom odgovornošću).

- (3) Preduzeće može koristiti skraćeni naziv koji sadrži riječi ili naznake koje ga razlikuju od naziva drugih preduzeća, a naznačavaju oblik preduzeća. Naziv podružnice preduzeća sadrži pun naziv preduzeća, kao i sjedište podružnice i naznaku statusa podružnice.
- (4) Naziv i skraćeni naziv koji preduzeće koristi upisuje se u Registar. U poslovnim djelatnostima, preduzeće koristi samo svoj registrovani puni ili skraćeni naziv, i taj naziv će biti naznačen na poslovnim prostorijama preduzeća. U svom poslovanju preduzeće koristi naziv koji je upisan u Registar.
- (5) Naziv preduzeća se može prenijeti na drugo lice samo kao dio prenosa samog preduzeća.

Zabrane i ograničenja naziva

Član 14

- (1) Naziv preduzeća ne može da sadrži:
 1. riječi, znakove ili simbole koji su protivni zakonu ili javnom moralu ili koji vrijeđaju nacionalna, religijska ili druga osjećanja javnosti,
 2. zaštićene robne ili uslužne znakove ili trgovačke nazive drugih pravnih i fizičkih lica,
 3. službene simbole ili znakove,
 4. imena ili znakove entiteta Bosne i Hercegovine, strane zemlje ili međunarodne organizacije ili
 5. riječi ili znakove koji bi mogli dovesti do stvaranja zabune u pogledu vrste i obima poslovanja ili dovesti do zamjene s nazivom ili znakom drugog preduzeća ili povrede prava drugih lica.
- (2) Naziv preduzeća može sadržati riječi «Brčko», «Distrikt» i «Bosna i Hercegovina», kao i njihove izvedenice i skraćenice, samo uz dozvolu Odjela za stručne i administrativne poslove.
- (3) Naziv preduzeća može sadržavati ime i prezime lica koje nije osnivač preduzeća, samo po odobrenju tog lica ili njegovih zakonskih nasljednika.
- (4) Na zahtjev Odjela za stručne i administrativne poslove ili lica pomenutih u prethodnom stavu, Sud će izbrisati u Registru riječi, imena i prezimena, koja su unesena kao dodatni sastojci naziva preduzeća.

Jezik na kojem naziv glasi

Član 15

- (1) Naziv mora biti napisan na jeziku u službenoj upotrebi u Distriktu, a prevod na strani jezik može se upotrebljavati samo zajedno sa nazivom na jeziku u službenoj upotrebi.
- (2) Naziv može sadržavati strane riječi koje su uobičajene ili za njih nema odgovarajuće riječi u jeziku u službenoj upotrebi u Distriktu.

Prezime kao dio naziva preduzeća

Član 16

- (1) Ako naziv društva sa neograničenom odgovornošću ili komanditnog društva sadrži prezime koje već postoji u nazivu prethodno registrovanog preduzeća, takav naziv preduzeća bit će promijenjen ili će mu se dodati imena ili riječi koje će ga razlikovati od naziva prethodno registrovanog preduzeća.
- (2) Ako prezime lica ostane dio naziva preduzeća po okončanju njegovog članstva u preduzeću i ako on ili njegovi zakonski nasljednici zahtijevaju, njegovo prezime će biti izbrisano iz naziva preduzeća i više ne smije biti uključeno u naziv preduzeća.

Ekskluzivnost naziva preduzeća

Član 17

- (1) Naziv preduzeća mora se jasno razlikovati od naziva drugih preduzeća, koja su registrovana u Distriktu.
- (2) Sud će odbiti prijavu za upis u Registar, ako naziv preduzeća nije u saglasnosti sa ovim zakonom ili ako se naziv ne razlikuje dovoljno od naziva već registrovanih preduzeća u Distriktu.
- (3) Ako registrovano preduzeće smatra da se naziv drugog preduzeća ne razlikuje jasno od njegovog naziva, može podnijeti zahtjev za brisanje naziva kasnijeg registrovanog preduzeća iz Registra, kao i tužbu radi naknade štete koja je nastala kao posljedica korištenja spornog naziva u roku od tri (3) mjeseca od saznanja spornog naziva, a najkasnije u roku od tri (3) godine od objavljivanja spornog naziva u Službenom glasniku.

GLAVA 2: REGISTROVANJE PREDUZEĆA

Obaveza registrovanja

Član 18

- (1) Preduzeće, preduzetnik i podružnica sa sjedištem u Distriktu, upisuje se u Registar po postupku propisanim Zakonom o Registru preduzeća i preduzetnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Preduzeće, preduzetnik i podružnica iz prethodnog stava mora u Distriktu imati ovlašteno lice za prijem sudskih i drugih službenih pismena.
- (3) U Registar se upisuju naziv, sjedište, oblik, djelatnost, zastupnik, osnivački ulog, osnovni kapital i drugi podaci propisani zakonom i drugim propisom.

Izmjene i dopune i prestanak preduzeća

Član 19

- (1) U slučaju promjene podataka koji su upisani u Registar ili nastanka uslova za brisanje određenih podataka iz Registra, preduzeće je dužno da podnese prijavu za upis promjena ili brisanja u Registar, u roku od osam (8) dana od dana nastanka uslova za upis promjene ili brisanja podataka.

- (2) Ukoliko registrovano preduzeće prestaje da postoji zbog likvidacije, spajanja, smrti fizičkog lica ili drugih okolnosti, likvidator ili zakonski nasljednik tog preduzeća (ili drugo lice obavezano zakonom dužno je da podnese prijavu za upis brisanja preduzeća iz Registra u roku od osam (8) dana od dana nastanka uslova za upis brisanja preduzeća.

GLAVA 3: ZASTUPANJE

Zastupanje preduzeća

Član 20

Preduzeće zastupa lice određeno zakonom ili osnivačkim aktom preduzeća (zastupnik).

Prokura

Član 21

Preduzeće može dati prokuru jednom ili većem broju lica, u skladu sa postupkom određenim u osnivačkom aktu preduzeća. Preduzeće može imenovati jednog ili više prokurista (lica sa ovlaštenjem za zastupanje) samo za podružnicu, pod uslovom da je to ograničenje jasno naznačeno u Registru, a u protivnom će se smatrati da je prokura data za preduzeće u cjelini.

Zajednička prokura

Član 22

Prokura može biti data istovremeno većem broju lica, tako da svi oni zajedno zastupaju preduzeće, a izjava volje trećeg lica data samo jednom od njih pravno je valjana.

Obim prokure

Član 23

(1) Prokura ovlašćuje prokuristu da vrši sve pravne poslove u okviru djelatnosti preduzeća, osim ako uslovima prokure ta ovlaštenja nisu ograničena. Prokura ne sadrži ovlaštenja za zaključivanje poslova koji se odnose na otuđenje i opterećenje nekretnina, za koje prokurist mora imati posebno ovlaštenje.

(2) Ograničenje prokure koje nije predviđeno ovim zakonom, nema pravno dejstvo prema trećim licima.

Prestanak prokure

Član 24

Prokura uvijek može biti opozvana. Prokura koja ima naznačen rok ili datum prestanka prestaje po isteku tog roka ili datuma. Prokura data od strane preduzetnika, ne prestaje smrću ili invalidnošću preduzetnika.

Prenos prokure

Član 25

Prokurist ne može, davanjem prokure ili na drugi način, prenositi svoje ovlaštenje na druga lica.

Registrowanje prokure

Član 26

- (1) Preduzeće je dužno da prijavi upis u Registar davanje ili prestanak prokure.
- (2) Potpis prokurista deponuje se u Registru. Pri potpisivanju u ime preduzeća prokurist koristi oblik potpisa koji je deponovan u Registru, uz napomenu da je on imenovani prokurist.

GLAVA 4: POSLOVNA TAJNA I ZABRANA KONKURENCIJE

Definicija poslovne tajne

Član 27

- (1) Poslovna tajna označava svaki podatak koji je određen kao takav pismenom odlukom preduzeća. Sa takvom odlukom će se upoznati vlasnici, zaposlenici, članovi organa preduzeća i druga lica koja su obavezna da čuvaju poslovnu tajnu.
- (2) Podaci koji bi očito izazvali znatnu štetu preduzeću ako bi došli u posjed neovlaštenog lica, također će se smatrati poslovnom tajnom, bez obzira da li su određeni kao takvi odlukom iz prethodnog stava.
- (3) Podaci koji su zakonima Distrikta određeni kao javni ili se moraju predavati ili objaviti, kao i podaci o kršenju zakona, dobrih poslovnih običaja, načela poslovnog morala i ravnopravnog obavljanja djelatnosti, ne mogu se odrediti kao poslovna tajna.

Zaštita poslovnih tajni

Član 28

- (1) Preduzeće je dužno pismenom odlukom iz člana 27 stava 1 ovog zakona, odrediti način zaštite poslovnih tajni i identitet i odgovornost lica koja su obavezna da ih čuvaju.
- (2) Lica van preduzeća također su obavezna da čuvaju poslovnu tajnu preduzeća ako znaju ili bi, s obzirom na prirodu podataka, morali da znaju da ti podaci čine poslovnu tajnu.
- (3) Pravni posao kojim se protivno zakonu i volji preduzeća prenosi poslovna tajna neovlaštenim licima, je zabranjen.

Zabrana konkurencije

Član 29

- (1) Član društva sa neograničenom odgovornošću, komplementar u komanditnom društvu, vlasnik udjela i član uprave i nadzornog odbora društva sa ograničenom odgovornošću, član uprave i član nadzornog odbora dioničkog društva i prokurist, ne mogu imati to svojstvo, niti biti zaposleni, odnosno zastupnici drugog preduzeća, čije su djelatnosti u konkurentnom odnosu prema djelatnosti prvog preduzeća, niti može biti preduzetnik koji obavlja takvu djelatnost.
- (2) Osnivačkim aktom ili statutom preduzeća može se utvrditi da zabrana iz prethodnog stava traje i poslije gubitka svojstva iz tog stava, ali ne duže od dvije (2) godine, i mogu se odrediti izuzetne okolnosti kada ta lica mogu učestvovati u aktivnostima konkurentnog preduzeća.
- (3) Aktima iz prethodnog stava se mogu odrediti ista ograničenja i za komanditore u komanditnom društvu, odnosno za dioničare u dioničarskom društvu.
- (4) Odredbe ovog člana ne ograničavaju, niti utiču na posebne zabrane konkurencije koje važe za zaposlene u preduzeću.

Kršenje zabrane konkurencije

Član 30

- (1) Ukoliko neko lice prekrši klauzulu zabrane konkurencije, preduzeće može zahtijevati naknadu štete.
- (2) Preduzeće također može tražiti od počinioca, da na preduzeće prenese korist ostvarenu poslovima koje je zaključio za svoj račun kršenjem klauzule zabrane konkurencije.
- (3) Prava predviđena ovim članom zastarijevaju, u roku od tri (3) mjeseca od dana kada je preduzeće saznalo za kršenje klauzule zabrane konkurencije i za identitet počinioca, a najkasnije u roku od jedne (1) godine od dana kada je kršenje učinjeno.

GLAVA 5: POSLOVNE KNJIGE I GODIŠNJI ZAVRŠNI RAČUN

ODJELJAK 1: OPĆE ODREDBE

Obim i principi

Član 31

- (1) Preduzeće koje ima sjedište u Distriktu ili posluje u skladu sa zakonima Distrikta, vodit će poslovne knjige, pripremati obračune i predavati godišnje završni račun u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih zakona i propisa Distrikta. Preduzeće će postupati u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim kodeksom računovodstvenih načela.
- (2) Računovodstveni iskazi moraju istinito i objektivno prikazivati stanje sredstava, izvore sredstava, prihoda i rashoda. Opći zahtjevi za pripremanje finansijskih izvještaja su tačnost, stalnost, dosljednost, bilježenje promjena u trenutku njihovog pojavljivanja, pouzdanost, relevantnost, vjerodostojnost, uporedivost, razumljivost, kompletnost,

opreznost, neutralnost, akrealna osnova, kao i drugi zahtjevi u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Mala, srednja i velika preduzeća

Član 32

(1) Preduzeća i preduzetnici se razvrstavaju na mala, srednja ili velika, prema sljedećem kriteriju:

1. broj zaposlenih,
2. prihod i
3. prosječan nivo imovine prema godišnjem knjigovodstvenom obračunu za posljednju poslovnu godinu.

(2) Malo preduzeće je ono koje zadovoljava najmanje dva od sljedećih kriterija:

1. broj zaposlenih nije veći od 50,
2. godišnji prihod niži od 2.800.000 KM i
3. prosječna vrijednost imovine na početku i na kraju poslovne godine nije veća od 1.400.000 KM.

(3) Srednje preduzeće je ono koje se ne može svrstati u mala i koje zadovoljava najmanje dva od sljedećih kriterija:

1. broj zaposlenih nije veći od 250,
2. godišnji prihod niži od 11.000.000 KM i
3. prosječna vrijednost imovine na početku i na kraju poslovne godine nije veća od 5.500.000 KM.

(4) Veliko preduzeće označava preduzeće koje prevazilazi najmanje dva kriterija iz prethodnog stava, a u svim slučajevima je to banka i osiguravajuće društvo.

Odgovornost za obračune i završne račune

Član 33

(1) Uprava preduzeća je odgovorna za pravovremenu pripremu i tačnost računovodstvenog obračuna i godišnjeg završnog računa, koje dostavlja nadležnom licu ili tijelu preduzeća na saglasnost, na način i u roku određenim zakonom, drugim propisom, osnivačkim aktom ili statutom preduzeća.

(2) Lica ili tijela nadležna da daju saglasnost su:

1. članovi društva sa neograničenom odgovornošću i komplementari komanditnog društva,
2. nadzorni odbor u dioničkom društvu,
3. nadzorni odbor, ukoliko postoji, ili u protivnom skupština društva sa ograničenom odgovornošću.

(3) Poslove vođenja poslovnih knjiga i sastavljanje knjigovodstvenih iskaza, može obavljati lice koje ima odgovarajuću školsku spremu i ispunjava uslove propisane zakonom i drugim propisom.

Čuvanje knjiga i dokumentacije

Član 34

Preduzeće koje je dužno da priprema i podnosi računovodstvene obračune i godišnje završne račune, čuvat će ih na sigurnom u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, kojima se utvrđuju rokovi i način čuvanja knjigovodstvenih dokumenata, poslovnih knjiga, računovodstvenih iskaza i poslovnih izvještaja.

Preduzeća kod kojih se obavezno vrši revizija

Član 35

Na godišnjem računovodstvenom obračunu velikih komanditnih društava, velikih i srednjih dioničkih društava, velikih društava sa ograničenom odgovornošću, i svih drugih društava čijim se papirima od vrijednosti trguje, izvršit će se revizija u skladu s posebnim propisima, u roku od šest (6) mjeseci po završetku poslovne godine.

ODJELJAK 2: KNJIGOVODSTVENI DOKUMENTI I POSLOVNE KNJIGE

Poslovne knjige

Član 36

- (1) Svako preduzeće je dužno da vodi svoje poslovne knjige u skladu sa izvornom knjigovodstvenom dokumentacijom, koja je pismena isprava o nastaloj poslovnoj promjeni, sastavljena u skladu sa zakonom, standardima i kodeksom.
- (2) Vrste poslovnih knjiga i knjigovodstvene dokumentacije, njihov sadržaj, nadzor, premještanje i čuvanje, moraju biti u skladu sa zakonom, standardima i kodeksom.
- (3) Poslovne knjige se vode u skladu sa sistemom dvojnog knjigovodstva.

Kontni račun i izgled računa

Član 37

- (1) Preduzeće vodi knjige u skladu sa kontnim računom zasnovanim na važećim knjigovodstvenim standardima.
- (2) Preduzeće će odabrati jedan od propisanih obrazaca računa utvrđenih zakonom ili drugim propisom, i koristit će ga u razvoju kontnog računa za vođenje svojih poslovnih knjiga.

ODJELJAK 3: KNJIGOVODSTVENI IZVJEŠTAJI - OPĆE

Neophodni uslovi i sadržaj

Član 38

- (1) Godišnji završni račun, sa knjigovodstvenim izvještajem, pripremaju sva mala dionička društva, sva srednja preduzeća, sva velika preduzeća i sva ostala preduzeća čijim se

papirima od vrijednosti trguje. U tu svrhu se vrši razvrstavanje po veličini za poslovnu godinu za koju se priprema završni račun preduzeća.

(2) Godišnji završni račun mora da sadrži:

1. knjigovodstveni bilans, koji prikazuje stanje imovine i dugovanja u odnosu na izvore sredstava na kraju poslovne godine,
2. izjavu o dobiti/gubicima koja prikazuje prihod, troškove i finansijski rezultat na kraju poslovne godine,
3. u slučaju preduzeća navedenih u članu 35 ovog zakona, izjavu o izvorima i upotrebi sredstava i
4. izjavu o upotrebi dobiti i pokrivanju gubitaka.

Knjigovodstveni izvještaj

Član 39

Knjigovodstveni izvještaj sadrži:

1. podatke o primijenjenim metodama valorizacije stavki u knjigovodstvenim izvještajima,
2. raščlanjivanje sintetičkih podataka iz knjigovodstvenih izvještaja radi omogućavanja razumijevanja i analize i
3. podatke o podružnicama izvan Bosne i Hercegovine.

Knjigovodstveni bilans

Član 40

Minimum podataka iz knjigovodstvenog bilansa dijeli se na podatke o potraživanjima i podatke o dugovanjima, aktivi i pasivi prema izvoru sredstava. Sva preduzeća moraju da obezbijede sljedeće podatke:

1. Minimum podataka o aktivi:
 - 1) osnovna sredstva: nematerijalna dugoročna potraživanja, materijalna osnovna sredstva i dugoročne investicije,
 - 2) tekuća aktiva, dugoročna potraživanja od poslovne aktivnosti, kratkoročna potraživanja od poslovne aktivnosti, kratkoročne investicije, gotovina i unaprijed plaćeni troškovi.
2. Minimum podataka o obavezama prema izvorima sredstava:
 - 1) kapital: osnovni kapital, revalorizacione rezerve, ostale rezerve, neraspodijeljen profit, i gubitak (prema prilogođenoj vrijednosti kapitala),
 - 2) dugoročna obezbjeđenja protiv rizika i troškova,
 - 3) dugoročne obaveze,
 - 4) kratkoročne obaveze,
 - 5) odloženi prihodi i krediti.

Izveštaj o dobiti i gubicima poslovanja

Član 41

Minimum podataka koji su sadržani u izvaji o poslovanju, dijele se na podatke o prihodu i podatke o troškovima. Važeći knjigovodstveni standardi određuju podatke u izvaji o prihodu za preduzeća navedena u članu 35 ovog zakona; sva ostala preduzeća moraju kao minimum navesti u izvaji:

1. Minimum podataka o prihodu:
 - 1) prihod od poslovanja,
 - 2) prihod od investicija i dospjelih kamata i
 - 3) vanredni prihod.

2. Minimum podataka o izdacima:
 - 1) troškovi u stvaranju zaliha,
 - 2) troškovi u konačnim zalihama,
 - 3) troškovi materijala,
 - 4) troškovi angažovanih usluga,
 - 5) amortizacija,
 - 6) plate,
 - 7) nabavna vrijednost prodatih dobara i materijala,
 - 8) porezi i doprinosi nezavisni od poslovnih rezultata,
 - 9) troškovi finansiranja,
 - 10) vanredni troškovi i
 - 11) pokrivanje gubitaka iz prethodnih godina.

3. Minimum podataka o poslovnim rezultatima:
 - 1) dobit prije oporezivanja,
 - 2) gubitak prije oporezivanja,
 - 3) porezi i doprinosi zavisni od poslovnih rezultata,
 - 4) neto dobit i
 - 5) gubitak nakon plaćanja poreza.

Konsolidovani, zajednički izvještaji

Član 42

- (1) Povezana preduzeća također sastavljaju konsolidovane / zajedničke izvještaje koji se sastoje od konsolidovanih bilansa i konsolidovanog računa dobiti i gubitaka sa potrebnim objašnjenjima, prema uslovima i na način predviđen važećim knjigovodstvenim standardima.

- (2) Preduzeće koje se pripaja ili spaja sa drugim preduzećem priprema svoje knjigovodstvene izvještaje sa danom upisa pripajanja ili spajanja u Registar, u roku od dva (2) mjeseca od takvog upisa.

Knjigovodstveni izvještaji u likvidaciji ili stečaju

Član 43

Preduzeće u postupku likvidacije ili stečaja priprema svoje knjigovodstvene izvještaje sa danom koji prethodi otvaranju takvih postupaka.

ODJELJAK 4: VALORIZACIJA STAVKI U KNJIGOVODSTVENOJ IZJAVI

Osnova i principi valorizacije

Član 44

Preduzeće će vršiti valorizaciju stavki u svojoj knjigovodstvenoj izjavi u skladu sa zakonom, knjigovodstvenim standardima, općim zahtjevima za izradu knjigovodstvenih izvještaja i općim principima valorizacija stavki u ovim izvještajima.

Godišnji inventar

Član 45

(1) Bilans aktive i pasive prema izvorima sredstava u poslovnim knjigama preduzeća usaglasit će se prema stvarnom stanju utvrđenom inventarisanjem, sprovedenim najmanje jednom godišnje, izuzev ukoliko je zakonom predviđen drugačiji interval za određenu vrstu imovine.

(2) Fizičko inventarisanje se vrši na način propisan zakonom, drugim propisom i aktom preduzeća.

Amortizacija

Član 46

Preduzeće utvrđuje godišnju stopu amortizacije u skladu sa zakonom, drugim propisom, osnivačkim aktom ili statutom preduzeća.

Imovina u devizama i dragocjenim metalima

Član 47

(1) Vrijednost deviza se utvrđuje prema srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan izrade bilansa.

(2) Vrijednost dragocjenih metala i stvari napravljenih od njih utvrdit će se najmanje u visini referentne vrijednosti dragocjenih metala na međunarodnom tržištu.

Nenovčana aktiva i pasiva

Član 48

- (1) Nenovčana imovina, potraživanja, obaveze i kapital, iskazat će se na kraju poslovne godine u svojoj stvarnoj vrijednosti.
- (2) Revalorizacija stavki iz prethodnog stava utvrdit će se odgovarajućim knjigovodstvenim standardima.

Raspodjela dobiti i pokrivanje gubitaka

Član 49

- (1) Osim u slučajevima određenim ovim zakonom, osnivačkim aktom ili statutom, preduzeće vrši raspodjelu neto dobiti iz poslovne godine, najkasnije u roku od pet (5) godina od dobijanja saglasnosti na knjigovodstvenu izjavu za tu godinu.
- (2) Preduzeće će prikazati gubitak kao usklađivanje vrijednosti kapitala i pokriće ga najkasnije u roku od pet (5) godina na teret prihoda tokom ovog perioda, i nakon toga, otpisivanjem sastavnih dijelova kapitala preduzeća.

ODJELJAK 5: UVID JAVNOSTI

Priprema i sadržaj godišnjeg završnog računa

Član 50

- (1) Preduzeće koje je u skladu s članom 38 ovog zakona, obavezno da pripremi knjigovodstveni izvještaj za poslovnu godinu također mora da pripremi godišnji završni račun.
- (2) Godišnji završni račun preduzeća sastojat će se od godišnjih knjigovodstvenih izvještaja, sa objašnjenjima, i sljedećih dodatnih podataka:
 1. podataka i objašnjenja u vezi sa značajnim poslovnim događajima i rezultatima poslovnih transakcija,
 2. razumno predvidivih budućih poslovnih događaja i njihov vjerovatni uticaj na poslovno i finansijsko stanje preduzeća i
 3. podatke o emisiji i kupovini sopstvenih dionica ili drugih vlasničkih ulaganja.
- (3) Godišnji završni računi malih preduzeća mogu se sastojati samo od njihovih knjigovodstvenih izvještaja, sa objašnjenjima, i ne moraju da sadrže gore navedene dodatne informacije.

Podnošenje završnih računa za upis u Registar

Član 51

- (1) Preduzeće koje je obavezno da izradi godišnji završni račun u skladu s članom 50 ovoga zakona podnosi, osim ako nije drugačije određeno sljedećim stavovima ovog člana, svoj godišnji završni račun za evidentiranje u Registar u roku od dva (2) mjeseca nakon završetka poslovne godine.
- (2) Konsolidovani izvještaji podnositi će se u Registar u roku od tri (3) mjeseca nakon završetka poslovne godine.
- (3) Preduzeća koja su dužna da obave reviziju svojih godišnjih završnih računa prema članu 35 ovog zakona podnositi će ih u Registar u roku od trideset (30) dana nakon prijema obavještenja o reviziji, ali ne kasnije od osam (8) mjeseci nakon završetka poslovne godine.
- (4) Izvještaj upisan u Registar sadržavat će ovjerenu odluku ili rješenje nadležnog tijela ili lica u preduzeću ovlaštenog da daje saglasnost prema članu 33 ovog zakona, uz koju će se priložiti i potvrda potpisana od strane finansijskog ili drugog odgovarajućeg direktora preduzeća, a kojom se potvrđuje da su podaci u izvještaju tačni i potpuni i da je izvještaj pripremljen u skladu sa važećim propisima.

Javnost podataka

Član 52

Podaci iz završnog računa deponovani u Registru su javni i dostupni na uvid.

GLAVA 6: STANDARDI PONAŠANJA ODGOVORNOG LICA PREDUZEĆA I PRAVNA ZAŠTITA VLASNIKA KAPITALA PREDUZEĆA

Standardi ponašanja odgovornog lica

Član 53

- (1) Odgovorno lice u preduzeću (član 2 tačka 8 ovog zakona) je dužno da izvršava dužnosti sa pažnjom dobrog privrednika i na način za koji osnovano vjeruje da je u najboljem interesu preduzeća.
- (2) U izvršavanju dužnosti odgovorno lice ima pravo da se osloni na:
 1. informacije, izvještaje i izjave, uključujući i knjigovodstvene izvještaje kao i ostale finansijske podatke, pripremljene ili prezentirane od strane ostalih odgovornih lica ili zaposlenika preduzeća, za koje on osnovano vjeruje da su savjesni i kompetentni po tim pitanjima,
 2. podatke dobijene od pravnih savjetnika, revizora, ili drugih lica u pitanjima za koje vjeruje da su u profesionalnoj ili stručnoj kompetenciji tih lica.

- (3) Odgovorno lice ne postupa sa pažnjom dobrog privrednika, ukoliko se oslanja na podatke za koje zna ili bi trebalo da zna da su netačni.
- (4) Odgovorno lice nije odgovorno za aktivnosti koje preduzima ili propušta da preduzme u svom svojstvu, osim:
 1. ukoliko prekrši ili ne vrši svoje dužnosti u saglasnosti sa ovim članom i
 2. ukoliko je kršenje ili nevršenje dužnosti učinjeno namjerno ili s grubom nepažnjom.
- (5) Odgovorno lice ne smije zaključiti pravni posao u ime i za račun preduzeća, ako će izvršenjem tog posla on ili drugo lice steći korist koja je u suprotnosti sa zakonom, dobrim poslovnim običajima ili odredbama osnivačkog akta, statuta ili drugog akta preduzeća kojim se uređuju primanja zaposlenika (direktan interes).
- (6) Za zaključivanje pravnih poslova preduzeća u kojima odgovorno lice ima indirektan interes, potrebna je saglasnost nadzornog odbora preduzeća, a ukoliko nadzorni odbor nije formiran, saglasnost daje skupština preduzeća ili drugi organ vlasnika kapitala preduzeća.
- (7) Odgovorno lice ima indirektan interes u pravnom poslu preduzeća, ako je stranka u pravnom poslu član porodice odgovornog lica ili drugo pravno lice u kom član porodice odgovornog lica ima materijalni ili finansijski interes, ili je u njemu odgovorno lice.
- (8) U donošenju odluke iz stava 6 ovoga člana ne mogu učestvovati lica koja imaju direktan ili indirektan interes određen u stavovima 5 i 7 ovog člana.
- (9) Preduzeće ne može davati novac na zajam odgovornom licu, niti davati garancije za obaveze odgovornog lica.
- (10) Osim u slučajevima kada postoji opravdan razlog da se osloni na informacije navedene u stavu 2 ovog člana, odgovorno lice koje glasa za raspodjelu dividendi koja je suprotna zakonu ili se saglasi sa dividendom ili drugom raspodjelom u suprotnosti sa zakonom ili aktima preduzeća, lično je odgovoran preduzeću cjelokupnom svojom imovinom za iznos dividendi ili drugih davanja koja premašuju zakonski ili aktom preduzeća dozvoljeni iznos raspodjele. Lice koje je odgovorno za takvu nedozvoljenu dividendu ili drugu raspodjelu, ima pravo na srazmjernu nadoknadu od svakog drugog lica koje je glasalo za raspodjelu ili se saglasio sa raspodjelom, kao i od svakog vlasnika kapitala preduzeća, za iznos koji je to lice prihvatilo.

Nadoknada troškova postupka odgovornom licu

Član 54

- (1) Preduzeće može odgovornom licu koje učestvuje kao stranka u postupku zbog svoje funkcije u preduzeću, nadoknaditi troškove koje je pretrpilo tokom postupka:
 1. ako je ponašanje tog lica bilo u skladu sa standardima ponašanja iz člana 53 ovog zakona i
 2. ako je to lice osnovano vjerovalo:
 - 1) da je njegovo ponašanje bilo u najboljem interesu preduzeća ili
 - 2) da njegovo ponašanje nije bilo suprotno zakonu i interesima preduzeća.

(2) Preduzeće će nadoknaditi odgovornom licu, koje je zbog funkcije u preduzeću učestvovalo i sa uspjehom okončalo postupak, sve osnovane troškove koje je imalo u vezi sa postupkom.

(3) Odgovorno lice može protiv preduzeća podnijeti Sudu zahtjev za nadoknadu troškova iz stava 2 ovoga člana.

Osiguranje od odgovornosti odgovornog lica

Član 55

Preduzeće može zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti svojih odgovornih lica za štetu koja ta lica u obavljanju svojih funkcija pričinje trećim licima.

Izvedene tužbe preduzeća i vlasnika kapitala preduzeća

Član 56

(1) Preduzeće može od odgovornog lica zahtijevati naknadu štete koja je nastala povredom standarda ponašanja iz člana 53 ovog zakona.

(2) Postupak radi naknade štete u ime preduzeća, može pokrenuti bilo koji vlasnik kapitala preduzeća.

DIO 3: PREDUZETNIK

Shodna primjena zakona

Član 57

(1) Odredbe ovoga zakona koje se odnose na osnivački akt (član 5), sjedište preduzeća (član 8), djelatnost (član 6), naziv (članovi od 13 do 17), prokuru (članovi od 21 do 26), poslovnu tajnu (članovi 27 i 28) i Registar (članovi 18 i 19), shodno se primjenjuju na preduzetnike.

(2) Odredbe ovoga zakona koje se odnose na poslovne knjige (članovi od 36 do 52) shodno se primjenjuju na preduzetnike koji zadovoljavaju uslove za srednja i velika preduzeća (član 32).

Posebности preduzetnika

Član 58

(1) Naziv pod kojim preduzetnik obavlja djelatnost, pored oznake djelatnosti, sjedišta i mogućih dodataka (član 13), sadrži ime i prezime preduzetnika sa oznakom «s.p.» (samostalni preduzetnik).

(2) Obavljanje djelatnosti preduzetnika prestaje:

1. pismenom odjavom,
2. ako prestanu da postoje prirodni i drugi uslovi za obavljanje djelatnosti,

3. istekom vremena za koje je obavljanje djelatnosti registrovano,
4. gubitkom poslovne sposobnosti,
5. smrću,
6. zabranom obavljanja djelatnosti,
7. poništenjem rešenja o upisu u Registar,
8. u drugim slučajevima propisanim zakonom.

(3) Preduzetnik je dužan da obavijesti svoje povjerioce preporučenom pošiljkom i stavljanjem obavještenja na poslovnim prostorijama, o namjeri prestanka obavljanja djelatnosti i datumu tog prestanka, najkasnije tri (3) mjeseca prije prijavljivanja prestanka obavljanja djelatnosti u Registar.

DIO 4: DRUŠTVA

GLAVA 1: DRUŠTVO SA NEOGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

ODJELJAK 1: OSNIVANJE

Definicija

Član 59

- (1) Društvo sa neograničenom odgovornošću je društvo dva ili više lica koja za obaveze društva odgovaraju cjelokupnom svojom imovinom.
- (2) Društvo sa neograničenom odgovornošću osniva se ugovorom između članova društva.

Primjena Zakona o obligacionim odnosima

Član 60

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, na ugovor o osnivanju društva sa neograničenom odgovornošću primjenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima ili drugog odgovarajućeg propisa koji uređuju ugovore.

Prijava za upis u Registar

Član 61

- (1) Uz podatke iz člana 18 stava 3 ovog zakona, prijava za upis u Registar sadrži ime, prezime i adresu prebivališta ili naziv i sjedište članova društva i prava i obaveze članova.
- (2) Prijavu za upis osnivanja društva sa neograničenom odgovornošću u Registar potpisuju svi članovi društva.

ODJELJAK 2: PRAVNI ODNOSI IZMEĐU ČLANOVA

Sloboda ugovaranja

Član 62

Pravni odnosi između članova regulišu se ugovorom o osnivanju društva.

Ulog

Član 63

- (1) Ukoliko nije drugačije određeno, članovi će učestvovati sa jednakim ulozima.
- (2) Ulog članova može biti u novcu, stvarima, pravima ili uslugama. Vrijednost uloga u stvarima i pravima članovi sporazumno procjenjuju i iskazuju u novcu.
- (3) Član nije obavezan da svoj ulog poveća iznad ugovorenog iznosa, niti da ga u slučaju smanjenja bez svoje krivice, dopuni.

Ispunjavanje obaveza

Član 64

- (1) Članovi obavljaju svoje dužnosti i ispunjavaju svoje obaveze s jednakom brižljivošću i pažnjom koju pokazuju u obavljanju svojih privatnih poslova.
- (2) Član je odgovoran društvu i članovima društva za štetu koju nanese društvu, a koja nastupi kao posljedica postupanja protivno standardima ponašanja odgovornog lica iz člana 53 ovog zakona.

Nadoknada troškova i obeštećenje

Član 65

- (1) Član društva ima pravo da od društva zahtijeva naknadu opravdanih troškova koji su nastali obavljanjem poslova društva i na naknadu troškova u slučajevima iz člana 54 ovog zakona. Član društva ima pravo da od društva zahtijeva kamatu od dana nastalih troškova.
- (2) Član društva može zahtijevati od društva unaprijed isplatu troškova koji su potrebni za upravljanje poslovima društva.
- (3) Član društva će bez odlaganja isplatiti društvu bilo kakvu dobit koja pripada društvu, naplaćenu za račun društva od trećih osoba.

Plaćanje kamate

Član 66

Član društva koji ne isplati svoj novčani ulog društvu ili ne isplati pravovremeno društvu novac koji primi za račun društva, ili bez ovlaštenja koristi novac društva za svoje vlastite potrebe ili ne ispoštuje ostale novčane obaveze, dužan je da plati društvu kamatu na takve sume.

Nepoštovanje zabrane konkurencije

Član 67

- (1) Ukoliko se član društva ne pridržava zabrane konkurencije iz člana 29 ovog zakona, preostali članovi društva odlučit će o zahtjevu za naknadu štete predviđenu članom 29 ovog zakona.

- (2) Primjena člana 29 ovog zakona, ne isključuje pravo članova društva da zahtijevaju prestanak društva i ispunjavanje ostalih zahtjeva, u skladu sa ovim zakonom ili ugovorom o osnivanju društva.

Upravljanje poslovima

Član 68

- (1) Ukoliko nije drugačije određeno ugovorom o osnivanju društva, svi članovi društva imaju pravo i obavezu da upravljaju poslovima društva.
- (2) Ako je ugovorom o osnivanju društva, upravljanje poslovima prenijeto na jednog ili više članova, ostali članovi nisu ovlašteni da upravljaju poslovima društva.

Prenos prava na upravljanje poslovima

Član 69

- (1) Član društva nije ovlašten da prenosi pravo upravljanja poslovima društva na treća lica, ukoliko takav prenos nije dozvoljen ugovorom o osnivanju društva ili nije prihvaćen od strane svih ostalih članova.
- (2) Ukoliko je pravo na upravljanje poslovima društva, prenijeto na treće lice u skladu sa prethodnim stavom, član koji je izvršio prenos, odgovoran je samo za nemarnost ili zloupotrebu prilikom izbora osobe na koju se pravo prenosi.

Upravljanje poslovima od strane više članova

Član 70

- (1) Ukoliko su svi ili samo pojedini članovi ovlašteni da upravljaju poslovima društva, svaki od njih je ovlašten da samostalno vodi posao. Ukoliko se međutim, jedan od članova koji je ovlašten da upravlja poslovima, protivi određenom poslu društva, taj posao se neće izvršiti.
- (2) Ako je ugovorom o osnivanju društva, određeno da članovi ovlašteni da upravljaju poslovima društva, mogu upravljati samo zajednički, za izvršenje svakog pojedinog posla potrebno je odobrenje svih članova, osim u slučaju kada bi odlaganje moglo rezultirati gubitkom ili štetom za društvo.

Nepoštovanje uputstava i obaveze informisanja

Član 71

- (1) Ugovorom o osnivanju društva može se odrediti da su članovi koji upravljaju poslovima društva, obavezni da uzimaju u obzir uputstva ostalih članova. Ukoliko član smatra da su uputstva u pogledu određenih okolnosti necjelishodna, on će o tome obavijestiti ostale članove radi donošenja odluke, osim u slučaju kada bi odlaganje moglo rezultirati gubitkom ili štetom za društvo.
- (2) Član koji upravlja poslovima društva, dužan je da ostalim članovima društva podnosi izvještaje o poslovanju društva i da im na njihov zahtjev podnese obračun.

Obim ovlaštenja u upravljanju poslovima

Član 72

- (1) Ovlaštenje u upravljanju poslovima društva uključuje sve uobičajene poslove društva.
- (2) Poslovi koji su van uobičajenih poslova društva, odobravaju se od strane svih članova.
- (3) Za imenovanje prokurista potrebno je odobrenje svih članova koji su ovlašteni da upravljaju poslovima društva, osim u slučajevima u kojima bi čekanje na odobrenje moglo rezultirati gubitkom ili štetom za društvo. Prokuristu može opozvati bilo koji član ovlašten da imenuje ili da učestvuje u imenovanju prokurista.

Oduzimanje prava na upravljanje poslovima

Član 73

Ako postoje opravdani razlozi, a naročito ako član društva postupi suprotno standardima ponašanja iz člana 53 ovog zakona ili se pokaže nesposobnim za pravilno upravljanje poslovima, Sud ga može na osnovu zahtjeva svih ostalih članova i u postupku koji je hitan, lišiti prava da upravlja poslovima. Ovaj postupak neće ograničiti ili obustaviti bilo koje drugo pravo.

Odricanje od prava upravljanja poslovima

Član 74

Član društva se može odreći prava da učestvuje u upravljanju poslovima društva, ukoliko to ne ugrožava poslove društva i ako za to postoje opravdani razlozi ili ako je to dozvoljeno ugovorom o osnivanju društva. U svakom drugom slučaju, član koji se odrekne takvog prava, nadoknadit će društvu štetu nastalu zbog tih radnji.

Pravo na pregled

Član 75

Svi članovi, uključujući one koji nisu ovlašteni da upravljaju poslovima društva, imaju pravo na informisanje o poslovima društva i pravo da o svom trošku pregledaju i kopiraju knjige i zapisnike društva, čak i ako je takvo pravo isključeno ili ograničeno ugovorom o osnivanju društva.

Donošenje odluka

Član 76

Članovi ovlašteni da upravljaju poslovima društva, usvajaju odluke konsenzusom, osim ako je ugovorom o osnivanju određeno da se odluke donose većinom glasova. Ako postoji sumnja, većina se određuje po broju ovlašćenih članova bez obzira na to da li su prisutni i učestvuju.

Godišnji završni račun

Član 77

- (1) Na osnovu godišnjeg završnog računa društva, članovi na kraju svake poslovne godine određuju dobit ili gubitak društva za tu godinu i izračunavaju udio svakog člana u dobiti i gubitku.
- (2) Udio nekog člana u dobiti dodaje se njegovom udjelu kapitala. Udio nekog člana u gubitku i svaka isplaćena suma novca koju podigne tokom poslovne godine, oduzima se od njegovog udjela kapitala.

Raspodjela dobiti i plaćanje gubitka

Član 78

- (1) Svaki član ima pravo da učestvuje u raspodjeli dobiti društva za poslovnu godinu do jedne dvadesetine ($1/20$) njegovog udjela kapitala na kraju te godine. Ukoliko je dobit nedovoljna da bi se dozvolila raspodjela takvog iznosa, raspodjela se na odgovarajući način i proporcionalno smanjuje.
- (2) Pri izračunavanju udjela nekog člana u dobiti u skladu s prethodnim stavom, uzima se u obzir plaćanja koja je on obavio kao doprinose kapitalu u toku poslovne godine, srazmjerno vremenu koje je proteklo od tih plaćanja. Ako je u toku poslovne godine neki član povukao novac iz svog udjela kapitala, taj smanjeni iznos uzima se u obzir srazmjerno vremenu koje je proteklo od povlačenja tog novca.
- (3) Dio dobiti koji prelazi udio u dobiti izračunava se u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana i raspodjeljuje se među članovima srazmjerno njihovim vlasničkim udjelima u društvu. Svaki gubitak u poslovnoj godini, dijeli se između članova srazmjerno njihovim vlasničkim udjelima u društvu.

Redukovanje udjela kapitala

Član 79

- (1) Svaki član može podići novac iz blagajne društva za isplaćivanje svog udjela u dobiti za prethodnu poslovnu godinu, u iznosu koji ne prelazi jednu dvadesetinu ($1/20$) njegovog utvrđenog udjela kapitala na kraju te godine. On isto tako može zahtijevati da mu se isplati njegov udio u dobiti za prethodnu poslovnu godinu koji prelazi pomenuti iznos, osim kada članovi koji su ovlaštjeni da upravljaju poslovima društva, osnovano utvrde da bi takva raspodjela bila očigledno u nesaglasnosti sa opravdanim potrebama društva.
- (2) Član ne može na drugi način umanjiti svoji udio kapitala, bez saglasnosti svih ostalih članova.

Ograničenja prenosa udjela kapitala

Član 80

Član ne može raspolagati svojim udjelom kapitala bez saglasnosti svih ostalih članova.

ODJELJAK 3: PRAVNI ODNOSI ČLANOVA I TREĆIH LICA

Zastupanje

Član 81

- (1) Svaki član društva ovlašten je da zastupa društvo i na taj način stvori obaveze društva prema trećim licima, osim ako je ugovorom o osnivanju društva drugačije određeno.
- (2) Ugovorom o osnivanju društva može se odrediti da svi ili neki od članova društva zastupaju društvo samo zajednički. Članovi ovlašteni da zastupaju društvo zajednički mogu izabrati između sebe lice koje će pismeno ovlastiti za izvršenje određenih poslova ili određene vrste poslova. Izjava volje trećeg lica učinjena jednom od članova društva ovlaštenim da zastupa društvo zajednički, smatra se da je učinjena društvu.
- (3) Ugovorom o osnivanju društva, može se odrediti da su članovi društva samo zajedno sa prokuristima, ovlašteni da zastupaju društvo. U ovom slučaju, odredbe prethodnog stava shodno se primjenjuju.
- (4) Lišenje člana prava na zastupanje, odluka o zajedničkom zastupanju, ovlaštenja prokurista u skladu s prethodnim stavom i bilo koja promjena u ovlaštenjima člana da zastupa društvo, upisuje se u Registar.

Opozivanje ovlaštenja za zastupanje

Član 82

Ukoliko postoje opravdani razlozi i posebno, ukoliko član teže povrijedi svoje obaveze ili se pokaže nesposobnim za zastupanje društva, Sud može na osnovu zahtjeva ostalih članova, opozvati njegovo ovlaštenje za zastupanje.

Lična odgovornost člana

Član 83

- (1) Svi članovi odgovaraju za obaveze društva lično cjelokupnom svojom imovinom. Ukoliko društvo ne ispuni obaveze nakon pismenog zahtjeva povjerioca, svi članovi odgovaraju za obaveze društva solidarno.
- (2) Sporazum između članova društva, suprotan prethodnom stavu, koji se odnosi na njihovu odgovornost prema trećim licima, nema pravnog dejstva.
- (3) Član čije je članstvo u društvu prestalo, odgovoran je za obaveze društva nastale do momenta upisa u Registar prestanka članstva.

Prigovori člana društva

Član 84

Ukoliko je član društva tužen za obaveze društva, tada može isticati sve prigovore prema povjericima, koje može isticati društvo.

Vraćanje pozajmica

Član 85

U slučaju društva u kojem niti jedan član nije fizičko lice, primjenjuju se odredbe članova 366 i 367 ovog zakona. Odredbe članova 366 i 367 ovog zakona ne primjenjuju se, u

slučaju da su članovi društva društvo sa neograničenom odgovornošću ili komanditno društvo, u kojima je bar jedan lično odgovoran član fizičko lice.

Odgovornost novog člana društva

Član 86

- (1) Član koji pristupi postojećem društvu, odgovara kao i svi ostali članovi za obaveze društva nastale prije nego što je on pristupio društvu, bez obzira da li je došlo do promjene naziva društva ili je pristup novog člana upisan u Registar.
- (2) Sporazum između članova društva o odgovornosti novog člana, suprotan prethodnom stavu, nema pravno dejstvo.

Obaveza pokretanja postupka stečaja ili prinudnog poravnanja

Član 87

- (1) Ukoliko društvo u kojem niko od članova nije fizičko lice, postane insolventno ili prezaduženo, shodno uslovima koji su određeni zakonom, društvo je dužno da predloži pokretanje stečajnog postupka ili postupka prinudnog poravnanja, najkasnije u roku od tri (3) nedjelje po nastanku insolventnosti ili prezaduženosti društva.
- (2) Odredbe prethodnog stava, ne primjenjuju se na društva čiji su članovi društvo sa neograničenom odgovornošću ili komanditno društvo u kojem je najmanje jedan lično odgovoran član fizičko lice.
- (3) Nakon što se utvrdi insolventnost ili prezaduženost društva, društvo ne smije vršiti isplate, osim onih koje se obave u dobroj vjeri prema trećim licima bez povlašćivanja u odnosu na druge povjerioce.
- (4) Članovi društva solidarno odgovaraju za postupanje suprotno prethodnom stavu.
- (5) Odgovornost članova iz prethodnog stava ne može biti ograničena, niti isključena sporazumom između članova.
- (6) Članovi društva odgovaraju za obaveze iz stava 4 ovoga člana i nakon prestanka društva.

ODJELJAK 4: PRESTANAK DRUŠTVA I ČLANSTVA U DRUŠTVU

Razlozi za prestanak društva

Član 88

Društvo prestaje:

1. nakon isteka perioda za koji je osnovano,
2. jednoglasnom odlukom članova ili drugom većinskom odlukom ako je tako određeno ugovorom o osnivanju društva,
3. stečajem društva,
4. smrću, stečajem ili prestankom članstva, osim ukoliko je drugačije određeno ugovorom o osnivanju društva,

5. otkazom ugovora o osnivanju društva,
6. sudskom odlukom,
7. ako se broj članova smanji na manje od dva, osim u slučajevima navedenim u članu 98 ovog zakona ili
8. u drugim zakonom predviđenim slučajevima.

Otkazivanje članstva

Član 89

- (1) Ako je društvo osnovano na neodređeni vremenski period, član može otkazati ugovor o osnivanju društva na kraju poslovne godine, uz prethodno obavještenje svih ostalih članova najmanje šest (6) mjeseci ranije.
- (2) Odredba ugovora među članovima koja onemogućava ili ograničava pravo člana na otkazivanje ugovora, ili ometa otkazivanje na neki drugi način, osim dužeg otkaznog roka, ništava je.

Prestanak odlukom Suda

Član 90

- (1) Ukoliko postoje opravdani razlozi, član može pokrenuti postupak za prestanak društva:
 1. prije isteka perioda na koji je društvo osnovano ili
 2. bez otkaznog perioda navedenog u članu 89 ovog zakona u slučaju da je društvo osnovano na neodređeni vremenski period.
- (2) Opravdan razlog naročito postoji, ako se član društva nalazi u bezizglednoj materijalnoj situaciji, ako drugi član društva namjerno ne izvrši značajnu obavezu iz ugovora o osnivanju društva ili ispolji grubu nepažnju u izvršavanju tih obaveza ili ako je ispunjenje takve obaveze onemogućeno.
- (3) Umjesto prestanka društva, članovi društva mogu pokrenuti postupak za isključenje člana koji postupa na način opisan u prethodnom stavu.
- (4) Svi sporazumi između članova koji isključuju ili ograničavaju pravo člana da zahtijeva prestanak društva ili isključivanje člana, su ništavi.

Društvo osnovano do kraja života jednog člana

Član 91

Društvo koje je osnovano do kraja života jednog od članova smatra se, u smislu članova 89 i 90 ovog zakona, društvom osnovanim na neodređeni vremenski period.

Zaštita člana koji postupa u dobroj vjeri

Član 92

Ukoliko društvo prestane na bilo koji drugi način osim otkazivanjem, radnje člana društva koji nema saznanja ili nije mogao imati saznanja za prestanak društva, imaju pravnog

dejstva na druge članove, sve dok taj član ne sazna ili bi morao da sazna za prestanak društva.

Smrt, stečaj ili prestanak člana

Član 93

Ako društvo prestane smrću, stečajem ili prestankom jednog člana, njegov nasljednik ili drugi zakonski sljednik o tome odmah obavještava druge članove i ako je neophodno da bi se izbjegao znatan gubitak ili šteta za društvo, nastavlja da vrši poslove pravnog prethodnika, dok preostali članovi ne preuzmu upravljanje poslovima, u skladu sa ovim zakonom.

Napuštanje člana

Član 94

Ukoliko je ugovorom o osnivanju društva određeno da društvo nastavlja sa radom sa preostalim članovima i u slučaju da jedan od članova otkáže ugovor o osnivanju društva, umre, ili prestane da postoji, svojstvo tog člana u društvu prestaje u trenutku kada bi društvo prestalo, u slučaju da ugovorom nije određeno da nastavlja sa radom.

Obračun po prestanku svojstva člana

Član 95

- (1) Udio člana društva koji prestaje da bude član pripada imovini društva.
- (2) Članu koji napušta društvo vraća se sva lična imovina koju je dao društvu na upotrebu. Član koji napušta društvo nema pravo da traži naknadu za nenamjerno pričinjenu štetu ili smanjenje vrijednosti tih stvari.
- (3) Član koji napušta društvo ima pravo na novčanu isplatu u iznosu koji bi primio u skladu sa obračunom, da je u trenutku njegovog napuštanja došlo do prestanka društva. Ako je potrebno, vrijednost imovine društva će se odrediti procjenom.
- (4) Član koji napušta društvo, odgovara srazmjerno svom učešću u snošenju gubitaka, samo za obaveze društva nastale do dana upisa njegovog istupanja u Registar.
- (5) Odredbe ovog člana primjenjivat će se na osnovu obračuna imovine koja preostaje nakon napuštanja člana, gdje je odlučujući činilac stanje imovine društva u trenutku kada bi društvo napuštanjem člana prestalo da postoji.

Udio člana koji odlazi u nedovršenim poslovima društva

Član 96

- (1) Član koji napušta društvo učestvuje u dobiti i gubitku od poslova koji u trenutku njegovog napuštanja nisu završeni. Društvo ima pravo da okonča te poslove na način koji smatra odgovarajućim.
- (2) Član koji napušta društvo može na kraju svake poslovne godine zahtijevati obračun poslova koji su obavljani u tom periodu, isplatu iznosa na koji ima pravo i podatke o stanju nezavršenih poslova.

Nastavak rada društva sa nasljednicima kao članovima

Član 97

Ugovorom o osnivanju društva može se odrediti da, nakon smrti jednog od članova, neki od njegovih nasljednika ili svi oni mogu naslijediti njegov status i postati članovi u društvu.

Nastavak rada društva sa jednim članom

Član 98

- (1) Ako iz bilo kog razloga u društvu ostane samo jedan član, on može u roku od godinu dana donijeti odluku o prestanku društva, reorganizovati društvo sa jednim ili više članova ili donijeti odluku o promjeni oblika društva.
- (2) Ako član društva ne postupi na način predviđen u prethodnom stavu i ne prijavi promjenu radi upisa u Registar u roku iz prethodnog stava, društvo prestaje.

Preuzimanje od strane jednog člana

Član 99

- (1) Ako postoje samo dva člana, a jedan od njih ispoljava grubu nepažnju ili namjerno ne obavlja dužnosti, što bi opravdalo njegovo isključenje iz društva da društvo ima više članova, Sud može na zahtjev drugog člana, donijeti odluku da društvo sa svom imovinom i obavezama preuzme drugi član bez pokretanja postupka likvidacije.
- (2) Na raspodjelu imovine društva shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o napuštanju člana.

Prijava za upis u Registar

Član 100

Prestanak društva i članskog odnosa u društvu upisuje se u Registar.

ODJELJAK 5: LIKVIDACIJA DRUŠTVA

Likvidacija po prestanku društva

Član 101

- (1) Kad nastupe uslovi za prestanak društva sa neograničenom odgovornošću, sprovodi se postupak likvidacije, osim u slučajevima statusnih promjena i stečaja.
- (2) U postupku likvidacije društva sa neograničenom odgovornošću, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na likvidaciju dioničkog društva.

Imenovanje likvidatora

Član 102

- (1) Likvidaciju sprovode svi članovi društva kao likvidatori, osim ako je ovlaštenje likvidatora povjereno pojedinim članovima ili trećim licima, odlukom članova ili

ugovorom o osnivanju društva. Ukoliko preminuli član ima nekoliko nasljednika, oni imenuju zajedničkog zastupnika.

- (2) Po molbi lica koje ima pravni interes, Sud može, nakon što utvrdi postojanje opravdanih razloga, imenovati za likvidatore društva, lica koja nisu članovi društva.

Opoziv likvidatora

Član 103

- (1) Likvidator može biti opozvan jednoglasnom odlukom lica navedenih u članu 102 stavu 1 ovog zakona.
- (2) Ukoliko postoje opravdani razlozi, likvidator može biti opozvan od strane Suda, na zahtjev lica koje ima pravni interes.

Upis u Registar

Član 104

- (1) Ime i prezime, adresa i jedinstveni matični broj likvidatora i bilo kakva promjena tih podataka upisuje se u Registar.
- (2) Likvidator deponuje svoj potpis u Registar.

Prava i obaveze likvidatora

Član 105

- (1) Likvidator je dužan da okonča tekuće poslove društva, naplati potraživanja, unovči ostalu imovinu, i izmiri obaveze društva. Likvidator može da zaključi nove poslove u svrhu okončanja tekućih poslova.
- (2) Likvidator zastupa društvo.

Povrat stvari

Član 106

Članovima društva se vraćaju stvari koje pripadaju njihovoj ličnoj imovini, a koje su dali društvu na korištenje. Članovi društva nemaju pravo na naknadu štete za nenamjerno oštećenje ili umanjenje vrijednosti tih stvari.

Zajedničko zastupanje i upravljanje poslovima

Član 107

- (1) Ako ima više likvidatora, zastupanje i upravljanje poslovima društva likvidatori vrše zajedno, osim ako članovi društva ili Sud odredi da mogu postupati i pojedinačno, što se upisuje u Registar.
- (2) Odredba prethodnog stava ne sprečava likvidatore da mogu jednog između sebe ovlastiti za izvršenje određenih poslova ili određenih vrsta poslova. Izjava volje trećeg lica učinjena jednom od likvidatora ovlaštenim da zastupa društvo zajednički, smatra se da je učinjena društvu.

Neograničenost ovlaštenja

Član 108

Ograničenja ovlaštenja likvidatora nemaju pravno dejstvo na treća lica.

Pridržavanje naloga

Član 109

U odnosu prema članovima društva, likvidatori, uključujući i one postavljene od strane Suda, obavezni su da poštuju jednoglasno usvojene odluke članova društva, koje se odnose na vođenje poslova.

Označavanje naziva društva

Član 110

U naziv društva u likvidaciji upisuje se oznaka «u likvidaciji». Likvidatori su dužni da prilikom zastupanja društva na svim ispravama društva istaknu oznaku «u likvidaciji».

Likvidacioni obračun

Član 111

Likvidatori sačinjavaju obračun na početku i na kraju postupka likvidacije (početni i završni likvidacioni obračuni).

Raspodjela sredstava

Član 112

- (1) Nakon izmirenja obaveza društva, likvidatori vrše raspodjelu preostalih sredstava na članove društva srazmjerno njihovim udjelima u kapitalu, na osnovu završnog likvidacionog obračuna.
- (2) Raspodjela novčanih sredstava koja nisu potrebna u postupku likvidacije, vrši se nakon što se rezervišu sredstva neophodna za izmirenje obaveza ili osporenih potraživanja, kao i sredstva predviđena za članove društva u konačnoj raspodjeli. Odredbe člana 79 stava 1 ovog zakona, ne primjenjuju se tokom postupka likvidacije.
- (3) Ako između članova društva dođe do spora oko raspodjele sredstava društva, likvidatori će odložiti raspodjelu do konačnog rješenja spora.

Obračun između članova društva

Član 113

Ako sredstva društva nisu dovoljna za ispunjavanje obaveza društva i isplatu udjela članovima društva, članovi društva će obezbijediti potrebna sredstva u razmjeri u kojoj su obavezni da pokriju gubitak. Ako jedan od članova društva nije u mogućnosti, ili zbog drugih razloga ne obezbijedi iznos koji je dužan da plati, taj iznos dužni su da plate preostali članovi društva srazmjerno svojim udjelima u kapitalu, a imaju pravo na nadoknadu isplaćenog iznosa, od člana koji nije izvršio svoju obavezu plaćanja.

Unutrašnji i vanjski odnosi

Član 114

Tokom postupka likvidacije, na međusobna prava i obaveze članova društva, kao i na međusobna prava i obaveze društva i trećih lica, primjenjuju se odredbe od člana 59 do člana 99 ovog zakona, osim ako su te odredbe u suprotnosti sa odredbama ovoga zakona o likvidaciji društva sa neograničenom odgovornošću.

Prijava za brisanje društva i poslovne knjige

Član 115

- (1) Nakon okončanja postupka likvidacije, likvidatori podnose prijavu za upis brisanja društva u Registar.
- (2) Poslovne knjige i dokumentacija likvidiranog društva se daju na čuvanje jednom od članova društva ili trećem licu, a ime tog lica se prijavljuje u Registar. Ako članovi društva ne postignu sporazum o ovom pitanju, Sud će za tu svrhu imenovati člana društva ili treće lice.
- (3) Članovi društva i njihovi nasljednici imaju pravo da dobiju na uvid poslovne knjige i dokumentaciju likvidiranog društva, od lica iz prethodnog stava.

Rok za zastarjelost potraživanja od članova društva

Član 116

- (1) Rok zastarjelosti potraživanja prema članu društva za obaveze društva, iznosi pet (5) godina, ukoliko zakonom nije predviđen kraći rok za pojedino potraživanje, i počinje da teče od dana upisa u Registar prestanka društva, odnosno članskog odnosa.
- (2) Ako potraživanje sredstava datih društvu kao zajam od strane povjerioca nije dospjelo do upisa prestanka društva u Registar, rok za zastarjelost počinje teći sa danom kada je takvo potraživanje dospjelo.

GLAVA 2: KOMANDITNO DRUŠTVO

ODJELJAK 1: OSNIVANJE

Definicija

Član 117

- (1) Komanditno društvo je društvo u kojem jedan ili više članova odgovara za obaveze društva cjelokupnom svojom imovinom (komplementar), a jedan ili više članova odgovora za obaveze društva samo do iznosa njihovih uloga upisanih u Registar (komanditor), osim u slučajevima predviđenim u članu 7 ovog zakona.
- (2) Odredbe ovog zakona koje se odnose na društva sa neograničenom odgovornošću primjenjuju se i na komanditna društva, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Prijava za upis u Registar

Član 118

Osim podataka iz člana 18 stava 3 ovog zakona i onih potrebnih za društvo sa neograničenom odgovornošću, prijava za upis u Registar treba da sadrži i podatke o komanditorima i njihovim udjelima u kapitalu.

ODJELJAK 2: PRAVNI ODNOSI IZMEĐU ČLANOVA DRUŠTVA

Sloboda ugovaranja

Član 119

Prava i obaveze članova društva u međusobnim odnosima utvrđuju se ugovorom o osnivanju društva, osim ako ovim zakonom izričito nije drugačije određeno.

Upravljanje društvom

Član 120

- (1) Komanditor nije ovlašten da učestvuje u upravljanju društvom.
- (2) Komanditor se ne može protiviti vođenju poslova komanditnog društva od strane komplementara, u okviru redovnih aktivnosti društva.
- (3) Pored odredbi člana 117 ovog zakona, komanditor koji učestvuje u upravljanju društvom ili ometa komplementare kršeći odredbe ovog člana, odgovara povjericima društva kao da je i sam komplementar.

Nepridržavanje odredaba o zabrani konkurencije

Član 121

Odredbe člana 67 ovog zakona ne primjenjuju se na komanditore, osim ako nije drugačije određeno ugovorom o osnivanju društva.

Pravo uvida

Član 122

Komanditor ima pravo na primjerak godišnjeg završnog računa, kao i da izvrši uvid u poslovne knjige i dokumentaciju društva kao i komplementar.

Dobit i gubitak

Član 123

- (1) Odredbe člana 78 ovog zakona primjenjuju se i na komanditora. Njegova dobit uvećava njegov udio u kapitalu samo do iznosa njegovog ugovorenog uloga, osim ako ugovorom o osnivanju društva nije drugačije određeno.
- (2) Komanditor odgovara za gubitak samo do visine njegovog udjela u kapitalu i iznosa njegovog ugovorenog, a neplaćenog udjela u kapitalu.

Raspodjela dobiti i teret plaćanja gubitka

Član 124

- (1) Ako dobit ne prelazi jednu dvadesetinu (1/20) osnovnog kapitala, udjeli članova društva u dobiti se utvrđuju u skladu s odredbama člana 78 stavova 1 i 2 ovog zakona.
- (2) Ako ugovorom o osnivanju društva nije drugačije određeno, višak dobiti u odnosu na dobit navedenu u prethodnom stavu ili gubitak se raspodjeljuju, odnosno terete, srazmjerno udjelima članova društva u kapitalu.

Podizanje novca i plaćanje dobiti

Član 125

- (1) Odredba člana 79 stava 1 ovog zakona ne primjenjuje se na komanditora.
- (2) Komanditor nema pravo da zahtijeva isplatu dobiti sve dok zbog gubitka, njegov udio u kapitalu ne dostiže iznos uloga u njegov udio u kapitalu, ili bi njegov udio u kapitalu bio umanjen da mu je dobit isplaćena.

ODJELJAK 3: PRAVNI ODNOSI ČLANOVA DRUŠTVA PREMA TREĆIM LICIMA

Zastupanje

Član 126

Komanditor nije ovlašten da zastupa društvo, ali mu društvo može odobriti zastupanje ili dati posebno ovlaštenje.

Odgovornost komanditora

Član 127

Komanditor odgovora povjericima društva za obaveze društva do visine iznosa njegovog ugovorenog uloga u kapitalu društva.

Obim odgovornosti

Član 128

- (1) Nakon upisa društva u Registar, potencijalna odgovornost komanditora prema povjericima se utvrđuje prema udjelu u kapitalu koji je upisan u Registar.
- (2) Povjerioci nemaju pravo da traže povećanje komanditarovog udjela u kapitalu koji nije upisan u Registar, osim u slučaju da ih društvo obavijesti o povećanju na neki drugi način.
- (3) Ugovor između članova društva kojim se komanditor oslobađa obaveze plaćanja svog udjela u kapitalu ili mu se dozvoljava odgađanje plaćanja, nema pravno dejstvo u odnosu na povjerioce.
- (4) Ako je komanditoru u cijelosti ili djelimično vraćen njegov udio u kapitalu, vraćeni iznos će se, u odnosu na povjerioce, smatrati neplaćenim udjelom u kapitalu. Ako komanditor preuzme svoj udio u dobiti, a njegov udio u kapitalu je i dalje manji od

iznosa koji je uplaćen za traženi ulog, ili je preuzimanjem svog udjela u dobiti njegov udio u kapitalu smanjen ispod iznosa uplaćenog uloga, isplaćena dodatna dobit će se također smatrati neplaćenim udjelom u kapitalu.

- (5) Komanditor ni u kom slučaju nije dužan da vrati ono što je primio u dobroj vjeri kao dobit na osnovu završnog obračuna u skladu s ovim odjeljkom.
- (6) Ako su komplementari društva isključivo pravna lica, a ulog komanditora u osnovni kapital društva se u cjelini ili djelimično sastoji od udjela bilo kojeg takvog pravnog lica, vrijednost uloženog udjela tog pravnog lica smatra se neplaćenim udjelom u kapitalu. Ovo se, ipak, neće primjenjivati ako se radi o pravnom licu koje je društvo sa neograničenom odgovornošću ili komanditno društvo čiji su članovi fizička lica.

Smanjenje udjela u kapitalu

Član 129

Smanjenje u komanditarovom udjelu kapitala nema pravno dejstvo u odnosu na povjerioce, dok se ne upiše u Registar.

Odgovornost novog člana društva

Član 130

Komanditor koji pristupi postojećem društvu odgovora za obaveze društva nastale prije njegovog pristupanja u mjeri predviđenoj u članovima 127 i 128 ovog zakona.

Odgovornost prije upisa u Registar

Član 131

Ako društvo započne s radom prije upisa u Registar, komanditor koji se saglasio sa početkom rada, odgovora za obaveze nastale prije upisa isto kao i komplementar, osim kada je povjerilac znao da je u tome učestvovao kao komanditor.

Smrt ili prestanak komanditora

Član 132

Društvo ne prestaje smrću ili prestankom postojanja komanditora.

GLAVA 3: DIONIČKO DRUŠTVO

ODJELJAK 1: OPĆE ODREDBE

Definicija

Član 133

- (1) Dioničko društvo je društvo čiji je osnovni kapital podijeljen na dionice.
- (2) Dioničko društvo odgovara za obaveze prema povjeriocima cjelokupnom svojom imovinom. Dioničari ne snose odgovornost prema povjeriocima za obaveze društva, osim u slučajevima iz člana 7 ovog zakona.

Osnivači

Član 134

Dioničko društvo može osnovati jedno ili više fizičkih ili pravnih lica (osnivača).

Kapital

Član 135

- (1) Iznos osnovnog kapitala i dionica je izražen u konvertibilnim markama (KM) Bosne i Hercegovine.
- (2) Osnovni kapital se može sastojati od uloženih novčanih sredstava i uloga u stvarima i pravima
- (3) Ulozi u stvarima i pravima su: pokretne i nepokretne stvari, prava, preduzeća ili dijelovi preduzeća.

Minimalni nominalni iznos osnovnog kapitala

Član 136

Minimalni nominalni iznos osnovnog kapitala je 15.000 KM. Društvo ne može biti upisano u Registar, ukoliko se iznos od 15.000 KM ne uplati kao osnivački ulog.

ODJELJAK 2: DIONICE

Minimalna nominalna vrijednost dionice

Član 137

Minimalna nominalna vrijednost dionice je 1,00 KM.

Dionice kao papiri od vrijednosti

Član 138

Dionice su papiri od vrijednosti. Potvrda o posjedovanju dionica se može izdati za svaku dionicu posebno ili za nekoliko dionica iz iste klase (dionica ukupnog iznosa).

Oblik dionice

Član 139

Dionice mogu biti samo na ime dioničara i u registrovanom obliku. Kada se dionice emituju prije punog plaćanja nominalne vrijednosti, broj, vremenski raspored i iznosi rata bit će ispisani na dionicama. Dionice na donosioca ne mogu biti emitovane.

Obične i privilegovane dionice

Član 140

- (1) S obzirom na prava koja nose, dionice su obične i privilegovane.
- (2) Obične dionice vlasnicima daju:

1. pravo da učestvuju u upravljanju društvom,
 2. pravo na dio dobiti (dividenda) i
 3. pravo na odgovarajući dio imovine nakon likvidacije ili stečaja društva.
- (3) Privilegovane dionice su dionice koje svojim vlasnicima, pored prava pomenutih u prethodnom stavu, daju određene prednosti kao što je prednost pri isplaćivanju utvrđenih iznosa ili procjenata od nominalne vrijednosti dionica ili dobiti, prednost pri isplaćivanju kada se pokrene postupak likvidacije društva i druga prava određena statutom dioničkog društva.
- (4) Kumulativne privilegovane dionice, pod uslovima pod kojima su emitovane, daju pravo njihovim vlasnicima na isplatu svih neisplaćenih dividendi prije nego što se vlasnicima običnih dionica isplate bilo kakve dividende, u skladu sa odlukom o raspodjeli dobiti.
- (5) Participativne privilegovane dionice sa pravom učešća daju njihovim vlasnicima, uz prioritetnu dividendu, pravo da im bude isplaćena dividenda na koju imaju pravo vlasnici običnih dionica, u skladu sa odlukom o raspodjeli dobiti.

Klase dionica

Član 141

Dionice koje imaju jednaka prava, čine jednu klasu dionica.

Pravo glasa

Član 142

- (1) Svaka obična dionica daje pravo glasa. Privilegovane dionice mogu biti sa pravom glasa i bez prava glasa, ako je predviđeno statutom dioničkog društva. Privilegovane dionice ne mogu sačinjavati više od polovine osnovnog kapitala.
- (2) Zabranjeno je emitovanje dionica koje bi uz isti nominalni iznos davale različit broj glasova.

Elementi dionica

Član 143

- (1) Dionice dioničkog društva su dematerijalizovane, nedjeljive, glase na ime i vode se u dematerijalizovanom obliku – elektroničkom zapisu u Centralnom registru vrijednosnih papira.
- (2) Dionice su neograničeno prenosive, izuzev u slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva u skladu sa zakonom.

Dijelovi dionice

Član 144

- (1) Dioničko društvo je dužno u skladu sa posebnim zakonom i propisima Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH, zaključiti ugovor sa Centralnim registrom i dostaviti podatke o dionicama i dioničarima u roku od 30 dana od dana upisa u Registar emitenata.

- (2) Centralni registar uspostavlja listu dioničara i registruje promjene vlasništva na dionicama dioničkog društva.

Potvrda o emitovanim dionicama

Član 145

- (1) Dioničaru se može izdati potvrda koja određuje broj dionica naznačenih u potvrdi.
- (2) Potvrda iz prethodnog stava se može koristiti samo kao dokaz o pravu dioničara da učestvuje i glasa na sjednici skupštine dioničara.
- (3) Skupština donosi odluku o emitovanju dionica. Odluka o emitovanju dionica sadrži:
1. naziv društva koje emituje dionice,
 2. ukupnu vrijednost emisije,
 3. naznaku da li se radi o običnoj ili privilegovanoj dionici,
 4. način ili oblik emitovanja dionica,
 5. nominalnu vrijednost dionica,
 6. način plaćanja dividende,
 7. vrijeme za upisivanje dionice,
 8. način upisivanja: gdje i u kom roku dionice treba da budu upisane i plaćene,
 9. rok u kom će isplate biti vraćene ako dionice ne budu emitovane,
 10. klasu dionica,
 11. prvenstveni red ako se privilegovane dionice emituju u nekoliko serija,
 12. procent dionica bez prava glasa,
 13. način objavljivanja emitovanja dionica,
 14. postupak za raspodjelu i dostavljanje dionica,
 15. način isplaćivanja dionica,
 16. uslove plaćanja kumulativne dividende,
 17. uslove plaćanja dividende vlasnicima participativnih privilegovanih dionica,
 18. način raspolaganja dionicama i mogućnost konverzije dionica,
 19. prava vlasnika privilegovanih dionica,
 20. prava preče kupovine dioničara da upišu novu emisiju dionica i
 21. druga pitanja koja se tiču emitovanja dionica.

Dionice u nematerijalnom obliku

Član 146

Dionice se mogu emitovati u nematerijalnom obliku do granice i pod uslovima propisanim zakonom.

ODJELJAK 3: OSNIVANJE

Osnivački akt

Član 147

- (1) Dioničko društvo se smatra osnovanim usvajanjem i potpisivanjem statuta dioničkog društva od strane svih osnivača i sticanjem svih dionica društva.
- (2) Akt iz stava 1 ovog člana sadrži odredbe iz člana 5 ovog zakona i druge odredbe značajne za osnivanje dioničkog društva.

Statut dioničkog društva

Član 148

(4) Statut dioničkog društva se ovjerava i sadrži:

1. ime, prezime i adresu ili naziv i sjedište osnivača,
 2. naziv i sjedište društva,
 3. djelatnost društva,
 4. iznos osnovnog kapitala, nominalnu vrijednost dionica, broj dionica za svaku nominalnu vrijednost, klasu dionica i broj pojedinačnih klasa ako se emituje nekoliko klasa dionica,
 5. broj članova uprave i nadzornog odbora ako je imenovan ili akt u kojem će taj broj biti određen,
 6. način i oblik objavljivanja podataka od značaja za društvo ili dioničare,
 7. rok na koji je društvo osnovano i
 8. način prestanka društva.
- (5) Ako se dionice mogu emitovati u zamjenu za stvari i prava, statut dioničkog društva određuje vrstu i sadržaj te imovine, njenu vrijednost i imena dioničara koji unose stvari i prava u društvo.
- (6) Uz odredbe iz prethodnog stava, statut dioničkog društva može sadržavati druge odredbe koje nisu izričito zabranjene ovim zakonom.
- (7) Druga pitanja značajna za društvo koja statut dioničkog društva ne sadrži, mogu u skladu sa ovim zakonom, biti regulisana drugim aktima društva.

Objavljivanje informacija i izvještaja društva

Član 149

Informacije i izvještaji koje uprava društva smatra važnim za dioničare, objavljuju se na način koji je određen ovim zakonom i statutom dioničkog društva.

Posebne povlastice i osnivački troškovi

Član 150

- (1) Posebne povlastice za vlasnike određenih klasa dionica ili za treća lica, uz naznaku o korisnicima takvih povlastica, mogu se regulisati samo statutom dioničkog društva.
- (2) Samo statut dioničkog društva može odrediti iznos koji treba isplatiti ili nadoknaditi dioničarima ili drugim licima, kao isplatu ili naknadu troškova nastalih osnivanjem društva.

- (3) Ako pomenute posebne povlastice ili troškovi nisu određeni statutom dioničkog društva, bilo kakvi sporazumi ili pravni akti kojima se obezbjeđuju takve povlastice ili određuje plaćanje takvih troškova, ne proizvode pravno dejstvo.

Plaćanje dionica

Član 151

- (1) Emitovane dionice se u prvoj prodaji ne smiju prodavati ispod svoje nominalne vrijednosti.
- (2) Dionice mogu biti plaćene novcem i stvarima i pravima, čija se novčana vrijednost može odrediti. Dionice se ne mogu plaćati budućim uslugama. Novčano plaćanje podrazumijeva plaćanje izvršeno i deponovano u banci na račun društva koje se osniva.
- (3) Ulozi osnivača u stvarima i pravima, kao i novčana plaćanja bit će učinjeni i dostupni društvu prije upisa društva u Registar.
- (4) Ako se dionice prodaju iznad nominalne vrijednosti, ukupni višak će biti plaćen prije upisa društva u Registar.

Imenovanje organa društva

Član 152

- (1) Osnivači imenuju prvi nadzorni odbor društva i revizora osnivanja sa liste ovlaštenih vještaka ekonomske struke, koju vodi Sud. Revizor osnivanja se imenuje do kraja prve cijele fiskalne godine.
- (2) Članovi nadzornog odbora imenuju se za period do prve sjednice skupštine, koja se mora održati najkasnije tri (3) mjeseca po upisu društva u Registar. Nadzorni odbor imenuje članove prve uprave društva.

Izveštaj o osnivanju

Član 153

Osnivači sačinjavaju i objavljuju pismeni izvještaj o osnivanju društva. Izvještaj o osnivanju sadrži:

1. iznos novca i vrijednost stvari i prava koje svaki dioničar ulaže u društvo,
2. u slučaju kada je dioničko društvo steklo drugo društvo u zamjenu za dionice: periodični obračun, dobit i gubitak za prethodne dvije godine tog društva, kao i troškovi poslovanja tokom tog perioda,
3. da li je i koliko dionica stečeno od strane ili u korist svakog člana nadzornog odbora ili uprave društva,
4. da li, kako i u kojoj mjeri je član nadzornog odbora ili uprave društva stekao posebnu povlasticu, posebno u vezi sa isplatom ili nadoknadom troškova vezanih za osnivanje,
5. listu svih dioničara i broj dionica svake klase koje oni posjeduju i
6. druge značajne podatke koji se tiču osnivanja.

Revizija osnivanja

Član 154

- (1) Članovi nadzornog odbora i uprave društva vrše nadzor i kontrolu nad osnivanjem društva.
- (2) U postupku revizije, revizori osnivanja imaju pravo da vrše uvid i kopiraju sve dokumente vezane za osnivanje i da pribave druge informacije i objašnjenja od osnivača i nadzornog odbora i uprave društva. Ako revizor osnivanja ne može da pribavi sve dokumente, informacije i objašnjenja koja su mu potrebna za reviziju, može podnijeti zahtjev Sudu radi pribavljanja istih.
- (3) Revizor osnivanja će pored ostalog:
 1. utvrditi da li je tokom osnivanja član nadzornog odbora ili uprave pribavio osnivačke dionice društva za sebe ili u svoju korist,
 2. utvrditi da li je član nadzornog odbora ili uprave stekao posebnu povlasticu, naročito u vezi sa načinom isplate ili nadoknade troškova vezanih za osnivanje i
 3. odrediti da li i u kojoj mjeri emitovane dionice odgovaraju vrijednosti uloga u stvarima i pravima, i da li je vrijednost stvari i prava bila razumno određena.

Naknada i troškovi revizora osnivanja

Član 155

Revizor osnivanja ima pravo na isplatu ili nadoknadu svih troškova koje je u razumnoj mjeri imao u sprovođenju revizije, a također ima pravo na naknadu za svoje usluge u skladu sa tarifom ili odlukom Suda. Troškove i naknadu snosi društvo.

Prijava za upis u Registar

Član 156

Uprava društva podnosi prijavu za upis društva u Registar.

Sadržaj prijave

Član 157

- (1) Pored podataka i isprava određenih u članu 18 stavu 3 ovog zakona, prijava za upis u Registar sadrži:
 1. broj emitovanih dionica i prirodu i iznos vrijednosti uloga koje je društvo primilo u zamjenu za dionice,
 2. dokaze koje je podnijela banka društva u vezi sa iznosom uplaćenog novčanog uloga u korist društva i dokaz da uprava društva može slobodno koristiti i raspolagati tim novcem,
 3. podatak o obimu ovlaštenja uprave koja zastupa društvo,
 4. statut dioničkog društva,
 5. isprave koje prate emitovanje dionica osnivačima,
 6. izvještaj o troškovima osnivanja koje je platilo društvo, sa isplatama zabilježenim hronološkim redoslijedom koji pokazuju iznose i pojedinačne uplatioce,
 7. isprave kojima se verifikuje imenovanje članova nadzornog odbora i uprave društva,
 8. izvještaj o osnivanju i izvještaj revizora osnivanja zajedno sa pratećim ispravama,
 9. druge podatke i isprave predviđene zakonom ili drugim propisom.
- (2) Članovi uprave društva deponuju svoje potpise u Registar.

(3) Sve isprave podnesene Sudu moraju biti u originalu ili u ovjerenoj kopiji.

Upis u Registar i pribavljanje saglasnosti

Član 158

Zakonom može biti propisano da je za određene djelatnosti dioničkog društva, potrebna saglasnost nadležnog organa prije upisa u Registar.

Odgovornost osnivača

Član 159

- (1) Osnivači su solidarno odgovorni društvu za štetu koja nastane zbog davanja pogrešnih podataka u vezi sa osnivanjem društva.
- (2) Ako osnivači postupanjem protivno standardima ponašanja iz člana 53 ovog zakona, prouzrokuju štetu društvu, time što odobre emitovanje dionica za neodgovarajuću protivvrijednost uloga u stvarima i pravima, ili za neodgovarajuću isplatu ili nadoknadu troškova osnivanja, odgovaraju solidarno društvu za štetu koja iz toga nastane.

Odgovornost drugih lica

Član 160

Pored osnivača i lica za čiji račun su osnivači pribavili dionice društva protivno ovom zakonu, lica koja su svjesno primila neodgovarajuću isplatu ili nadoknadu troškova osnivanja, također solidarno odgovaraju društvu za štetu.

Zasnivanje obaveza i prenos dionica prije registracije

Član 161

- (1) Ako društvo zasnjuje obavezu prije nego što bude upisano u Registar, takva obaveza ima pravno dejstvo za povjerioca i društvo, ukoliko u roku od tri (3) mjeseca nakon upisa u Registar, društvo prihvati tu obavezu i o tome obavijesti povjerioca u pismenoj formi. Takvo prihvatanje neće osloboditi obaveze lice odgovorno povjeriocu prije prihvatanja, izuzev ako se povjerilac saglasi sa tim u pismenoj formi.
- (2) Prije upisa društva u Registar, dionice tog društva ne mogu biti emitovane, niti se prava na osnivačke uloge mogu prenositi. Dionice emitovane prije upisa društva u Registar su ništave. Posao o prenosu prava na osnivački ulog prije upisa društva u Registar je ništav. Lica koja su prije upisa društva u Registar emitovali dionice ili prenijeli prava na osnivačke uloge, solidarno odgovaraju dioničarima za štetu koja proističe iz toga.

ODJELJAK 4: PRAVNI ODNOSI IZMEĐU DRUŠTVA I DIONIČARA

Dužnost postupanja u dobroj vjeri i jednakog postupanja prema dioničarima

Član 162

Članovi nadzornog odbora i uprave društva dužni su da postupaju u dobroj vjeri, i u najboljem interesu društva i njegovih dioničara u cjelini, kao i u skladu sa standardima ponašanja iz člana 53 ovog zakona. Oni će jednako postupati prema svim dioničarima u istim okolnostima.

Odgovornost dioničara za uplatu dionica

Član 163

Svaki dioničar lično odgovora društvu za uplatu vrijednosti dionica, na način i u vrijeme kako je određeno ovim zakonom i statutom.

Posljedice zakašnjelog plaćanja

Član 164

Dioničar koji ne uplati vrijednost dionica u vrijeme dospjeća, dužan je da plati društvu kamatu po stopi predviđenoj statutom dioničkog društva, a koja ne može preći stopu dozvoljenu zakonom. Ako kamatna stopa nije određena u statutu, primijenit će se stopa predviđena ovim zakonom.

Isključivanje dioničara zbog zakasnjelog plaćanja ili neplaćanja

Član 165

- (1) Dioničaru koji je u docnji sa uplatom vrijednosti dionica, može se dodijeliti dodatni rok za uplatu, uz upozorenje da je dužan da društvu izvrši povrat primljenih dionica, bez prava na povrat prethodno izvršenih uplata za dionice, ako ne izvrši uplatu vrijednosti dionica u dodatnom roku. Društvo obavještava dioničara o dodatnom roku i posljedicama neplaćanja, preporučenom poštom.
- (2) Dioničar je dužan da preda društvu dionice za koje ne izvrši uplatu nakon dospelosti, odnosno istekom dodatnog roka. Nakon predaje dionica, društvo može prodati dionice na bilo koji način u skladu sa zakonom ili statutom.

Zabrana oslobođenja od plaćanja

Član 166

Društvo ne može osloboditi niti jednog dioničara od obaveze plaćanja vrijednosti dionica u iznosima i u rokovima predviđenim statutom. Oslobođanje od plaćanja može da uslijedi samo u slučaju smanjenja osnovnog kapitala.

Zabrana vraćanja uloga ili plaćanja kamata

Član 167

Društvo ne može vratiti ulog dioničara za njegove dionice ili mu platiti kamatu na takav ulog.

Dodatne obaveze dioničara

Član 168

- (1) Statutom se može utvrditi obaveza dioničara za dodatne usluge društvu sa ili bez nadoknade, kao i odobrenje društva za prenos dionica. Obim i uslovi ovih obaveza dioničara naznačit će se na dionicama.
- (2) Statutom se mogu utvrditi kaznene uplate u slučaju neispunjavanja ili nepravilnog ispunjavanja obaveza, koje se tiču dodatnih usluga.

Zabrana na upisivanje vlastitih dionica ili sticanje dionica kontrolnog društva

Član 169

- (1) Društvo ne može da upiše vlastite dionice.
- (2) Kontrolisano društvo ne može sticati, bilo osnivanjem, povećanjem osnovnog kapitala ili drugom kupovinom, neposredno ili posredno, dionice koje sačinjavaju većinski glasački interes u kontrolnom društvu. Ovo sticanje je ništavo.
- (3) Ukoliko su dionice društva upisane ili kupljene suprotno stavovima 1 i 2 ovog člana, članovi nadzornog odbora i uprave koji donesu odluku o upisu ili kupovini, odgovaraju solidarno za štetu društvu u iznosu cjelokupne izvršene uplate.

Dobiti i njihova raspodjela

Član 170

- (1) Pri izradi godišnjeg izvještaja, uprava društva ne može na ime rezerve odrediti više od polovine dobiti.
- (2) Skupština može donijeti odluku da dobit ostane neraspodijeljena.
- (3) Dioničari imaju pravo na udio u dobiti, osim ako dobit nije izuzeta iz raspodjele među dioničarima odlukom skupštine, donesenom u skladu sa ovim zakonom i statutom dioničkog društva.
- (4) Dobit dioničara određuje se proporcionalno nominalnom iznosu dionica koje dioničar posjeduje.
- (5) Ukoliko ulog u dionički kapital nije u potpunosti isplaćen ili nije isplaćen za sve dionice podjednako, dioničari imaju pravo na dobit u srazmjeri sa plaćanjima koja su izvršili. Plaćanja izvršena tokom godine uračunavat će se u skladu sa vremenom koje je proteklo od kada su izvršena.
- (6) Statut dioničkog društva može odrediti drugačiji način raspodjele dobiti.

Privremena dividenda

Član 171

- (1) Uprava društva može donijeti odluku o isplati privremene dividende u skladu sa statutom i procijenjenom dobiti za tekuću poslovnu godinu.
- (2) Ukupan iznos za isplatu privremene dividenda ne može preći:
 1. polovinu procijenjene dobiti koja ostane nakon što se izdvoji iznos potrebnih rezervi ili

2. polovinu dobiti iz prethodne godine.

(3) Isplaćivanje privremene dividende odobrava nadzorni odbor.

Vraćanje uplata bez garancije

Član 172

(1) Dioničari su dužni da vrate sve uplate koje su primili od društva suprotno odredbama ovog zakona. Ako su ih primili kao dividende, obaveza da vrate primljene uplate, postojat će samo ako su znali ili su bili dužni da znaju da su isplate izvršene protivno zakonu.

(2) Ukoliko društvo nije u mogućnosti da ostvari potraživanja protiv dioničara iz prethodnog stava, ta potraživanja mogu ostvariti povjerioci društva, a ukoliko se nad društvom otvori stečajni postupak, ta potraživanja će ostvariti stečajni upravnik.

(3) Potraživanja iz ovoga člana zastarijevaju u roku od pet (5) godina od dana kada su dioničari primili uplate iz stava 1 ovog člana.

Isplata za usluge dioničara

Član 173

Dioničari imaju pravo na isplatu za dodatne usluge koje su izvršili u vidu obaveze koje su određene u statutu i ukoliko statut predviđa isplatu, i za druge očekivane i neophodne usluge koje se pružaju na zahtjev društva, bez obzira da li je društvo ostvarilo dobit ili ne, pod uslovom da su usluge izvršene u dobroj vjeri i da isplata ne prelazi vrijednost usluga.

Registracija dionica

Član 174

Član brisan odredbama člana 5 Zakona o izmjenama Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 34/07).

Prenos dionica

Član 175

Dionice su neograničeno prenosive, izuzev u slučajevima utvrđenim posebnim zakonom i/ili statutom društva u skladu sa zakonom.

Zajedničko vlasništvo nad dionicama

Član 176

(1) Ukoliko dionica pripada nekolicini dioničara, prava koja iz te dionice proističu vrše se preko zajedničkog opunomoćenika, čije ime i adresa se dostavlja društvu.

(2) Svi dioničari su solidarno odgovorni za obaveze koje proističu iz dionice.

(3) Ukoliko društvo šalje obavještenja udruženim dioničarima koji nisu imenovali zajedničkog zastupnika, dovoljno je da obavijesti bilo kog od tih udruženih dioničara.

Obračunavanje trajanja vlasništva nad dionicama

Član 177

Ako je ostvarivanje prava koja proističu iz dionice uslovljeno dioničarevim vlasništvom nad dionicom u određenom trajanju, vrijeme trajanja vlasništva nad dionicom se obračunava na osnovu prispjeća dioničarevog zahtjeva za izdavanjem ili prenosom dionice, koji je podnjet društvu. U ovu svrhu, dioničaru se uračunava vrijeme trajanja vlasništva njegovog pravnog prethodnika, ukoliko je stekao dionicu bez naknade ili podjelom zajedničke imovine.

Poništavanje dionica

Član 178

- (1) Društvo može poništiti dionice i zamijeniti izgubljene ili uništene dionice. Ukoliko se poništenje i zamjena vrše na osnovu zahtjeva dioničara, trošak snosi dioničar.
- (2) Ukoliko su prava iz dionice zastarjela ili na drugi način prestala kao posljedica statusnih promjena, likvidacije ili druge promjene u pravnim odnosima, društvo može poništiti dionice koje mu nisu bile podnesne uprkos pozivu da budu vraćene na ispravku, zamjenu ili poništavanje. Ukoliko je do prestanka prava došlo zbog promjene u nominalnoj vrijednosti dionica, dionice će biti poništene, samo ukoliko je nominalna vrijednost smanjena kako bi se smanjio udio u kapitalu. Registrovane dionice ne mogu se poništavati iz razloga što se promijenilo ime ili adresa dioničara.
- (3) Poziv za vraćanje dionice radi poništenja i zamjene šalje se preporučenom poštom dioničaru i objavljuje u Službenom glasniku. Poništene dionice se opisuju u pozivu dovoljno detaljno, da bi javnost u dovoljnoj mjeri saznala za poništenje dionica.
- (4) Poništene dionice se zamjenjuju novim, koje se predaju dioničarima ili se deponuju na čuvanje, o čemu će se obavijestiti Registar.

Zamjena oštećenih dionica

Član 179

Član brisan odredbama člana 7 Zakona o izmjenama Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 34/07).

Novi list sa kuponima

Član 180

Član brisan odredbama člana 7 Zakona o izmjenama Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 34/07).

Sticanje vlastitih dionica društva

Član 181

- (1) Društvo može steći svoje vlastite dionice samo:
 1. ako je sticanje neophodno za sprečavanje buduće ozbiljne štete,
 2. ako dionice treba da budu ponuđene na prodaju zaposlenicima društva ili povezanom društvu,

3. ako je sticanje neophodno za davanje naknade dioničarima u skladu s odredbama ovog zakona,
 4. ako je sticanje besplatno ili
 5. je zasnovano na odluci skupštine o povlačenju dionica u skladu s odredbama o smanjenju osnovnog kapitala.
- (2) Ukupan nominalni iznos dionica stečenih za potrebe navedene u stavu 1 tačkama 1, 2 i 3 ovog člana, ne mogu zajedno sa vlastitim dionicama koje je društvo već imalo u vlasništvu, preći jednu desetinu (1/10) vrijednosti osnovnog kapitala. Takvo sticanje vlastitih dionica je dozvoljeno, samo ako društvo stiče dionice stvaranjem fonda za svoje vlastite dionice bez smanjenja osnovnog kapitala, odnosno fonda koji prema zakonu i statutu ne može biti korišten za isplate dioničarima. U slučajevima navedenim u stavu 1 tačkama 1, 2 i 5 ovog člana, sticanje je dozvoljeno samo ako je za dionice uplaćen ukupan nominalni iznos ili viši nominalni iznos od emitovanog za te dionice.
- (3) U slučaju iz stava 1 tačke 1 ovog člana, uprava društva će na prvoj narednoj sjednici skupštine objaviti razloge i svrhu sticanja, broj i nominalni iznos dionica, kao i vrijednost dionica. U slučaju iz stava 1 tačke 2 ovog člana, dionice će u roku od jedne godine biti ponuđene zaposlenicima na prodaju.

Ništavi poslovi

Član 182

- (1) Pravni posao kojim društvo pribavlja avans ili zajam za sticanje dionica, je ništav. Ova odredba se neće primjenjivati na poslove finansijskih organizacija u okviru redovnog obavljanja njihove djelatnosti ili na poslove kojima dionice stiču zaposlenici društva ili povezanog društva. Takvi pravni poslovi su ništavi, ako društvo nije u mogućnosti da osnuje fond za svoje dionice bez smanjenja osnovnog kapitala ili fond koji prema zakonu ili statutu ne može biti korišten za isplate dioničarima.
- (2) Pravni posao između društva i drugog lica na osnovu kojeg bi to lice imalo pravo da stiče dionice društva za račun društva ili društva u kome društvo posjeduje većinu dionica će također biti ništav, ako bi društvo na taj način posredno steklo dionice suprotno odredbama člana 181 ovoga zakona.

Prava koja proizilaze iz vlastitih dionica

Član 183

Iz vlasništva nad sopstvenim dionicama za društvo ne proizilaze nikakva prava.

Otuđivanje i povlačenje vlastitih dionica

Član 184

Osim slučajeva iz odredaba narednog člana, društvo koje je steklo vlastite dionice suprotno odredbama člana 181 ovog zakona, mora ih otuđiti u roku od jedne godine od sticanja, a u suprotnom dužno je da povuče dionice.

Sticanje vlastitih dionica preko trećeg lica

Član 185

Svako lice koje obavlja djelatnost u svoje ime, ali za račun društva može steći ili posjedovati dionice društva samo ako je to dopušteno odredbama člana 181 ovog zakona. Ista odredba će se primjenjivati i u slučaju kada dionice društva stekne društvo u kojem društvo o kome se radi posjeduje većinu dionica, kao i u slučaju kada dionice stiže ili posjeduje treće lice koje obavlja djelatnost u svoje ime, a za račun društva u kojem društvo o kome se radi posjeduje većinu dionica. Ove dionice će se pri izračunavanju ukupnog nominalnog iznosa u skladu s odredbama člana 181 stava 2 ovog zakona, smatrati dionicama društva. Na zahtjev društva, treće lice ili društvo će prodati te dionice društvu.

Uzimanje vlastitih dionica u zalog

Član 186

- (1) Dionice društva koje je društvo uzelo u zalog u skladu s članovima 181 i 185 ovog zakona smatraju se dionicama društva. Finansijska organizacija može, u okviru redovnog obavljanja svoje djelatnosti, uzeti sopstvene dionice u zalog do visine ukupnog nominalnog iznosa navedenog u članu 181 stavu 2 ovog zakona.
- (2) Ako su vlastite dionice uzete u zalog u suprotnosti sa odredbama prethodnog stava, sticanje je ništavo ako nominalni ili viši emitovani iznos dionica nije uplaćen u cijelosti. Glavni posao iz kojeg je proistekao zalog je također ništav, ako su dionice stečene suprotno odredbama prethodnog stava.

ODJELJAK 5: ORGANI DIONIČKOG DRUŠTVA

PODODJELJAK 1: UPRAVA

Uprava

Član 187

- (1) Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.
- (2) Uprava može imati jednog (direktor) ili više članova.
- (3) Sastav i broj članova uprave se utvrđuje statutom društva. Ako uprava ima više članova, jedan od njih će biti imenovan za predsjednika uprave.
- (4) Član uprave može biti svako poslovno sposobno fizičko lice, osim:
 1. lica koje je tokom posljednjih pet (5) godina osuđivano za krivično djelo iz oblasti privrede, radnih odnosa, socijalne zaštite, upravljanja prirodnim bogatstvima, odnosno javnom ili privatnom imovinom ili lica koje je tokom posljednje dvije (2) godine izdržavalo zatvorsku kaznu za takvo krivično djelo ili
 2. lica kome je zabranjeno da se bavi svojim zanimanjem ili mu je to pravo oduzeto, za vrijeme dok traje zabrana ili suspenzija.

Upravljanje poslovima i odlučivanje

Član 188

- (1) Ako uprava ima više članova, njene odluke se usvajaju većinom glasova.
- (2) Statutom društva se može odrediti drugačiji način odlučivanja.
- (3) Svaki član uprave ima jedan glas.
- (4) Statutom društva se ne može propisati da u slučaju razlike u mišljenjima, glas jednog određenog člana ili glasovi određenih članova uprave prevladaju nad većinom. U slučaju neriješenog ishoda glasanja, odlučujući glas će biti glas predsjednika, ako statutom društva nije drugačije određeno.

Zastupanje i predstavljanje

Član 189

- (1) Uprava predstavlja i zastupa društvo.
- (2) Ako uprava ima više članova, oni zajednički zastupaju društvo, izuzev ako statutom nije drugačije određeno. U tom slučaju, izjava volje trećeg lica učinjena bilo kojem članu uprave je punovažna.
- (3) Statut društva ili nadzorni odbor, ako je tako predviđeno statutom društva, može propisati da su samo određeni članovi uprave, odnosno određeni članovi uprave zajedno sa prokuristom, ovlašteni da zastupaju društvo.

Nadležnost i dužnosti uprave u odnosu na skupštinu

Član 190

Nadležnost i dužnosti uprave u odnosu na skupštinu su:

1. na zahtjev skupštine, priprema mjere iz nadležnosti skupštine,
2. priprema ugovore i akte za čije donošenje je potrebna saglasnost skupštine,
3. podnosi prijedloge skupštini,
4. sprovodi odluke koje je usvojila skupština.

Imenovanje i smjenjivanje uprave

Član 191

- (1) Nadzorni odbor imenuje članove i predsjednika uprave na period od najviše pet (5) godina, uz neograničenu mogućnost ponovnog imenovanja. Ponovno imenovanje se ne može izvršiti ranije od godinu dana prije isteka mandata.
- (2) Nadzorni odbor može smijeniti pojedine članove ili predsjednika uprave:
 1. ako su prekršili standarde ponašanja iz člana 53 ovoga zakona,
 2. ako ne posjeduju sposobnosti za upravljanje poslovima društva ili
 3. ako im skupština izglasa nepovjerenje.
- (3) Ako nadzorni odbor smijeni člana ili predsjednika uprave iz razloga predviđenih u stavu 2 tački 3 ovog člana, smijenjeni član ili predsjednik ima pravo na naknadu u visini

njegove posljednje mjesečne plate za period ne duži od šest (6) mjeseci ili do isteka njegovog mandata.

Imenovanje od strane Suda

Član 192

Ako iz bilo kojeg razloga jedan ili više članova uprave nisu imenovani, njih će po hitnom postupku imenovati Sud na zahtjev zainteresovanih strana. Mandat člana uprave imenovanog od strane Suda ističe kada se na njegovo mjesto imenuje novi član u skladu sa statutom. Član uprave imenovan od strane Suda, ima pravo na naknadu za izvršene usluge i za sve opravdane troškove koje je imao u obavljanju svoje dužnosti.

Član 193

- (1) Statutom društva se može propisati da članovi uprave imaju pravo na udio u dobiti društva.
- (2) Iznos udjela se utvrđuje kao procent godišnje dobiti društva.

Naknade i povlastice članova uprave

Član 194

- (1) Pri utvrđivanju ukupnih naknada i povlastica za pojedine članove uprave (plata, udio u dobiti, naknada troškova, premije osiguranja, provizije i druge povlastice), nadzorni odbor je odgovoran, da ukupan iznos naknada i povlastica, bude u skladu sa zadacima koje izvršavaju članovi uprave i sa finansijskim stanjem društva.
- (2) Ako nakon utvrđivanja naknada i povlastica članova uprave, društvo trpi gubitke koji prijete egzistenciji društva i njegovoj ekonomskoj poziciji, nadzorni odbor može smanjiti iznos naknada i povlastica, u skladu sa uslovima određenim u statutu.
- (3) Član uprave ima pravo da raskine ugovor po završetku narednog tromjesečja, uz obavezu da o tome obavijesti društvo najkasnije dva (2) mjeseca ranije.

Zabrana konkurencije

Član 195

- (1) Član uprave se ne može ni posredno ni neposredno, baviti profitabilnim djelatnostima koje spadaju u područje djelatnosti društva.
- (2) Uz saglasnost nadzornog odbora i uz obavezu da postupa savjesno, član uprave se može baviti profitabilnim djelatnostima koje ne spadaju u područje djelatnosti društva.

Zabrana davanja zajma članovima uprave i prokuristima

Član 196

Društvo ne može davati zajam članovima uprave i prokuristima.

Podnošenje izvještaja nadzornom odboru

Član 197

(1) Uprava podnosi izvještaje nadzornom odboru o:

1. poslovnim planovima, pitanjima iz oblasti poslovne politike i strategije društva,
2. profitabilnosti poslova društva i naročito, o profitabilnosti dioničkog kapitala društva,
3. poslovanju i naročito, o poslovnom prometu i finansijskom stanju društva i
4. poslovima koji bi u značajnoj mjeri mogli uticati na rentabilnost i platežnu sposobnost društva.

(2) Nadzorni odbor također može tražiti izvještaje i o drugim pitanjima važnim za poslovanje društva.

(3) Uprava nadzornom odboru podnosi nacrt godišnjeg izvještaja prije rasprave u skupštini, u roku određenom statutom u skladu sa ovim zakonom. Nadzorni odbor daje mišljenje o nacrtu godišnjeg izvještaja i podnosi ga skupštini.

(4) Nadzorni odbor može u bilo koje vrijeme od uprave zahtijevati izvještaj o pitanjima koja utiču ili mogu uticati na poslovanje ili finansijsko stanje društva.

(5) Izvještaji moraju biti u skladu s principima tačnosti i vjerodostojnosti.

Obaveze uprave u slučaju gubitaka, prezaduženosti ili platežne nesposobnosti

Član 198

(1) Ako se tokom pripreme godišnjeg ili privremenog obračuna utvrdi da društvo posluje sa gubitkom, koji iznosi najmanje jednu polovinu njegovog osnovnog kapitala, uprava će u roku od pet (5) radnih dana od utvrđivanja gubitka sazvati skupštinu i obavijestiti je o tome.

(2) Ako se pojave okolnosti koje su zakonom predviđene kao razlog za pokretanje stečajnog postupka, uprava će bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri (3) nedjelje od pojavljivanja tih okolnosti, pokrenuti postupak prinudnog poravnanja ili stečajni postupak.

(3) Kada nastupi platežna nesposobnost ili prezaduženost društva, uprava će obustaviti sve isplate, osim onih koje su dozvoljene zakonom, a koje ne dovode u privilegovan položaj, niti nanose štetu određenim povjericima.

Posebne dužnosti i obaveze uprave

Član 199

(1) Članovi uprave su dužni da upravljaju poslovima društva u skladu sa standardima ponašanja iz člana 53 ovog zakona i da štite poslovne tajne društva.

(2) Članovi uprave su solidarno odgovorni za štetu koju društvo pretrpi, postupanjem suprotno obavezama iz prethodnog stava.

- (3) Članovi uprave su također solidarno odgovorni za štete društvu, čak i kada je nadzorni odbor odobrio radnju, ako su postupanjem suprotno odredbama ovog zakona:
1. ulozi vraćeni dioničarima,
 2. dioničarima isplaćene kamate na njihove uloge,
 3. vlastite ili druge dionice društva upisane, stečene, uzete u zalog ili povučene,
 4. dionice emitovane prije nego što je uplaćen ukupan nominalni ili veći emitovani iznos,
 5. ako je izvršena raspodjela imovine društva,
 6. izvršene isplate nakon što je nastupila platežna nesposobnost ili prezaduženost društva ili
 7. u vezi sa uslovnim povećanjem kapitala, dionice emitovane suprotno njihovoj propisanoj svrsi ili prije nego što su u cijelosti uplaćene njihove vrijednosti.
- (4) Društvo može odustati od zahtjeva za naknadu štete iz ovog člana, prema članovima uprave, ako se skupština saglasi sa takvim odustajanjem i ako dioničari koji posjeduju najmanje jednu desetinu (1/10) dionica društva, ne ulože pismeni prigovor na odustajanje od takvog zahtjeva.
- (5) Zahtjev društva za naknadu štete od strane članova uprave u skladu s odredbama ovog člana, mogu realizovati povjerioci društva koji su pretrpjeli štetu, ako to nije učinilo ili nije moglo učiniti samo društvo.

Ugovor sa članovima uprave

Član 200

Ugovorom zaključenim između člana uprave i društva, mogu se utvrditi i druga prava i obaveze člana uprave, osim onih propisanih ovim zakonom.

Zamjenici članova uprave

Član 201

Odredbe ovog zakona koje se odnose na članove uprave, također se primjenjuju i na njihove zamjenike.

PODODJELJAK 2: NADZORNI ODBOR

Obaveza izbora nadzornog odbora

Član 202

- (1) Statutom društva se može propisati da društvo ima nadzorni odbor.
- (2) Društvo je dužno da ima nadzorni odbor:
1. ako je osnovni kapital društva veći od 1.000.000 KM ili
 2. ako je prosječan godišnji broj zaposlenih u društvu veći od 250 ili
 3. ako su dionice društva registrovane na berzi ili
 4. ako je broj registrovanih dioničara veći od 100.

(3) Ako društvo nema nadzorni odbor, a ovim zakonom i statutom društva nije drugačije određeno, nadležnosti i obaveze nadzornog odbora vrši skupština.

Broj članova nadzornog odbora

Član 203

(1) Nadzorni odbor ima najmanje tri (3) člana.

(2) Broj članova nadzornog odbora se utvrđuje statutom društva, u skladu s ovim zakonom.

Uslovi za članove nadzornog odbora

Član 204

(1) Član nadzornog odbora može biti svako poslovno sposobno fizičko lice.

(2) Član nadzornog odbora ne može biti:

1. član uprave,
2. lice koje je član nadzornih odbora u pet (5) društava,
3. član uprave podružnice društva,
4. član uprave drugog društva u čijem nadzornom odboru učestvuje i član uprave društva o kome se radi ili
5. lice koje prema odredbama ovog zakona ne može biti član uprave.

Izbor članova nadzornog odbora

Član 205

(1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora biraju se glasanjem, pri čemu svakoj dionici s pravom glasa pripada broj glasova jednak u broju članova nadzornog odbora koji se biraju, uključujući i predsjednika.

(2) Ukupan broj glasova koji nosi svaki glasački listić raspoređuje se ravnomjerno na sve kandidate čija imena su zaokružena na istom listiću.

(3) Kandidata koji je dobio najveći broj glasova skupština proglašava za predsjednika, a kandidate sa sljedećim najvećim brojem dobivenih glasova proglašava za članove nadzornog odbora.

Mandat nadzornog odbora

Član 206

Članovi nadzornog odbora se biraju na period od najviše četiri (4) godine, a mogu biti i ponovno izabrani.

Smjena članova nadzornog odbora

Član 207

Skupština može smijeniti članove nadzornog odbora prije isteka njihovog mandata, u skladu sa statutom. Za odluku o smjenjivanju potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica sa pravom glasa, osim ako statutom nije predviđena veća većina.

Imenovanje i smjenjivanje članova od strane Suda

Član 208

- (1) Ako nadzorni odbor nema kvorum zbog upražnjenih mjesta i ne može da popuni upražnjena mjesta i ako skupština ne može da formira kvorum da bi popunila ta upražnjena mjesta, upražnjena mjesta će biti popunjena imenovanjem od strane Suda na prijedlog uprave, preostalih članova nadzornog odbora ili dioničara koji posjeduju najmanje jednu petinu (1/5) osnovnog kapitala.
- (2) Ako postoje opravdani razlozi, Sud će smijeniti člana nadzornog odbora na osnovu zahtjeva nadzornog odbora ili dioničara koji posjeduju dionice u iznosu od najmanje jedne petine (1/5) osnovnog kapitala.

Druga ograničenja za članove nadzornog odbora

Član 209

- (1) Pored lica navedenih u članu 204 ovog zakona, zamjenik člana uprave, prokurist ili zastupnik društva ne mogu biti članovi nadzornog odbora.
- (2) Nadzorni odbor može na period od najviše jedne (1) godine, između svojih članova imenovati zamjenika za svakog člana uprave koji nedostaje ili je privremeno odsutan. Ponovno imenovanje je dozvoljeno samo ako ukupno trajanje mandata nije duže od jedne (1) godine. Članovi nadzornog odbora koji obavljaju funkcije zamjenika članova uprave, ne mogu istovremeno izvršavati zadatke članova nadzornog odbora.

Objava promjena u nadzornom odboru

Član 210

Promjene članova nadzornog odbora objavljuju se u Službenom glasniku i prijavljuju u Registar.

Funkcionisanje

Član 211

- (1) Nadzorni odbor između svojih članova bira predsjednika i najmanje jednog zamjenika predsjednika.
- (2) Na sjednicama nadzornog odbora se vode zapisnici koje potpisuje predsjednik.
- (3) Nadzorni odbor može između svojih članova imenovati jednu ili više komisija za pripremu prijedloga odluka i za njihovo sprovođenje. Komisija ne može odlučivati o pitanjima koja su u nadležnosti nadzornog odbora.

Donošenje odluka nadzornog odbora

Član 212

- (1) Smatrat će se da nadzorni odbor ima kvorum ako sjednici prisustvuje najmanje jedna polovina (1/2) njegovih članova, osim ako statutom društva nije drugačije određeno.

- (2) Usvajanje odluka nadzornog odbora putem telefona, telegrafa, elektroničkom poštom ili upotrebom sličnih tehničkih sredstava je dozvoljeno, ako se tome ne protivi niko od članova.
- (3) Odluke nadzornog odbora su punovažne ako su odobrene većinom glasova.
- (4) Član nadzornog odbora ne može učestvovati u glasanju o stvarima u kojima ima lični ili finansijski interes.

Učešće na sjednicama

Član 213

Lica koja nisu članovi nadzornog odbora, ne mogu prisustvovati sjednicama nadzornog odbora, izuzev ako ih nadzorni odbor izričito pozove.

Sazivanje sjednica

Član 214

- (1) Svaki član nadzornog odbora ili uprave, može zatražiti od predsjednika nadzornog odbora da sazove sjednicu neposredno po iznošenju razloga za održavanje sjednice. Sjednica će se održati u roku od dvije (2) sedmice od dana podnošenja zahtjeva.
- (2) Ako zahtjev najmanje dva člana nadzornog odbora nije odobren, oni sami mogu sazvati nadzorni odbor i predložiti dnevni red.
- (3) Svako sazivanje sjednice mora biti obavljeno pismenim obavještenjem svih članova nadzornog odbora.
- (4) Nadzorni odbor se može sastati kada i ako je to neophodno za vođenje svog posla, a mora se sastati najmanje jednom svakih šest (6) mjeseci.

Nadležnost nadzornog odbora

Član 215

- (1) Nadzorni odbor vrši nadzor nad poslovanjem društva.
- (2) Nadzorni odbor može vršiti pregled i kontrolu knjiga i arhiva društva, trezora, položenih papira od vrijednosti, isporuke robe i drugih stvari.
- (3) Nadzorni odbor može sazvati skupštinu.
- (4) Upravljanje poslovima se ne može prenijeti na nadzorni odbor. Statutom društva može se utvrditi da se određena vrsta poslova društva može vršiti samo uz odobrenje nadzornog odbora. Ako nadzorni odbor odbije da odobri posao koji je predložila uprava, uprava može zahtijevati da skupština donese odluku o tom pitanju. Za odluku o odobrenju potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica sa pravom glasa.

Zastupanje društva u odnosu na upravu

Član 216

Predsjednik nadzornog odbora zastupa društvo u odnosima s upravom.

Naknada za obavljanje poslova članova nadzornog odbora

Član 217

Članovi nadzornog odbora mogu primiti naknadu za svoje usluge, uključujući i učešće u dobiti društva, kao i određene povlastice, ako je to određeno statutom društva ili odlukom skupštine. Ukupan iznos naknada isplaćenih članovima, treba da bude u skladu sa zadacima koje izvršavaju članovi nadzornog odbora i sa finansijskim stanjem društva.

Ugovori sa članovima nadzornog odbora

Član 218

Za ugovor između člana nadzornog odbora i društva, potrebno je odobrenje nadzornog odbora. Ukoliko se ugovor ne odobri, član nadzornog odbora je dužan da vrati sve što je primio po osnovu takvog ugovora.

Zabrana davanja pozajmica članovima nadzornog odbora

Član 219

Društvo ne može davati pozajmice članovima nadzornog odbora.

Dužnosti i obaveze nadzornog odbora

Član 220

Na rad članova nadzornog odbora primjenjuju se odgovarajuće odredbe člana 53 ovog zakona.

PODODJELJAK 3: ODGOVORNOST ZA NAKNADU ŠTETE

Odgovornost

Član 221

(1) Većinski dioničar ili njegov zastupnik koji svojim uticajem na društvo svjesno podstiče članove uprave ili nadzornog odbora, prokurista ili lice koje ima ovlaštenje u poslovanju društva, da djeluju kršeći standarde ponašanja iz člana 53 ovog zakona, dužan je društvu i drugim dioničarima nadoknaditi štetu koja je proistekla iz takvog djelovanja.

- (2) Pored lica navedenih u prethodnom stavu, članovi uprave i nadzornog odbora odgovaraju društvu i dioničarima za svako kršenje standarda ponašanja iz člana 53 ovog zakona.
- (3) Osim članova uprave i nadzornog odbora, svako drugo lice koje je svjesno učestvovalo u štetnom ponašanju i iz toga ostvarilo korist za sebe, odgovorno je društvu i dioničarima koji nisu u tome učestvovali, u visini iznosa ostvarene koristi.
- (4) Ako društvo nije u mogućnosti da samo ostvari svoja prava na naknadu štete iz ovog člana, naknadu štete mogu realizovati povjerioci društva.

PODODJELJAK 4: SKUPŠTINA

1. NADLEŽNOST I OVLAŠTENJA SKUPŠTINE

Opće odredbe

Član 222

Dioničari svoja prava vezana za rad društva ostvaruju u skupštini, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno. Članovi uprave i nadzornog odbora mogu prisustvovati skupštini i kada nisu dioničari.

Ovlaštenja skupštine

Član 223

(1) Skupština odlučuje o:

1. raspodjeli dobiti po prijedlogu uprave i na osnovu dostavljenog mišljenja nadzornog odbora,
2. godišnjem izvještaju po prijedlogu uprave i na osnovu dostavljenog mišljenja nadzornog odbora,
3. imenovanju i smjeni članova nadzornog odbora,
4. amandmanima na statut društva,
5. mjerama za povećanje i smanjenje kapitala,
6. prestanku rada društva i promjenama statusa (pripajanje, spajanje i podjela),
7. drugim pitanjima određenim statutom društva i zakonom.

(2) Skupština ne može donositi odluke koje se odnose na upravljanje poslom, osim:

1. u slučaju da to zahtijeva uprava ili
2. ako se radi o pitanjima iz člana 215 stava 4 ovog zakona.

(3) Ako društvo nema nadzorni odbor, skupština može imenovati lice koje će vršiti nadzor nad radom uprave između sjednica skupštine, kako je to određeno u članu 215 stavovima 1 i 2 ovog zakona, a radi se o djelatnostima koje obavlja revizor. Izvještaj se podnosi na prvoj narednoj sjednici skupštine.

2. SAZIVANJE SKUPŠTINE

Opće odredbe

Član 224

- (1) Skupština se saziva u slučajevima određenim ovim zakonom ili statutom društva ili kada je održavanje skupštine od koristi za društvo.
- (2) Odluku o sazivanju skupštine donosi uprava. Sazivanje skupštine se obavlja preko obavijesti koja sadrži naziv i sjedište društva, datum, vrijeme i mjesto održavanja sjednice, potpun opis svih tačaka dnevnog reda, uslove za udio u radu skupštine i postupak ostvarivanja glasačkih prava. Takva obavijest mora se objaviti u sredstvima javnog informisanja u najmanje dva dnevna lista dostupna na području Brčko distrikta BiH, najkasnije 30 dana prije datuma određenog za zasjedanje skupštine.
- (3) Ako statutom društva nije drugačije određeno, sjednice skupštine se održavaju u sjedištu društva.

Sazivanje na zahtjev manjine

Član 225

- (1) Skupština se saziva ako dioničari čiji ukupan iznos dionica čini jednu petinu (1/5) ili više osnovnog kapitala podnesu pismeni zahtjev i navedu svrhu i razloge za održavanje skupštine. Zahtjev se podnosi upravi. Statutom društva se mogu utvrditi drugi načini ostvarivanja prava na sazivanje skupštine. Po prijemu takvog zahtjeva, uprava saziva skupštinu na način predviđen u članu 224 ovog zakona.
- (2) Ako uprava ne sazove skupštinu u roku od trideset (30) dana od prijema takvog zahtjeva, dioničari koji su podnijeli zahtjev mogu sami sazvati skupštinu.

Prethodno obavještenje o sjednici skupštine

Član 226

- (1) Ako je održavanje skupštine zakazano izvan mjesta sjedišta dioničkog društva, obavijest iz dosadašnjeg člana 224 ovoga zakona upućuje se svakom dioničaru preporučenim pismom, telefaksom ili elektroničkom poštom na adresu iz liste dioničara.
- (2) Izuzev objavljivanja i dostavljanja obavijesti u skladu sa odredbama stava 1 ovoga člana, dioničko društvo s velikim brojem dioničara dužno je osigurati dodatno objavljivanje u slučajevima, pod uslovima i na način utvrđen propisima komisije.

Najava dnevnog reda

Član 227

- (1) Dnevni red sjednice skupštine se saopštava i objavljuje u obavještenju o sjednici.
- (2) Ako skupština odlučuje o amandmanu na statut društva, tekst predloženog amandmana se dostavlja dioničarima zajedno sa obavještenjem o sjednici skupštine.
- (3) Ako je na dnevnom redu skupštine izbor članova nadzornog odbora i revizora, uprava i nadzorni odbor ili sam nadzorni odbor, u najavi dnevnog reda, predlažu usvajanje posebne odluka za svaku tačku dnevnog reda.

Podnošenje izvještaja dioničarima i članovima nadzornog odbora

Član 228

- (1) Uprava će u roku od osam (8) dana od najave sjednice skupštine, obavijestiti finansijske organizacije i udruženja dioničara, koji su na posljednjoj sjednici skupštine iskoristili svoja glasačka prava (ili koji zahtijevaju izvještaj) o sazivanju skupštine, dnevnom redu i prijedlozima dioničara, uključujući imena predlagača i mišljenja uprave.
- (2) Uprava će obavještenje navedeno u prethodnom stavu uputiti dioničarima koji su:
 1. zahtjev u tom smislu poslali prije najave sazivanja skupštine ili
 2. su registrovani u knjizi dioničara, ali čija biračka prava nisu bila iskorištena od strane bilo koje finansijske organizacije na posljednjoj sjednici skupštine.
- (3) Svi članovi nadzornog odbora imaju pravo da traže od uprave da im šalje izvještaje navedene u stavu 1 ovog člana.
- (4) Svi registrovani dioničari i članovi nadzornog odbora, mogu tražiti od uprave da ih pismeno obavještava o odlukama usvojenim na skupštini.

Prijedlozi dioničara

Član 229

- (1) Prijedlozi dioničara se mogu dodati dnevnom redu sjednice skupštine i dostaviti dioničarima, u skladu s ovim članom.
- (2) Prijedlog dioničara može biti razmatran samo ako ga jedan (1) ili više registrovanih dioničara, podnesu upravi u roku od deset (10) dana od dana objave obavještenja o sazivanju skupštine, uz obrazloženje u prilogu takvog prijedloga i izjavu kojom se potvrđuje da će ti dioničari iznijeti prijedlog na skupštini. Uprava nije dužna da dioničarima dostavlja prijedlog ili njegovo obrazloženje:
 1. ako bi njegovim objavljivanjem uprava počinila krivično djelo,
 2. ako bi prijedlog ako se usvoji, rezultirao skupštinskom odlukom kojom se krši zakon ili statut društva,
 3. ako se obrazloženje prijedloga u svojim bitnim dijelovima zasniva na neosporno netačnim informacijama ili se može zloupotrijebiti,
 4. ako je identični prijedlog ranije prijavljen skupštini za istu sjednicu,
 5. ako je identičan prijedlog sa istim obrazloženjem tokom posljednjih pet (5) godina razmatran na najmanje dvije (2) sjednice skupštine i nije bio podržan od strane jedne petine (1/5) zastupljenog osnovnog kapitala na sjednici,
 6. ako dioničar objavi da neće prisustvovati skupštini i da ga niko neće zastupati ili
 7. ako je dioničar tokom posljednje dvije (2) godine, već imao isti prijedlog koji je bio dostavljen dioničarima, ali taj prijedlog nije iznosio ili nije dozvolio da se iznese na sjednici skupštine.
- (3) Uprava nije dužna da šalje obrazloženje prijedloga ako sadrži više od sto (100) riječi.

- (4) Uprava može u skraćenom obliku izložiti više prijedloga dioničara koji se odnose na istu stvar.

Izborni prijedlozi dioničara

Član 230

Na prijedlog dioničara koji se odnosi na izbor članova uprave ili revizora, shodno se primjenjuju odredbe prethodnog člana.

Obavještavanje finansijskih i drugih organizacija

Član 231

- (1) Finansijska organizacija koja čuva dionice društva u svojstvu staratelja ili slična organizacija koja vodi evidenciju za vlasnike dionica, bez odlaganja će vlasnicima dionica poslati izvještaj iz člana 228 stava 1 ovog zakona.
- (2) Ako finansijska organizacija namjerava da u skupštini iskoristi glasačko pravo dionica, obavještava vlasnike dionica o svojim prijedlozima za korištenje glasačkog prava u odnosu na pojedine tačke dnevnog reda. Finansijska organizacija je obavezna da od svakog vlasnika dionica zatraži uputstva za korištenje glasačkog prava, sa upozorenjem, da će iskoristiti glasačko pravo u skladu sa svojim prijedlozima, ukoliko od vlasnika dionica ne primi blagovremeno drugačije uputstvo.
- (3) Odredbe stavova 1 i 2 ovog člana se primjenjuju i na obaveze udruženja dioničara.

3. ZAPISNIK I PRAVO NA INFORMACIJE

Spisak učesnika

Član 232

- (1) Skupština pravi spisak dioničara koji prisustvuju ili su zastupani na sjednici. Spisak sadrži ime ili naziv, prebivalište ili sjedište dioničara, broj dionica i njihovu klasu. Popis se pravi na osnovu liste dioničara koji su registrovani u Centralnom registru 30 dana prije dana održavanja skupštine.
- (2) Ako finansijska organizacija ili udruženje dioničara, koriste pravo glasa na osnovu ovlaštenja dioničara i u njegovo ime, u spisku će se navesti broj i klasa dionica za koje su dobili ovlaštenje.
- (3) Ako lice u svoje ime koristi glasačko pravo dioničara na osnovu ovlaštenja dioničara, u spisku će se navesti broj i klasa tih dionica.
- (4) Spisak, potpisan od strane predsjedavajućeg, treba da bude dat na uvid učesnicima sjednice prije glasanja.

Zapisnik

Član 233

- (1) Sve prijedloge iznesene na sjednici skupštine i odluke skupštine, unosi u zapisnik, lice imenovano od strane skupštine.

- (2) Zapisnik obavezno sadrži mjesto i datum održavanja sjednice, ime lica koje vodi zapisnik, rezultat glasanja i izjavu predsjedavajućeg o usvojenim odlukama.
- (3) Uz zapisnik se prilaže i spisak učesnika i potvrda da je skupština sazvana. Potvrda o sazivanju skupštine ne mora biti priložena ako je to uneseno u zapisnik.
- (4) Uprava će u roku od tri (3) radna dana od zaključenja skupštine, dostaviti u Registar primjerak zapisnika, potpisan od strane predsjedavajućeg i dva dioničara koji su bili prisutni na skupštini, zajedno sa priložima.

Pravo dioničara na informacije

Član 234

- (1) Uprava dioničarima dostavlja podatke o poslovima društva, ako su takvi podaci neophodni za razmatranje pitanja na dnevnom redu.
- (2) Uprava ima pravo da uskrati informacije samo:
 1. ako bi davanje podataka po njenoj osnovanoj poslovnoj procjeni, nanijelo ozbiljnu štetu društvu ili
 2. ako bi objavljivanjem podataka bilo izvršeno krivično djelo, prekršaj ili bi se kršili dobri poslovni običaji.
- (3) Ako su podaci predati dioničaru van sjednice skupštine, takvi podaci moraju da se predaju i drugim dioničarima na njihov zahtjev, čak i ako ti podaci nisu neophodni za razmatranje pitanja na dnevnom redu.
- (4) Dioničar kojem su uskraćeni podaci, može tražiti da se njegovo pitanje i razlozi za uskraćivanje podataka unesu u zapisnik.

Sudsko rješenje o pravu na informacije

Član 235

Ako se dioničar ne slaže sa odlukom uprave da mu uskrati određene informacije, može u roku od tri (3) mjeseca od prijema takve odluke, da zatraži od Suda da donese odluku o tom pitanju.

ODJELJAK 6: GLASAČKA PRAVA

Kvorum

Član 236

- (1) Odluke skupštine su punovažne, ako su usvojene u prisustvu dioničara s pravom glasa, čije dionice čine najmanje jednu petinu (1/5) osnovnog kapitala društva, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (2) Ako na prvoj sjednici nije ostvaren kvorum, predsjedavajući skupštinskog zasjedanja određuje vrijeme održavanja sljedeće sjednice. Uprava je nakon toga dužna da pošalje pozive i da objavi obavještenje o ponovnom sazivanju skupštine na način

određen u članu 224 ovog zakona, pod uslovom da se pozivi pošalju i da obavještenje bude objavljeno, najkasnije sedam (7) dana prije sjednice skupštine. Odluke usvojene na narednoj sjednici skupštine, smatraju se punovažnim bez obzira na iznos zastupljenih dionica sa pravom glasa.

Princip proste većine

Član 237

Odluke skupštine moraju biti usvojene većinom glasova dioničara (prosta većina), osim ako zakonom ili statutom društva nije određena veća većina ili drugi uslovi.

Glasačko pravo

Član 238

- (1) Glasačka prava dioničara se ostvaruju u skladu s nominalnim iznosom dionica. Statutom društva se može odrediti da se u dionice za glasanje jednog dioničara uračunavaju i dionice koje pripadaju drugom dioničaru. Ako je dioničar društvo, statutom društva se može odrediti da u njegove dionice spadaju i dionice kontrolisanog društva ili one koje pripadaju trećem licu za račun takvog društva. Ograničenja se ne mogu odrediti individualnim dioničarima.
- (2) Glasačko pravo se dobija nakon što se upisana vrijednost dionice uplati u cijelosti. Statutom društva se može odrediti da se pravo glasa dobija nakon što se za dionice uplati zakonski ili veći iznos najmanje vrijednosti uloga. U ovom slučaju uplaćivanje najmanje vrijednosti uloga obezbjeđuje jedan glas. U slučaju uplate većeg iznosa uloga, odnos između glasačkih prava se utvrđuje u skladu s visinom iznosa uplaćenih uloga. Dijelovi glasa se uzimaju u obzir samo ako mogu da formiraju jedan glas.
- (3) Statutom društva se ne može odrediti da se odredbe stava 2 ovoga člana, primjenjuju na određene kategorije dioničara ili na određene klase dionica.
- (4) Dioničar koji je založio svoju dionicu ostvaruje pravo glasa iz dionice. Ako je povjerilac kome je dionica založena registrovan kao lice koje vodi evidenciju o dionici, povjerilac će dioničaru na njegov zahtjev izdati punomoć.
- (5) Glasačko pravo se može ostvarivati na osnovu punomoći. Punomoć se daje u pismenoj formi i deponuje se u društvu.
- (6) Način ostvarivanja glasačkog prava može biti određen statutom društva.

Ostvarivanje glasačkih prava preko finansijskih i drugih organizacija i lica

Član 239

- (1) Finansijska organizacija može ostvarivati ili prenijeti ostvarivanje glasačkog prava na registrovane dionice, samo na osnovu pismenog ovlaštenja datog u tu svrhu.
- (2) Ovlaštenje finansijskoj organizaciji može biti dato na period od najviše petnaest (15) mjeseci i može se opozvati u bilo koje vrijeme.

- (3) Finansijska organizacija može ovlastiti lica koja nisu njeni zaposlenici da koriste ovlaštenje dioničara, samo ako ovlaštenje dioničara to izričito dozvoljava.
- (4) Finansijska organizacija koja ostvaruje glasačko pravo u ime dioničara i sa njegovim ovlaštenjem, deponuje u društvo ispravu o ovlaštenju.
- (5) Ako dioničar nije dao uputstva finansijskoj organizaciji u pogledu ostvarivanja glasačkih prava, finansijska organizacija će glasačko pravo koristiti u skladu sa svojim prijedlozima o kojima je prethodno obavijestila dioničara, osim kada osnovano može pretpostaviti da bi dioničar odobrio njenu odluku da je znao pravo stanje stvari.
- (6) Finansijska organizacija ne može koristiti glasačko pravo suprotno uputstvima dioničara ili suprotno svojim prijedlozima u slučaju kada dioničar nije dao uputstva.
- (7) Odredbe ovog člana će se shodno primjenjivati na druga lica koja ostvaruju glasačko pravo u ime dioničara i sa njegovim ovlaštenjem.
- (8) Obaveze finansijske organizacije i drugih koji koriste glasačko pravo u ime dioničara i sa njegovim ovlaštenjem, ne mogu se isključiti niti ograničiti.

Uskraćivanje glasačkog prava

Član 240

- (1) Dioničar ne može koristiti glasačko pravo, ako se odluka skupštine odnosi na njegovo oslobađanje od ispunjenja određene obaveze. Niko nema pravo da koristi glasačko pravo u slučajevima u kojima ni sam dioničar nema pravo da ga koristi.
- (2) Sporazum kojim se dioničar obavezuje da glasačko pravo koristi po uputstvima društva, nadzornog odbora ili podružnice društva, je ništav. Također je ništav i sporazum kojim se dioničar obavezuje da uvijek glasa za prijedloge uprave ili nadzornog odbora.

Glasanje o izbornim prijedlozima dioničara

Član 241

Ako dioničar skupštini podnese formalni prijedlog za izbor članova nadzornog odbora, o njegovom prijedlogu će se raspravljati i odlučiti prije razmatranja prijedloga nadzornog odbora, ako to traže dioničari čiji ukupan iznos dionica čini najmanje jednu desetinu (1/10) zastupljenog osnovnog kapitala.

PODODJELJAK 1: POSEBNE ODLUKE

Odvojene sjednice i posebno glasanje

Član 242

- (1) Posebne odluke dioničara, kako je to određeno ovim zakonom i statutom društva, se razmatraju i o njima se obavlja odvojeno glasanje, na općoj ili odvojenoj sjednici skupštine dioničara. Odredbe o skupštini će se na odgovarajući način primjenjivati na

sazivanje odvojene sjednice, učešće u njenom radu i pravo na informacije vezane za sjednicu, a odredbe koje se odnose na donošenje skupštinskih odluka će se primjenjivati na posebne odluke.

- (2) Ako dioničari čija glasačka prava iznose najmanje jednu desetinu (1/10) ukupnih glasačkih prava, to zahtijevaju, donošenje posebne odluke se razmatra na odvojenoj sjednici ili nakon posebnog objavljivanja pitanja koje će se razmatrati.

PODODJELJAK 2: DIONICE BEZ PRAVA GLASA

Privilegovane dionice bez prava glasa

Član 243

Privilegovane dionice daju dioničaru sva prava koja nose dionice. Statutom društva se može odrediti da privilegovane dionice nemaju pravo glasa, osim u slučajevima predviđenim u članovima 244 i 245 ovog zakona.

Glasačko pravo privilegovanih dioničara

Član 244

Ako iznos obaveza na privilegovanu dionicu nije uplaćen u roku od jedne godine ili je u toku jedne godine uplaćen samo djelimično, a ostatak nije uplaćen tokom naredne godine, vlasnici privilegovanih dionica će imati pravo glasa sve dok se zaostale obaveze ne izmire. U ovom slučaju će privilegovane dionice biti uzete u obzir u obračunu osnovnog kapitala, kao što je propisano ovim zakonom ili statutom društva.

Pravo glasanja o posebnim pitanjima koja se odnose na privilegovane dionice

Član 245

- (1) Svako ograničenje ili ukidanje prava prvenstva, određenih statutom društva za privilegovane dionice, bit će punovažno, samo ako na to pristanu vlasnici privilegovanih dionica.
- (2) Ako se statutom društva ne odredi drugačije, saglasnost vlasnika privilegovanih dionica je potrebna za usvajanje odluke o emisiji privilegovanih dionica koje u raspodjeli dobiti ili likvidaciji imovine društva, imaju prednost ili su jednake postojećim privilegovanim dionicama bez prava glasa.
- (3) O svakom pitanju iz stavova 1 i 2 ovog člana, odlučuje se na osnovu odvojenog glasanja vlasnika privilegovanih dionica, a za odluku je potrebna dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih privilegovanih dionica.
- (4) Ako je prvenstvo privilegovanih dionica ovim ograničeno ili ukinuto, takve dionice će nositi pravo glasa.

ODJELJAK 7: AMANDMANI NA STATUT DRUŠTVA I SMANJENJE ILI POVEĆANJE DIONIČKOG KAPITALA

PODODJELJAK 1: AMANDMANI NA STATUT DRUŠTVA

Odluka skupštine

Član 246

- (1) Statut društva se može izmijeniti ili dopuniti samo odlukom skupštine.
- (2) Za odluku skupštine o izmjenama i dopunama statuta, potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom društva se može odrediti i drugačija srazmjera, s tim da udio potreban za donošenje odluke, mora da čini većinu u odnosu na zastupljene dionice sa pravom glasa. Statutom se također mogu odrediti i drugi uslovi.
- (3) Ako bi se amandmanom promijenio postojeći odnos između više klasa dionica na štetu jedne klase dionica, punovažnost takve odluke će zavisiti od saglasnosti dioničara koji su pogođeni promjenom. Takvi dioničari donose posebnu odluku o saglasnosti, a za usvajanje takve odluke potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica.

Saglasnost na povećane obaveze i ograničenje prenosa dionica

Član 247

- (1) Za odluku o izmjenama i dopunama statuta društva, kojom se svim ili samo nekim dioničarima nameću obaveze dodatnog uloga u osnovnom kapitalu ili druge obaveze, neophodna je saglasnost svih zainteresovanih dioničara.
- (2) Odredba iz prethodnog stava se također primjenjuje i na odluku o saglasnosti društva za prenos dionica društva.

Upis amandmana statuta društva u Registar

Član 248

- (1) Uprava prijavljuje amandmane statuta društva za upis u Registar. Uz prijavu se prilaže i konačni tekst statuta društva, sa izjavom uprave da su izmjene i dopune odredaba statuta u skladu sa odlukom o izmjenama i dopunama statuta društva. Ako je za amandman na statut društva neophodno odobrenje nadležnog organa, taj dokument se prilaže uz prijavu.
- (2) Ako se amandmanom ne mijenja neki od podataka navedenih u članu 157 ovog zakona, dovoljno je upućivanje na već deponovane isprave u Registru. Ako se amandmani odnose na odredbe statuta društva, koje se u skladu s članom 149 ovog zakona, moraju objaviti, objavit će se i sadržaj tih amandmana.
- (3) Amandmani na statut društva stupaju na snagu idućeg dana od dana objavljivanja.

PODODJELJAK 2: MJERE ZA POVEĆANJE OSNOVNOG KAPITALA

1. POVEĆANJE OSNOVNOG KAPITALA KROZ ULOGE

Uslovi

Član 249

- (1) Za odluku o povećanju osnovnog kapitala putem uloga, potrebna je dvotrećinska većina (2/3) zastupljenih dionica s pravom glasa. Za emitovanje privilegovanih dionica bez prava glasa, statutom društva se može odrediti veća većina u odnosu na udio u osnovnom kapitalu, kao i drugi uslovi.
- (2) Osnovni kapital se može povećati samo emisijom novih dionica.
- (3) Ako postoji više klasa dionica, za odluku skupštine potrebna je saglasnost vlasnika svih klasa dionica. Za odluku dioničara svake klase dionica, potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica.
- (4) Ako je vrijednost dionica nove emisije veća od nominalne vrijednosti, odlukom o povećanju osnovnog kapitala utvrđuje se najniži iznos dijela cijene dionice koji se uplaćuje odmah.
- (5) Osnovni kapital se ne može povećati sve dok prethodno dospjeli uloženi nisu uplaćeni u cijelosti, izuzev ako se radi o jednoj dvadesetini (1/20) neuplaćenog dijela.

Povećanje osnovnog kapitala ulozima u stvarima i pravima

Član 250

- (1) Ako se osnovni kapital povećava ulozima u stvarima i pravima, odlukom o povećanju osnovnog kapitala utvrđuje se predmet uloga, lice od kojeg će ga društvo pribaviti i nominalna vrijednost dionica kojom se garantuje ulog.
- (2) Povećanje osnovnog kapitala nenovčanim ulozima podliježe kontroli jednog ili više revizora i odgovarajućoj primjeni odredaba članova 153, 154 i 155 ovog zakona.
- (3) Sud može odbiti upis u Registar povećanje osnovnog kapitala, ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima, znatno manja od nominalne vrijednosti dionica koje treba da se emituju u zamjenu za ulog.

Upis odluke u Registar

Član 251

- (1) Uprava i predsjednik nadzornog odbora prijavljuju odluku o povećanju osnovnog kapitala za upis u Registar. Prijava sadrži i izvještaj revizora o kontroli uloga u stvarima i pravima.
- (2) Prijava takođe sadrži podatke o ulozima u osnovni kapital koji nisu uplaćeni, kao i razloge za neplaćanje.

Upis novih dionica

Član 252

- (1) Nove dionice se upisuju uz pismenu izjavu (potvrda o upisu) koja sadrži ulog označen brojem, nominalnu vrijednost i ako je emitovano više klasa dionica, klasu dionice. Potvrda o upisu se izdaje u dva primjerka. Ona treba da sadrži:
 1. datum usvajanja odluke o povećanju osnovnog kapitala,
 2. vrijednost dionica nove emisije, iznos uplata i dodatne obaveze,
 3. podatke iz člana 250 stava 1 ovog zakona i ako je emitovano više klasa dionica, ukupnu nominalnu vrijednost svake klase dionica i
 4. vrijeme kada će upis postati neobavezujući, ako do tog vremena povećanje osnovnog kapitala nije upisano u Registar.
- (2) Potvrde koje ne sadrže kompletne podatke iz prethodnog stava, nemaju pravnog dejstva.
- (3) Ograničenje koje nije utvrđeno u potvrdi o upisu, nema pravno dejstvo na društvo.

Pravo preče kupovine novih dionica

Član 253

- (1) Postojeći dioničari imaju pravo preče kupovine kod upisa novih dionica, srazmjerno njihovim postojećim udjelima u osnovnom kapitalu, samo ako se ulozi za nove dionice uplaćuju u novcu. Ovo pravo se ostvaruje u roku od petnaest (15) dana od obavještenja o tom pravu.
- (2) Uprava će objaviti obavještenje o vrijednosti dionica nove emisije i rok za ostvarivanje prava preče kupovine u najmanje dva dnevna lista dostupna na području Brčko distrikta BiH najkasnije trideset (30) dana prije isteka roka za korištenje tog prava.
- (3) Pravo preče kupovine može biti djelimično ili u cijelosti uskraćeno u odluci o povećanju osnovnog kapitala. Za odluku o uskraćivanju prava preče kupovine, potrebna je dvotrećinska većina (2/3) zastupljenih dionica sa pravom glasa. Statutom društva može se odrediti i druga većina, kao i drugi uslovi.
- (4) Odluka o potpunom ili djelimičnom uskraćivanju prava preče kupovine može biti usvojena, samo ako je obavještenje za sjednicu skupštine izvršeno u skladu s odredbom iz člana 227 stava 1 ovog zakona. Uprava će skupštini podnijeti pismeni izvještaj o razlozima za potpuno ili djelimično uskraćivanje prava preče kupovine, zajedno sa obrazloženjem predložene vrijednosti dionica nove emisije.
- (5) Pravo preče kupovine se neće smatrati uskraćenim, ako je nakon usvajanja odluke društvo emitovalo dionice za finansijsku organizaciju ili drugo lice koje podliježe obavezi da ih ponudi dioničarima. Uprava će u publikacijama društva objaviti ponudu finansijske organizacije sa uputstvom za uplaćivanje dionica i rokom za prihvatanje ponude.

Upis povećanja osnovnog kapitala u Registar

Član 254

- (1) Uprava i predsjednik nadzornog odbora prijavljuju odluku o povećanju osnovnog kapitala za upis u Registar.
- (2) Prijava za upis u Registar podliježe primjeni odredaba člana 157 stava 1 ovog zakona.
- (3) Uz prijavu se prilažu:
 1. dva (2) primjerka potvrde o upisu i spisak upisnika potpisan od strane uprave, sa naznakom dionica svakog upisnika i uplatama koje je izvršio;
 2. ugovori na kojima se zasnivaju podaci iz člana 250 ovoga zakona ili ugovori koji su zaključeni njihovo izvršenje, ako se osnovni kapital povećava ulozima u stvarima i pravima;
 3. obračun troškova koje će društvo imati pri emisiji novih dionica; i
 4. dozvolu nadležnog organa za povećanje osnovnog kapitala, ako je određeno zakonom ili drugim propisom.
- (4) Originali ili ovjerene kopije podnesenih isprava deponuju se u Registru.

Datum punovažnosti povećanja osnovnog kapitala

Član 255

Povećanje osnovnog kapitala postaje punovažno na dan upisa u Registar.

Objavljivanje obavještenja

Član 256

Obavještenje o registrovanju povećanja osnovnog kapitala, objavljuje se i sadrži, pored podataka o registrovanju, naznaku vrijednosti dionica nove emisije, podatke o povećanju osnovnog kapitala ulozima u stvarima i pravima i izvještaj revizora o vrijednosti tih uloga. Pri objavljivanju takvih podataka, dovoljno je upućivanje na isprave koje su već deponovane u Registar.

Zabrana emitovanja dionica prije upisa

Član 257

Prava na nove dionice se ne mogu prenositi prije upisa povećanja osnovnog kapitala u Registar, niti se prije upisa u Registar može vršiti emisija novih dionica. Dionice emitovane prije upisa su ništave. Emitenti dionica su solidarno odgovorni dioničarima za štetu koja proistekne iz takve preuranjene emisije.

2. USLOVNO POVEĆANJE DIONIČKOG KAPITALA

Uslovi

Član 258

- (1) Skupština može donijeti odluku o uslovnom povećanju osnovnog kapitala u cilju:
 1. da obezbijedi ostvarivanje prava vlasnika obveznica da ih zamijene za dionice, ili ostvarivanje prava prvenstva pri kupovini novih dionica,
 2. pripreme za pripajanje ili spajanje društava ili

3. da omogući zaposlenicima da ostvare svoje pravo na dobijanje novih dionica u zamjenu za primanja, na koja imaju pravo na osnovu učešća u dobiti koje im garantuje društvo.
- (2) Nominalna vrijednost uslovno povećanog osnovnog kapitala ne može biti veća od polovine vrijednosti osnovnog kapitala, u vrijeme usvajanja odluke o uslovnom povećanju osnovnog kapitala.
- (3) Odluka skupštine koja je usvojena protivno odredbama prethodnog stava je ništava.
- (4) Odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo preče kupovine pri kupovini novih dionica, shodno se primjenjuju i na emitovanje novih zamjenjivih obveznica.

Pravosnažnost odluke

Član 259

- (1) Za odluku o uslovnom povećanju osnovnog kapitala potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom društva se može odrediti veća većina, drugi uslovi i saglasnost u skladu s članom 249 stavom 3 ovog zakona.
- (2) U odluci se također navodi:
 1. svrha uslovnog povećanja osnovnog kapitala,
 2. ovlašteni predlagači i
 3. vrijednost dionica nove emisije ili kriteriji za njihovo obračunavanje.

Uslovno povećanje kapitala ulozima u stvarima i pravima

Član 260

- (1) U slučaju uloga u stvarima i pravima, odlukom o uslovnom povećanju osnovnog kapitala se utvrđuje ulog, lice od kojeg društvo treba da ga pribavi i nominalna vrijednost dionica koje će se emitovati u zamjenu za ulog. Odluka će biti usvojena samo ako je pribavljanje uloga u stvarima i pravima objavljeno u skladu s članom 227 stavom 1 ovog zakona.
- (2) Novčana potraživanja na koja zaposleni u društvu imaju pravo na osnovu učešća u dobiti i zamjenjive obveznice dodijeljene u zamjenu za dionice, se neće smatrati ulozima u stvarima i pravima.
- (3) Povećanje osnovnog kapitala ulozima u stvarima i pravima, podliježe kontroli jednog ili više revizora i odgovarajućoj primjeni odredaba članova 153, 154 i 155 ovog zakona.
- (4) Sud će odbiti upis u Registar, ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima znatno manja od nominalne vrijednosti dionica, koje treba da budu emitovane u zamjenu za ulog u stvarima i pravima.

Upis odluke o uslovnom povećanju u Registar

Član 261

- (1) Uprava prijavljuje odluku o uslovnom povećanju osnovnog kapitala za upis u Registar.
- (2) Uz prijavu se prilažu:
 1. zaključeni ugovori o pribavljanju uloga i ako je povećanje osnovnog kapitala izvršeno ulozima u stvarima i pravima, izvještaj o kontroli tih uloga,
 2. obračun troškova koje će društvo imati pri emisiji dionica i
 3. dozvola nadležnog organa za povećanje osnovnog kapitala, ako je to propisano.
- (3) Originali ili ovjerene kopije dokumenata se deponuju u Registar.

Obavještenje o registrowanju

Član 262

Prijava za upis u Registar uslovnog povećanja osnovnog kapitala, treba da sadrži podatke određene u članu 259 stavu 2 ovog zakona i podatke zahtijevane u skladu s članom 260 ovog zakona, ako je uslovno povećanje izvršeno ulozima u stvarima i pravima i podatke o kontroli takvih uloga. Za podatke zahtijevane u skladu s članom 260 ovog zakona dovoljno je upućivanje na već deponovane isprave u Registru.

Zabrana emitovanja dionica

Član 263

Dionice se ne mogu emitovati niti dioničar može ostvariti svoje pravo preče kupovine novih dionica, prije upisa odluke o uslovnom povećanju kapitala u Registar. Dionice emitovane prije registrovanja će biti ništave. Emitenti će biti solidarno odgovorni dioničarima za štetu koja proistekne iz takve emisije.

Izjava o ostvarivanju prava preče kupovine

Član 264

- (1) Pravo preče kupovine se ostvaruje putem pismene izjave koja se izdaje u dva (2) primjerka. Izjava treba da sadrži podatke o ulogu označenim brojem, nominalnu vrijednost i ako je emitovano više klasa dionica, klasu dionica, podatke zahtijevane u skladu s članom 259 stavom 2 ovog zakona, ako se radi o ulogu u stvarima i pravima i datum kada je odluka o uslovnom povećanju osnovnog kapitala usvojena.
- (2) Izjava iz prethodnog stava će imati istu snagu kao i izjava o upisu. Izjave čiji sadržaj nije u skladu sa odredbama prethodnog stava ili sadrže ograničenja u odnosu na obaveze dioničara, su ništave.
- (3) Ni jedno ograničenje koje nije navedeno u izjavi, nema pravnog dejstva u odnosu na društvo.

Emisija dionica

Član 265

- (1) Uprava može vršiti emisiju dionica samo za onu svrhu koja je određena u odluci o povećanju osnovnog kapitala i nakon što su dionice uplaćene u cijelosti.

- (2) Uprava može vršiti emisiju dionica u zamjenu za zamjenjive obveznice, samo ako se razlika između vrijednosti izdatih obveznica i veće nominalne vrijednosti dionica koje treba da budu emitovane za te obveznice, može namiriti iz sredstava koja se mogu koristiti za tu svrhu ili dodatnom uplatom vlasnika zamjenjivih obveznica.

Punovažnost uslovnog povećanja osnovnog kapitala

Član 266

Uslovno povećanje osnovnog kapitala se smatra zaključenim emitovanjem dionica.

Upis odluke o povećanju kapitala u Registar

Član 267

- (1) Uprava prijavljuje za upis u Registar, ukupan iznos uslovno povećanog kapitala, u roku od trideset (30) dana nakon izdavanja dionica.
- (2) Uz prijavu se prilaže i kopija potvrde o upisu i spisak lica koja su koristila pravo prečeg upisa ili pravo na zamjenu obveznica. U spisak se pojedinačno navode dionice svakog dioničara i iznosi koji su im isplaćeni.
- (3) Uprava navodi u prijavi da su dionice izdate samo u svrhu određenu odlukom o uslovnom povećanju kapitala i ne prije isplate ukupnog iznosa za dionice.
- (4) Original i ovjerene kopije priložene dokumentacije deponuju se u Registar.

3. ODOBRENI KAPITAL

Uslovi

Član 268

- (1) Uprava može u skladu sa statutom biti ovlaštena, da u roku od najviše pet (5) godina po upisu društva u Registar, poveća osnovni kapital do određenog nominalnog iznosa (odobreni kapital), putem emisije novih dionica.
- (2) Za odluku o povećanju potrebna je saglasnost dvotrećinske (2/3) većine zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom se može propisati kvalifikovana većina, drugi uslovi i odobrenje iz člana 249 stava 3 ovoga zakona.
- (3) Iznos odobrenog kapitala, ne može biti veći od jedne polovine (1/2) kapitala, u momentu izdavanja ovlaštenja. Izdavanje novih dionica odobrava nadzorni odbor.
- (4) Statutom može biti određeno da nove dionice budu izdate i zaposlenim preduzeća.

Emitovanje novih dionica

Član 269

- (1) Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, prilikom emitovanja novih dionica primjenjuju se odredbe članova od 252 do 257 ovog zakona. Nove dionice emituju se na osnovu ovlaštenja, bez posebne odluke skupštine.
- (2) Ovlaštenje može da sadrži pravo uprave da isključi pravo preče kupovine novih dionica. Na ovlaštenja zasnovana na osnovu izmjena i dopuna statuta, shodno se primjenjuju odredbe člana 253 stava 4 ovog zakona.
- (3) Nove dionice se ne mogu emitovati, dok se u potpunosti ne isplate dospjele obaveze za prethodno emitovani osnovni kapital. U obavještenju o zaključenju povećanja osnovnog kapitala, navode se obaveze za prethodno emitovan osnovni kapital, koje nisu plaćene i razlozi neplaćanja.
- (4) Odredbe prethodnog stava, ne primjenjuju se u slučaju kada se dionice izdaju zaposlenima u preduzeću.

Uslovi za emitovanje dionica

Član 270

- (1) Svrhu i uslove emitovanja novih dionica utvrđuje uprava, a saglasnost daje nadzorni odbor. Saglasnost nadzornog odbora je potrebna i kada uprava donosi odluku iz člana 269 stava 2 ovog zakona, koja se odnosi na isključenje prava preče kupovine novih dionica.
- (2) Ako postoje privilegovane dionice bez prava glasa, privilegovane dionice koje imaju prvenstvo ili su istog ranga sa njima u raspodjeli dobiti ili imovine društva, mogu biti izdate samo ako je utvrđeno ovlaštenjem.

Emitovanje dionica za uloge u stvarima i pravima

Član 271

- (1) Za emitovanje dionica po osnovu uloga u stvarima i pravima, ovlaštenje i saglasnost daje nadzorni odbor.
- (2) U slučaju da skupština nije imenovala revizora, uprava, ako to nije definisano u ovlaštenju, utvrđuje iznos dionica koje se izdaju u zamjenu za ulog u stvarima i pravima, i to navodi u prijavi za upis.
- (3) Izdavanje dionica u zamjenu za uloge u stvarima i pravima, kontroliše jedan ili više revizora, u skladu sa odredbama članova 153, 154 i 155 ovog zakona.
- (4) Sud će odbiti upis u Registar ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima, znatno ispod nominalnog iznosa dionica koje su obezbijeđene za taj ulog.

Ugovori o ulozima u stvarima i pravima zaključeni prije upisa društva u Registar

Član 272

Ako su prije upisa društva u Registar zaključeni ugovori u kojima se utvrđuje obaveza da će uložiti za odobreni kapital biti u vidu stvari i prava, statut će sadržati odredbe o sticanju tih uloga.

4. POVEĆANJE OSNOVNOG KAPITALA IZ SREDSTAVA DRUŠTVA

Uslovi

Član 273

- (1) Skupština može donijeti odluku da se osnovni kapital poveća pretvaranjem rezervi i neraspodijeljene dobiti u osnovni kapital.
- (2) Prilikom donošenja ove odluke shodno se primjenjuje član 249 stav 1 i član 251 stav 1 ovog zakona.
- (3) Odluka o povećanju kapitala može biti donesena tek nakon usvajanja godišnjeg izvještaja za prethodnu finansijsku godinu.

Pretvaranje rezervi i dobiti

Član 274

- (1) Rezerve i neraspodijeljena dobit koja treba da se pretvori u osnovni kapital prikazuje se u posljednjem godišnjem završnom računu. Rezerve mogu biti pretvorene u osnovni kapital ako iznose više od jedne desetine (1/10) postojećeg osnovnog kapitala ili u većem dijelu, koji je predviđen u statutu.
- (2) Rezerve i neraspodijeljena dobit ne mogu biti pretvoreni u osnovni kapital, ako godišnji završni račun na osnovu koga se zasnivaju rezerve i neraspodijeljena dobit, pokazuje gubitak, u koji se svrstavaju i preneseni dugovi.

Godišnji završni račun kao osnova

Član 275

- (1) Odluka iz člana 273 zasniva se na posljednjem godišnjem završnom računu, koji mora biti pregledan od strane revizora.
- (2) Ukoliko skupština nije imenovala drugog revizora, reviziju će izvršiti lice koje je skupština izabrala da izvrši reviziju posljednjih godišnjih završnih računa ili će revizora imenovati Sud.

Upis odluke

Član 276

- (1) Prijava za upis odluke u Registar sadrži bilans na osnovu kojeg je povećan osnovni kapital, izvještaj i mišljenje ovlaštenog revizora i posljednji godišnji završni račun, ako prethodno nisu podneseni. Podnosioci prijave podnose Sudu izjavu da od dana sačinjavanja godišnjeg završnog računa do dana podnošenja molbe, nije došlo do smanjenja imovine, koje bi bilo u suprotnosti sa povećanjem osnovnog kapitala, ako se o povećanju mora odlučiti na dan podnošenja molbe.

- (2) Sud će upisati odluku u Registar, ako je periodični obračun, na kojem se zasniva povećanje osnovnog kapitala, pregledan od strane revizora, najkasnije osam (8) mjeseci prije podnošenja prijave i ukoliko se Sudu dostavi izjava iz prethodnog stava.
- (3) Uz upis odluke u Registar, naznačava se da je povećanje osnovnog kapitala nastupilo iz sredstava društva.

Stupanje na snagu povećanja osnovnog kapitala

Član 277

- (1) Smatrat će se da je osnovni kapital povećan upisom odluke o povećanju osnovnog kapitala u Registar.
- (2) Upisom odluke iz prethodnog stava u Registar, smatrat će se da su nove dionice uplaćene u potpunosti.

Korisnici povećanja osnovnog kapitala

Član 278

Od dana stupanja na snagu povećanja kapitala, dioničari imaju pravo na nove dionice, i to srazmjerno svojim udjelima u postojećem kapitalu društva. Drugačija odluka skupštine, neće imati pravno dejstvo.

Djelimična prava

Član 279

- (1) Ako prilikom povećanja kapitala postojeći udio dioničara u osnovnom kapitalu iznosi samo dio nove dionice, moguće je prenijeti i naslijediti ovako djelimično pravo nezavisno.
- (2) Prava koja se odnose na nove dionice, uključujući i pravo na predaju dionice, mogu se koristiti ako djelimična prava, koja kada se kombinuju sačinjavaju cijelo pravo koncentrisano u rukama jednog dioničara ili ako nekoliko dioničara udruže svoja djelimična prava da sačinjavaju jednu dionicu.

Obavještenje dioničarima

Član 280

- (1) Uprava je dužna da po upisu odluke o povećanju osnovnog kapitala u Registar odmah obavijesti dioničara da preuzeme nove dionice. Obavještenje se objavljuje a sadrži sljedeće podatke:
 1. iznos za koji se povećava osnovni kapital,
 2. odnos između novih i starih dionica.
- (2) Obavještenje sadrži napomenu da društvo zadržava pravo da u ime dioničara proda dionice, koje dioničar ne preuzme u roku od jedne (1) godine nakon objavljivanja obavještenja i nakon što je bio tri puta upozoren.

- (3) Nakon isteka jedne (1) godine od objavljivanja obavještenja, društvo će javno objaviti da namjerava da proda nepreuzete dionice. Upozorenje se objavljuje u Službenom glasniku tri puta u intervalima od najmanje mjesec dana. Posljednje upozorenje objavljuje se prije isteka perioda od osamnaest (18) mjeseci od dana objavljivanja obavještenja iz prvog stava.
- (4) Nakon isteka jedne (1) godine od objavljivanja obavještenja, društvo će prodati nepreuzete dionice za račun dioničara po zvaničnoj berzanskoj cijeni preko berzanskog brokera ili ako ne postoji berzanska cijena dionice će biti prodane na javnoj licitaciji. Prilikom prethodno navedenih radnji shodno se primjenjuje član 291 stav 4 ovog zakona.
- (5) Odredbe prethodnog stava shodno se primjenjuju na društva koja do tada nisu izdavala dionice.

Dionice društva i djelimično plaćene dionice

Član 281

- (1) Dionice koje su u vlasništvu društva učestvuju u povećanju osnovnog kapitala.
- (2) Kad se radi o djelimično plaćenim dionicama, povećanje nominalnog iznosa dionica utiče na povećanje osnovnog kapitala. Ako postoje i djelimično plaćene dionice i potpuno plaćene dionice, na povećanje osnovnog kapitala u slučaju potpuno plaćenih dionica utiče povećanje nominalnog iznosa dionica ili izdavanje novih dionica. U odluci o povećanju osnovnog kapitala navodi se način povećanja. Ako je osnovni kapital povećan povećanjem nominalnog iznosa dionica, povećanje će biti od uticaja, tako da iznosi koji ne mogu biti pokriveni ovakvim povećanjem, neće imati uticaja na dionice.

Zaštita prava dioničara i trećih lica

Član 282

- (1) Veza između prava koja nose dionice ne mijenjaju se povećanjem osnovnog kapitala.
- (2) Ako se individualna prava koje nose djelimično plaćene dionice, utvrđuju učešćem po plaćenju dionici, dioničari će uživati ova prava dok ne isplate zaostale uloge, srazmjerno nivou plaćenog uloga, povećanog za procent povećanja osnovnog kapitala. Naknadne uplate srazmjerno uvećavaju ova prava.

Početak podjele dobiti

Član 283

- (1) Ukoliko nije drugačije propisano, novim dionicama učestvuje se u dobiti ostvarenoj u poslovnoj godini u kojoj je usvojena odluka o povećanju osnovnog kapitala.
- (2) Odlukom o povećanju kapitala može se utvrditi da se novim dionicama učestvuje u dobiti ostvarenoj u poslovnoj godini prije donošenja odluke o povećanju osnovnog kapitala. U ovom slučaju odluka o povećanju osnovnog kapitala donosi se prije odluke o raspodjeli dobiti ostvarene u posljednjoj poslovnoj godini. Odluka o raspodjeli dobiti stupa na snagu tek pošto se poveća osnovni kapital.

- (3) Odluka o povećanju osnovnog kapitala iz sredstava društva i odluka o raspodjeli dobiti su ništave, ako odluka o povećanju osnovnog kapitala nije upisana u Registar u roku od tri (3) mjeseca nakon njenog usvajanja. Ovaj rok ne teče dok je u toku postupak u kome se utvrđuje ništavost odluke i dok je u toku postupak dobijanja saglasnosti nadležnog organa, ukoliko je saglasnost potrebna za povećanje osnovnog kapitala.

Uslovni kapital

Član 284

Uslovni kapital se povećava srazmjerno povećanju osnovnog kapitala. Ako je odluka o uslovnom kapitalu donesena da bi se obezbijedila prava vlasnika zamjenjivih obveznica, osniva se poseban fond, da bi se pokrila razlika između izdate vrijednosti obveznica i veće ukupne nominalne vrijednosti dionica, koje se obezbjeđuju tim obveznicama, ukoliko nije postignut sporazum da razliku pokriju vlasnici obveznica prije razmjene obveznica.

Zabrana emitovanja dionica

Član 285

Nove i prelazne dionice ne mogu biti emitovane, ako odluka o povećanju osnovnog kapitala nije upisana u Registar.

5. ZAMJENJIVE OBVEZNICE I OBVEZNICE KOJE DAJU PRAVO NA DIVIDENDU

Emitovanje obveznica

Član 286

- (1) Obveznice čiji vlasnik ima pravo da ih zamijeni za dionice (zamjenjive obveznice) ili koje vlasniku daju pravo prvenstva pri kupovini dionica, kao i obveznice po kojima je pravo njenog vlasnika povezano sa dividendom dioničara (obveznice koje daju pravo na dividendu), mogu biti emitovane samo na osnovu odluke skupštine. Za odluku je potrebna dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica sa pravom glasa. Statutom se može predvidjeti drugačija većina, drugi uslovi i odobrenje iz člana 249 stava 3 ovog zakona.
- (2) Ovlaštenje uprave da emituje zamjenjive obveznice, odnosno obveznice koje daju pravo na dividendu, može biti izdato za period od najviše pet (5) godina. Uprava je dužna da odluku o emitovanju zamjenjivih obveznica, odnosno obveznica koje daju pravo na dividendu, prijavi za upis u Registar. Obavještenje o odluci i izjava će biti objavljeni.
- (3) Dioničari društva imaju pravo preče kupovine zamjenjivih obveznica, odnosno obveznica, koje daju pravo na dividendu, shodno odredbama člana 253 ovog zakona.

PODODJELJAK 3 : MJERE ZA SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA

1. REDOVNO SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA

Uslovi

Član 287

- (1) Za odluku o smanjenju osnovnog kapitala potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica s pravom glasa. Statutom se može odrediti drugačija većina i drugi uslovi.
- (2) Ako postoji više klasa dionica, odluka iz prethodnog stava je pravosnažna, ako je potvrde vlasnici svih klasa dionica. Za odluku dioničara svake klase dionica potrebna je dvotrećinska (2/3) većina zastupljenih dionica.
- (3) U odluci se navode razlozi smanjenja osnovnog kapitala.
- (4) Osnovni kapital može biti smanjen:
 1. smanjenjem nominalnog iznosa dionica ili
 2. spajanjem dionica ako najniži nominalni iznos za dionice više ne može biti smanjen.
- (5) U odluci se navodi način smanjenja kapitala.

Upis odluke u Registar

Član 288

Uprava je dužna prijaviti odluku o smanjenju osnovnog kapitala u Registar.

Stupanje na snagu odluke o smanjenju kapitala

Član 289

Odluka o smanjenju kapitala stupa na snagu upisom u Registar.

Zaštita povjericaca

Član 290

- (1) Povjerioci, čija su potraživanja nastala prije objavljivanja upisa u Registar odluke o smanjenju osnovnog kapitala, bit će obezbijeđeni ako prijave potraživanja u roku od šest (6) mjeseci od dana objavljivanja upisa i ako njihova potraživanja ne mogu biti izmirena. Povjerioci se smatraju obaviješteni o ovom pravu, objavljivanjem upisa u Registar odluke o smanjenju osnovnog kapitala.
- (2) Isplate dioničarima bit će izvršavane na osnovu smanjenog osnovnog kapitala, nakon proteka šest (6) mjeseci od objavljivanja upisa u Registar odluke i nakon što su isplaćeni ili obezbijeđeni povjerioci, koji su do tada prijavili svoja potraživanja.
- (3) Povjerioci mogu zahtijevati obezbjeđenje i u slučaju da dioničari nisu u potpunosti isplaćeni za smanjenje osnovnog kapitala.

Poništavanje dionica

Član 291

Član brisan odredbama člana 23 Zakona o izmjenama Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 34/07).

Upis smanjenja osnovnog kapitala u Registar

Član 292

- (1) Uprava prijavljuje smanjenje osnovnog kapitala za upis u Registar.
- (2) Prijavljivanje i upis osnovnog kapitala može biti kombinovano sa prijavljivanjem i upisom odluke o smanjenju osnovnog kapitala.

Smanjenje kapitala ispod najnižeg nominalnog iznosa

Član 293

Osnovni kapital može biti smanjen ispod najnižeg nominalnog iznosa iz člana 136 ovog zakona, ako će taj iznos biti ponovo postignut povećanjem kapitala. Odluka o povećanju osnovnog kapitala donosi se istovremeno sa odlukom o smanjenju osnovnog kapitala. U ovakvom slučaju, osnovni kapital ne može biti povećan ulozima u stvarima i pravima.

2. POJEDNOSTAVLJENO SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA

Uslovi

Član 294

- (1) Smanjenje osnovnog kapitala u cilju kompenziranja smanjene vrijednosti imovine društva, naknade gubitka ili prenosa sredstava u rezerve, može biti izvršeno u pojednostavljenom postupku. U odluci se navodi svrha smanjenja osnovnog kapitala.
- (2) Pojednostavljeni postupak za smanjenje osnovnog kapitala, dopušten je samo ako je prije njegove primjene oslobođen onaj dio rezervi koji prelazi jednu petinu (1/5) potrebnog kapitala nakon smanjenja i ako ne postoji raspoloživa dobit.
- (3) Prilikom smanjenja osnovnog kapitala u skladu sa prethodnim stavom shodno se primjenjuju odredbe članova od 287 do 289 i članova od 291 do 293 ovog zakona.

Isplata dobiti

Član 295

Dobit ne može biti isplaćena dioničarima, ako fond rezervi ne iznosi jednu desetinu (1/10) osnovnog kapitala.

3. SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA POVLAČENJEM DIONICA

Uslovi

Član 296

- (1) Društvo može povući dionice prinudno ili sticanjem tih dionica. Prinudno povlačenje je dopustivo ako je dozvoljeno statutom, koji je usvojen prije prinudnog povlačenja dionica.
- (2) Prilikom prinudnog povlačenja primjenjuju se odredbe o redovnom smanjenju osnovnog kapitala. Statutom ili odlukom skupštine utvrđuju se uslovi prinudnog povlačenja i detalji oko izvršenja. Prilikom isplate kompenzacije na koju dioničari imaju pravo prilikom prinudnog povlačenja ili sticanja dionica po osnovu prinudnog povlačenja shodno se primjenjuju odredbe člana 290 stava 2 ovog zakona.
- (3) Odredbe o redovnom smanjenju osnovnog kapitala neće se primjenjivati ako su dionice za koje je ukupno plaćen nominalni ili veći iznos u momentu izdavanja, date besplatno društvu ili su povučene na račun dobiti.
- (4) O smanjenju osnovnog kapitala povlačenjem dionica iz prethodnog stava odlučuje skupština. Odluka će biti usvojena ako je za nju glasala prosta većina. Statutom se može propisati veća većina i drugi uslovi. Uprava prijavljuje smanjenje osnovnog kapitala za upis u Registar.
- (5) U slučajevima iz stava 3 ovog člana, iznos jednak ukupnom nominalnom iznosu povučenih dionica može biti tražen da se uplati na ime rezervi.

Stupanje na snagu odluke o smanjenju kapitala

Član 297

Odluka o smanjenju kapitala stupa na snagu upisom u Registar.

Obavještenje o smanjenju

Član 298

Prilikom izdavanja obavještenja o smanjenju osnovnog kapitala, shodno se primjenjuju odredbe članova od 287 do 289 i članova od 291 do 293 ovog zakona.

ODJELJAK 8: PONIŠTENJE I UKIDANJE ODLUKE SKUPŠTINE

Razlozi poništenja

Član 299

(1) Odluka skupštine se može poništiti:

1. ako prilikom uslovnog povećanja osnovnog kapitala, nove dionice nisu podijeljene srazmjerno učešću u osnovnom kapitalu,
2. ako je donesena suprotno odredbama člana 283 stava 2 i člana 293 ovog zakona,

3. ako je donesena na sjednici skupštine koja nije bila sazvana u skladu s članovima od 224 do 228 ovog zakona i odredbama statuta, izuzev ukoliko su svi dioničari bili prisutni,
4. ako nakon donošenja nije unesena u zapisnik ili se ne nalazi u ovjerenj formi ako po zakonu ili statutu treba da bude u takvoj formi,
5. ako je u suprotnosti sa zakonom, drugim propisom ili javnim moralom.

(2) Skupštinske odluke ne mogu biti poništene ako su već upisane u Registar, osim ako to nije izričito predviđeno zakonom.

Poništenje izbora

Član 300

Osim u slučajevima iz člana 299 ovog zakona, odluka skupštine se može poništiti:

1. ako je izabran sastav nadzornog odbora u suprotnosti sa zakonom ili statutom,
2. ako skupština izabere lice čija kandidatura nije u skladu sa ovim zakonom ili statutom,
3. ako je u nadzorni odbor izabrano više članova nego što je predviđeno statutom.

Uslovi za poništenje

Član 301

- (1) Tužba za poništenje odluke skupštine može se podnijeti u roku od tri (3) mjeseca nakon usvajanja, odnosno u roku od tri (3) mjeseca nakon što društvo odluku objavi, ako je bila objavljena.
- (2) Tužbu za poništenje može podnijeti uprava, članovi nadzornog odbora i svi dioničari, bez obzira koju klasu dionica imaju.

Postupak poništenja

Član 302

- (1) Postupak poništenja odluke skupštine počinje pokretanjem sudskog postupka.
- (2) Postupak poništenja odluke skupštine je hitan.

Pravno dejstvo poništenja

Član 303

Odluka koja je proglašena ništavom, nema pravno dejstvo. Lica koja su primila nešto na osnovu poništene odluke dužne su isto vratiti društvu, kao i nadoknaditi troškove s tim u vezi.

Razlozi ukidanja

Član 304

- (1) Svaki dioničar može podnijeti tužbu Sudu sa zahtjevom da se odluka skupštine ukine i utvrdi da je bez dejstva, ukoliko su odlukom prekršeni osnovni ciljevi društva ili dobri poslovni običaji i nanosi šteta dioničaru ili ugrožavaju interesi društva.

- (2) Svaki dioničar može podnijeti tužbu Sudu sa zahtjevom da se odluka skupštine ukine, ako je njome dioničar koristeći svoje pravo glasa ostvario korist sebi ili trećem licu, na štetu društva ili ostalih dioničara.

Postupak za ukidanje odluke

Član 305

Postupak iz člana 304 ovog zakona, može biti pokrenut u roku od trideset (30) dana:

1. od dana zaključenja sjednice skupštine, ako je podnosilac tužbe učestvovao na njoj ili
2. od dana kada je podnosilac tužbe saznao ili je trebao da sazna za odluku, ako nije učestvovao na samoj sjednici ili
3. od dana kada je društvo objavilo skupštinsku odluku.

Najava ukidanja

Član 306

- (1) Dioničar koji je bio prisutan na sjednici skupštine, može podnijeti tužbu radi ukidanja odluke skupštine, samo ako je na zasjedanju skupštine obavijestio skupštinu o svojoj namjeri da će podnijeti tužbu i ako je njegova namjera unesena u zapisnik. Dioničar koji nije bio prisutan na sjednici skupštine, može u sudskom postupku zahtijevati ukidanje skupštinske odluke, samo ako je nezakonito bio spriječen da prisustvuje sjednici ili nije bio pozvan na odgovarajući način ili ako je skupština vodila raspravu o predmetu koji nije bio na dnevnom redu.
- (2) Uprava je dužna da objavi pokretanje postupka o ukidanju odluke na isti način na koji je objavila ukinutu odluku.

Pravno dejstvo poništene i ukinute odluke

Član 307

Ako Sud poništi ili ukine odluku skupštine, shodno članovima 299, 300 i 304 ovoga zakona, sudska odluka će biti obavezujuća za sve dioničare, kao i za upravu i nadzorni odbor. Ako se radi o odluci skupštine koja se upisuje u Registar, sudska odluka će biti upisana u Registar po službenoj dužnosti. Uprava je dužna objaviti sudsku odluku.

Ukidanje odluke o raspodjeli dobiti

Član 308

- (1) Skupštinska odluka o raspodjeli dobiti može biti ukinuta u sudskom postupku, ukoliko je u suprotnosti sa zakonom ili statutom ili ako skupština odluči da dobit ne bude raspodijeljena, iako prema razumnom poslovnom prosuđivanju, odluka da dobit ne bude raspodijeljena, nije neophodna uzimajući u obzir poslovanje društva.
- (2) Postupak kojim se zahtijeva ukidanje odluke skupštine o raspodjeli dobiti, može pokrenuti svaki dioničar ili nadzorni odbor u roku od tri (3) mjeseca nakon donošenja odluke.

Ukidanje odluke o povećanju osnovnog kapitala

Član 309

Odluka skupštine o povećanju osnovnog kapitala može biti ukinuta u sudskom postupku, u skladu sa odredbama člana 304 ovog zakona.

Ukidanje odluke o usvajanju godišnjeg završnog računa

Član 310

(1) Odluka o usvajanju godišnjeg završnog računa može se ukinuti u sudskom postupku:

1. ako je sadržaj računa u suprotnosti sa odredbama zakona koje štite interese povjerilaca ili je u suprotnosti sa javnim interesom,
2. ako račun nije pripremljen u skladu sa zakonom,
3. ako je u postupku procjene račun pripremljen od strane neovlaštenog lica ili
4. ako uprava ili nadzorni odbor, ne usvoji račun u skladu sa statutom.

(2) Odluka kojom se usvaja godišnji završni račun može se ukinuti shodno odredbama člana 304 ovog zakona.

ODJELJAK 9: PRESTANAK DRUŠTVA

PODODJELJAK 1: REDOVAN POSTUPAK PRESTANKA DRUŠTVA

Razlozi za prestanak

Član 311

(1) Društvo prestaje:

1. istekom perioda na koji je osnovano,
2. odlukom skupštine usvojenom na način predviđen članom 246 stavom 2 ovog zakona,
3. ako uprava ne vrši svoje funkcije duže od dvanaest (12) mjeseci,
4. odlukom Suda,
5. stečajem,
6. pripajanjem, spajanjem ili podjelom,
7. ako se osnovni kapital smanji ispod minimalne vrijednosti određene članom 136 ovog zakona, osim u slučaju određenom u članu 293 ovog zakona.

(2) Statutom društva mogu se odrediti drugi razlozi za prestanak društva.

Usvajanje odluke o prestanku društva

Član 312

- (1) Skupština donosi odluku o prestanku društva i pokretanju postupka likvidacije, u slučajevima navedenim u članu 311 stavu 1 tačkama 1 i 2 ovog zakona.
- (2) U slučaju navedenom u članu 311 stavu 1 tački 1 ovog zakona, skupština usvaja odluku o pokretanju postupka likvidacije u roku od trideset (30) dana od isteka roka određenog statutom.
- (3) U slučajevima navedenim u članu 311 stavu 1 tačkama 3 i 4 ovog zakona, odluku o pokretanju postupka likvidacije donosi Sud.

Pokretanje postupka likvidacije

Član 313

- (1) U slučajevima navedenim u članu 311 stavu 1 tačkama 1 i 2 ovog zakona, postupak likvidacije pokreće društvo, u skladu sa odlukom o prestanku društva.
- (2) U slučajevima navedenim u članu 311 stav 1 tačka 4 ovog zakona, postupak likvidacije pokreće Sud na prijedlog zainteresovanog lica.
- (3) U slučaju navedenom u članu 311 stavu 1 tački 3 ovog zakona, prijedlog za pokretanje postupka likvidacije može se podnijeti Sudu od strane povjerioca ili dioničara koji su vlasnici najmanje jedne desetine (1/10) osnovnog kapitala.
- (4) U slučaju navedenom u članu 311 stavu 1 tački 7 ovog zakona, postupak likvidacije pokreće Sud po službenoj dužnosti. Troškovi postupka likvidacije nadoknadit će se iz sredstava društva, a ukoliko su ta sredstva nedovoljna, nadoknadit će se od uprave i od strane članova nadzornog odbora, koji obavljaju poslove u vrijeme kada se desio događaj koji je prouzrokovao likvidaciju.

Odluka o likvidaciji

Član 314

- (1) Odluka o likvidaciji sadrži sljedeće podatke:
 1. naziv i sjedište društva,
 2. organ koji je usvojio odluku,
 3. razlog za likvidaciju,
 4. rok za podnošenje zahtjeva od strane povjerilaca i nosilaca registrovanih dionica, koji ne može biti kraći od trideset (30) dana od dana donošenja odluke i
 5. ime i adresu likvidatora.
- (2) Odluka o likvidaciji može sadržavati i druge podatke koji se odnose na prestanak i likvidaciju društva.
- (3) Organ koji usvoji odluku o likvidaciji dostavit će tu odluku Sudu radi upisa pokretanja postupka likvidacije u Registar.

Postupak likvidacije

Član 315

- (1) Postupak likvidacije počinje nakon podnošenja prijedloga Sudu za pokretanje likvidacionog postupka.
- (2) Ukoliko ovim odjeljkom nije drugačije određeno, na društvo će se do završetka postupka likvidacije, primjenjivati odredbe ovog zakona koje se primjenjuje na društvo, prije usvajanja odluke o likvidaciji.

Dodatak u nazivu društva

Član 316

Nakon što je pokretanje postupka likvidacije upisano u Registar, nazivu društva će se dodati riječi «u likvidaciji».

Likvidaciona uprava

Član 317

- (1) Likvidaciju obavlja jedan ili više likvidatora.
- (2) Likvidatori se imenuju iz redova uprave društva, ukoliko nije drugačije određeno statutom ili odlukom o likvidaciji.
- (3) Ako postoje opravdani razlozi, likvidator će, na zahtjev nadzornog odbora ili dioničara koji posjeduje jednu dvadesetinu (1/20) osnovnog kapitala, biti imenovan od strane Suda.
- (4) Na vođenje poslova od strane likvidatora, primjenjuju se odredbe ovog zakona i statuta, koje se odnose na vođenje poslova od strane uprave, ukoliko nije drugačije određeno odlukom o likvidaciji.

Pravno lice kao likvidator

Član 318

Likvidator može biti pravno ili fizičko lice.

Izjava likvidatora

Član 319

Likvidator će potpisivanjem pismene izjave imati obavezu da savjesno i marljivo ispunjava svoje obaveze koje se odnose na likvidaciju.

Razrješenje likvidatora

Član 320

Organ koji je imenovao likvidatora može ga razriješiti dužnosti, u bilo koje vrijeme sa razlogom ili bez razloga.

Ovlaštenja likvidatora

Član 321

(1) Likvidator :

1. predstavlja i zastupa društvo,
2. priprema početni obračun za likvidaciju,
3. okončava započete poslove društva,
4. isplaćuje povjerioce društva,
5. poziva povjerioce da u određenom roku, koji ne može biti kraći od trideset (30) dana od pozivanja, prijave svoja potraživanja,
6. sprovodi naplatu potraživanja društva,
7. koristi imovinu društva u vrijeme likvidacije u mjeri potrebnoj da se isplate povjerioci,
8. priprema nacrt izvještaja o toku postupka likvidacije i raspodjele imovine,
9. predlaže brisanje društva iz Registra,
10. ispunjava ostale obaveze u vezi sa likvidacijom koje su određene zakonom, statutom ili odlukom o prestanku društva.

Nastavak aktivnosti

Član 322

Likvidator je ovlašten da nastavi aktivnosti društva zaključivanjem novih ugovora, na osnovu odobrenja organa koji je donio odluku o likvidaciji.

Prekid postupka likvidacije i nastavak stečajnog postupka

Član 323

Ako likvidator ustanovi da je imovina društva nedovoljna da u potpunosti namiri potraživanje povjerioca, on će odmah obustaviti postupak likvidacije i podnijeti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka.

Izvještaj o toku postupka i prijedlog za raspodjelu imovine

Član 324

Nakon što se dugovanja društva namire, likvidator će pripremiti izvještaj o toku postupka i prijedlog za raspodjelu imovine društva, ukoliko nije drugačije određeno odlukom o likvidaciji.

Usvajanje izvještaja i prijedloga

Član 325

- (1) Usvajanje izvještaja o postupku likvidacije i prijedloga za raspodjelu imovine društva, u nadležnosti je organa koji je donio odluku o likvidaciji, ukoliko nije drugačije određeno odlukom.
- (2) Ako je usvajanje izvještaja i predložene raspodjele u nadležnosti skupštine, a skupština ih ne usvoji, iako je sazvana dva puta ili zbog nepostojanja kvoruma, smatrat će se da je prijedlog likvidatora usvojen od strane skupštine.

Rok za raspodjelu preostale imovine

Član 326

- (1) U skladu sa odlukom o raspodjeli, likvidator raspodjeljuje preostalu imovinu društva u roku od trideset (30) dana.
- (2) Ako je odluka navedena u prethodnom stavu donijeta od strane Suda, rok počinje od dana kada je odluka postala pravosnažna.

Raspodjela preostale imovine

Član 327

- (1) Nakon što su dugovanja društva izmirena, preostala imovina raspodjeljuje se dioničarima srazmjerno njihovim dionicama. Neuplaćene dionice moraju biti plaćene prije raspodjele, u skladu sa statutom.
- (2) Nakon raspodjele, likvidator: Sudu dostavlja izvještaj o likvidaciji koji je usvojila skupština i odluku skupštine o raspodjeli preostale imovine, potvrđuje da je imovina raspodijeljena u skladu sa odlukom o raspodjeli i predlaže brisanje društva iz Registra.

Odgovornost za štetu

Član 328

- (1) Nakon što je društvo izbrisano iz Registra, aktivnosti likvidatora ne mogu se osporavati, ali se protiv njega može pokrenuti postupak za naknadu štete.
- (2) Likvidator odgovara za štetu koja je prouzrokovana povjeriocima u toku postupka likvidacije u iznosu koji ne prelazi ukupan iznos svih potraživanja, niti peterostruku vrijednost isplate koju je primio za pružene usluge. Ako je taj iznos nedovoljan da nadoknadi štetu, svi dioničari solidarno odgovaraju za štetu u visini imovine koja im je raspodijeljena u likvidaciji. Potraživanje povjerioca koje nije namireno, iz razloga što nije na vrijeme prijavljeno, a likvidator za to potraživanje nije znao ili nije mogao znati, neće se smatrati štetom.
- (3) Odredbe prethodnog stava neće se primjenjivati za štete prouzrokovane dioničarima od strane likvidatora. Odgovornost za takvu štetu regulisana je općim propisima o odgovornosti za štete.
- (4) Zastarjelost potraživanja po osnovu naknade štete protiv likvidatora, nastupa u roku od jedne (1) godine od dana brisanja društva iz Registra.
- (5) Ako postoji više likvidatora, oni snose odgovornost solidarno.

Potraživanja dioničara

Član 329

U toku postupka likvidacije, dioničari mogu obavijestiti likvidatora o njihovim potraživanjima koja proističu iz pravnih poslova sa društvom. Ako potraživanja nisu namirena, dioničari

mogu pokrenuti sudski postupak radi naplate svojih potraživanja, ali prije konačne raspodjele imovine društva.

Zaštita povjerilaca

Član 330

- (1) Imovina društva ne može se raspodijeliti između dioničara prije isteka roka od (6) šest mjeseci od obavještenja, navedenog u članu 314 stavu 1 tački 4 ovog zakona.
- (2) Likvidator određuje adekvatan način za isplaćivanje potraživanja koja nisu dospjela ili su poznata, a nisu prijavljena od strane povjerilaca.

Početak rada

Član 331

- (1) Ako je odluka o likvidaciji usvojena iz razloga navedenih u članu 311 stavu 1 tačkama 1 i 2 ovog zakona, skupština može prije početka raspodjele preostale imovine između dioničara i uz odobrenje dioničara koji su vlasnici najmanje dvije trećine (2/3) osnovnog kapitala društva, odlučiti da društvo ponovo počne sa radom.
- (2) U ovom slučaju, likvidator će od Registra zahtijevati brisanje upisa o pokretanju postupka likvidacije i dostaviti Registru odluku skupštine sa zahtjevom za brisanje.

Nadoknada usluga likvidatora

Član 332

- (1) Likvidator ima pravo na naknadu opravdanih troškova i nadoknadu za izvršene usluge, iz imovine društva. Iznos nadoknade za izvršene usluge, određuje skupština ili Sud.
- (2) Naknada troškova i nadoknada usluga, izvršavaju se, nakon što se namire potraživanja povjerilaca, ali prije raspodjele preostale imovine između dioničara.

Deponovanje poslovnih knjiga

Član 333

- (1) Poslovne knjige, knjigovodstvena dokumentacija i dokumentacija o postupku likvidacije se deponuju kod dioničara kojeg odredi likvidator ili kod organizacije određene zakonom.
- (2) Povjerioci i dioničari imaju pravo na uvid u dokumente iz prethodnog stava tri (3) godine nakon završetka postupka likvidacije.
- (3) Ime, adresa i druge slične informacije o licu kod koga su ti dokumenti deponovani, upisuju se u Registar.

PODODJELJAK 2: PRESTANAK DRUŠTVA U SKRAĆENOM POSTUPKU

Uslovi

Član 334

- (1) Društvo može prestati u skraćenom postupku, ako svi dioničari podnesu prijedlog Sudu za donošenje odluke o prestanku društva u skraćenom postupku, bez postupka likvidacije. Uz takav prijedlog prilaže se odluka o prestanku u skraćenom postupku, zajedno sa ovjerenom izjavom svih dioničara da preuzimaju obavezu da isplate sve neizmirene obaveze društva, ako one postoje.
- (2) Povjerioci mogu radi naplate potraživanja koja imaju prema društvu, pokrenuti postupak protiv dioničara koji su dali izjavu iz prethodnog stava, i to u roku od jedne (1) godine od dana objavljivanja brisanja društva iz Registra.
- (3) Dioničari su solidarno odgovorni svom svojom imovinom za obaveze iz prethodnog stava.
- (4) Sud može tražiti od dioničara da pruže dokaze u korist izjave iz stava 1 ovog člana. Sud može zahtijevati i druge oblike obezbjeđenja, za dugove društva koje su dioničari preuzeli da izmire.

Sadržaj odluke o prestanku društva u skraćenom postupku

Član 335

Odluka o prestanku društva u skraćenom postupku sadrži naziv i sjedište društva, organ koji je donio odluku, naznaku da se prestanak sprovodi u skraćenom postupku, broj dioničara i njihova imena i adrese, kao i prijedlog za raspodjelu imovine.

Objavljivanje odluke i preuzimanje odgovornosti

Član 336

- (1) Sud objavljuje odluku o prestanku društva zajedno sa imenima i adresama dioničara koji su preuzeli odgovornost da namire preostale obaveze, ako one postoje, prema povjeriocima.
- (2) Odluka sadrži pouku da se prigovori na odluku mogu podnijeti u roku od petnaest (15) dana od dana objavljivanja i da će Sud u suprotnom donijeti odluku da se društvo izbriše iz Registra.

Prigovor na odluku o prestanku

Član 337

- (1) Dioničari i povjerioci društva mogu podnijeti prigovor na odluku o prestanku društva u skraćenom postupku, u roku od petnaest (15) dana od dana objavljivanja odluke.
- (2) O prigovoru odlučuje Sud. Ako Sud utvrdi da je prigovor osnovan i da bi povjerioci ili dioničari bili oštećeni prestankom preduzeća u skraćenom postupku, poništiti će odluku i obavijestiti odgovarajuće organe društva da nastave postupak likvidacije u skladu sa ovim zakonom. U slučaju da utvrdi da prigovor nije osnovan, Sud donosi odluku o prestanku društva u skraćenom postupku.

- (3) Po ukidanju odluke o prestanku društva u skraćenom postupku, izjave dioničara o preuzimanju odgovornosti za dugove društva, nemaju pravno dejstvo.
- (4) Sud obavještava javnost o poništenju odluke o prestanku društva u skraćenom postupku na isti način na koji je obavijestio javnost o odluci o prestanku.

Brisanje društva iz Registra

Član 338

- (1) Nakon pravosnažnosti odluke o prestanku društva u skraćenom postupku, Sud donosi odluku o brisanju društva iz Registra.
- (2) Zapisnik o brisanju društva iz Registra sadrži imena i adrese dioničara koji su se obavezali da će lično odgovarati za obaveze društva koje se briše iz Registra.

GLAVA 4: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

ODJELJAK 1: OSNIVANJE DRUŠTVA

Definicija

Član 339

- (1) Društvo sa ograničenom odgovornošću je društvo čiji se osnovni kapital sastoji od osnovnih uloga članova. Vrijednost pojedinačnog osnovnog uloga svakog člana može biti različita.
- (2) Udio u društvu člana određuje se na osnovu uloga koji je uložio u odnosu na osnovni kapital. Pri osnivanju društva članovi mogu uložiti samo jedan ulog i mogu imati samo jedan udio u društvu.
- (3) Papiri od vrijednosti se ne mogu izdavati za udio u društvu.

Odgovornost članova

Član 340

Članovi društva sa ograničenom odgovornošću ne odgovaraju za obaveze društva, osim u slučajevima određenim članom 7 ovog zakona.

Osnivači

Član 341

- (1) Društvo mogu osnovati jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, koja osnivanjem društva postaju članovi.
- (2) Društvo može imati najviše pedeset (50) članova.
- (3) Društvo može imati više od pedeset (50) članova, ako to odobri Vlada.

Osnivački akt

Član 342

- (1) Društvo se smatra osnovanim usvajanjem osnivačkog akta, koji mora biti ovjeren i potpisan od strane svih članova.
- (2) Ukoliko osnivački akt zaključi opunomoćenik u ime člana, ovjerena kopija punomoći se prilaže uz osnivački akt. Punomoć nije potrebna, ukoliko to lice ima zakonsko pravo da zaključi osnivački akt u ime člana.
- (3) Osnivački akt mora da sadrži:
 1. ime i adresu, ili naziv i sjedište svakog člana,
 2. naziv, sjedište i djelatnost društva,
 3. iznos osnovnog kapitala i iznose pojedinačnih osnovnih uloga navedenih posebno za svakog člana,
 4. rok ukoliko se društvo osniva na određeno vrijeme ili, ukoliko to nije slučaj, izjavu da se trajno osniva i
 5. moguće obaveze članova prema društvu iznad osnovnog uloga i društva prema članovima.
- (4) Ako se u dio osnovnog kapitala unosi ulog u stvarima i pravima, u osnivačkom aktu navest će se posebno svaki ulog u stvarima i pravima, i iznos udjela umjesto koga je unesen ulog u stvarima i pravima.
- (5) Osnivački akt može sadržavati i druge elemente osim onih navedenih u ovom članu.

Osnovni kapital i osnovni ulog člana

Član 343

- (1) Osnovni kapital društva iznosi najmanje 2.000 KM, a najmanji osnovni ulog člana iznosi 100 KM. Najmanji osnovni kapital i najmanji osnovni ulog člana, uplaćuju se prije upisa društva u Registar.
- (2) Osnovni kapital se može sastojati od uložениh novčanih sredstava i uloga u stvarima i pravima. Na ulog u stvarima i pravima shodno se primjenjuju odredbe člana 153 ovog zakona.
- (3) Ulozi u stvarima i pravima su: pokretne i nepokretne stvari, prava, preduzeća ili dijelovi preduzeća.
- (4) Ulozi u stvarima i pravima predaju se društvu u potpunosti prije podnošenja prijave za upis u Registar. Ukoliko vrijednost uloga u stvarima i pravima ne dostigne vrijednost njegovog preuzetog osnovnog uloga, član će uplatiti razliku u novcu.
- (5) Osnovni ulozi bit će predati društvu na takav način koji omogućuje upravi da se njima slobodno koristi.
- (6) Novčani ulozi se uplaćuju na račun društva kod banke.

Izveštaj o ulogu u stvarima i pravima

Član 344

- (1) Ukoliko se ulozi za osnivanje društva sastoje i od uloga u stvarima i pravima, članovi sačinjavaju i potpisuju izvještaj o ulogu u stvarima i pravima, prije podnošenja prijave za upis u Registar.
- (2) U izvještaju se navodi vrsta uloga u stvarima i pravima, činjenice kojima se dokazuje da njihova vrijednost nije ispod vrijednosti preuzetog osnovnog uloga, kao i teret na imovini ukoliko ga ima.
- (3) U slučaju da se preduzeće ulaže u društvo, uz izvještaj se prilaže periodični obračun i izvještaj o poslovanju tokom dvije prethodne godine.
- (4) Ukoliko je ukupna vrijednost preuzetog udjela koji se unosi u vidu uloga u stvarima i pravima, iznad 100.000 KM, članovi koji unose ulog u stvarima i pravima, izvršit će procjenu istih o svom trošku od strane ovlaštenog revizora. Izvještaj revizora predstavlja sastavni dio izvještaja.

Osnivački troškovi

Član 345

- (1) Članovi su obavezni da obezbijede sredstva za osnivanje društva srazmjerno svom osnovnom ulogu.
- (2) Ukoliko se članovi tako sporazumiju, troškovi proizišli osnivanjem društva nadoknađuju se onima koji su ih platili, i jedan ili više članova mogu dobiti nadoknadu za usluge koje su izvršili u vezi sa osnivanjem.
- (3) Nadoknada iz prethodnog stava se može isplatiti jedino iz dobiti društva. Članovi se također mogu sporazumjeti da takve isplate imaju prednost nad drugim potraživanjima vezanih za podjelu dobiti između članova.

Prijava za upis u Registar

Član 346

- (1) Uprava podnosi prijavu za upis društva u Registar. Prijava sadrži sljedeće:
 1. osnivački akt,
 2. spisak članova i visinu njihovih uloga,
 3. izvještaj o unosu uloga u stvarima i pravima,
 4. potvrdu banke o polaganju novčanih uloga i
 5. izvještaj ovlaštenog revizora o vrijednosti uloga u stvarima i pravima, iz člana 344 ovog zakona.
- (2) Uprava u roku od osam (8) dana obavještava Sud o izmjenama, ukoliko ih ima, u podacima sadržanim u izvještaju ili prilogima navedenim u prethodnom stavu.
- (3) Sud neće izvršiti upis ukoliko revizor utvrdi da je izvještaj iz člana 342 ovoga zakona netačan, nekompletan ili u suprotnosti sa zakonom ili ukoliko revizor izjavi ili Sud smatra da je vrijednost uloga u stvarima i pravima znatno ispod osnivačkog uloga za koji su stvari i prava uneseni.

Odgovornost članova i uprave prilikom osnivanja

Član 347

- (1) Članovi i uprava su solidarno odgovorni društvu za bilo koju štetu nastalu usljed njihovog neispunjavanja standarda o ponašanju iz člana 53 ovog zakona, vezanog za nedostavljanje ili neuredno dostavljanje uloga u vidu stvari i prava, za pretjerano visoku procjenu vrijednosti tih uloga ili usljed bilo koje druge radnje u postupku osnivanja koja je štetna za društvo.
- (2) Društvo ne može isključiti odgovornost navedenu u prethodnom stavu, niti može umanjiti tu odgovornost, ukoliko je zbog odgovornosti prema trećim licima, potrebna puna nadoknada.
- (3) Tužba za naknadu štete zbog radnji navedenih u stavu 1 ovog člana, može se podnijeti u roku od tri (3) godine od dana upisa društva u Registar.
- (4) Odgovornost iz stava 1 ovog člana, primjenjivat će se također na lica u čije ime su članovi i uprava djelovali.

ODJELJAK 2: ODNOSI IZMEĐU ČLANOVA I DRUŠTVA

Udio u društvu i njegovi dijelovi

Član 348

- (1) Udio u društvu može imati jedno ili više lica. Ukoliko udjeli pripadaju većem broju lica, oni će zajednički ostvarivati prava i biti odgovorni za obaveze društva do visine njihovog udjela u društvu.
- (2) Članovi koji imaju jedan udio u društvu, mogu se sporazumjeti da imaju jednake ili različite dijelove udjela.
- (3) Pravne radnje društva protiv imalaca dijelova istog udjela u društvu i koje se odnose na taj udio, imaju pravno dejstvo prema svim imaocima tog udjela, i u slučaju da je tužba podnijeta samo protiv jednog imaoca.
- (4) Imaoci dijelova istog udjela u društvu, mogu ostvarivati svoja prava i obaveze preko zajedničkog opunomoćenika.
- (5) Društvo može izdati članu potvrdu o udjelu, koja sadrži visinu udjela u društvu. Takva potvrda nije papir od vrijednosti.

Prenos udjela u društvu

Član 349

- (1) Udjeli u društvu se mogu prenositi i nasljeđivati.
- (2) Ukoliko član stekne jedan ili više udjela u društvu uz svoj udio, takvi udjeli zadržavaju svoju nezavisnost.

- (3) Prenos udjela u društvu vrši se ugovorom u ovjerenj formi.
- (4) Ukoliko nije drugačije određeno osnivačkim aktom, članovi imaju pravo preče kupovine udjela u društvu u odnosu na druga lica.
- (5) Član koji namjerava da proda svoj udio prvo će pismeno ponuditi udio drugim članovima, navodeći uslove prodaje i ostavljajući ostalim članovima rok od petnaest (15) dana od prijema obavještenja da se izjasne pismeno o ponudi. Osnivačkim aktom može se odrediti, da član ponudilac prvo mora da pribavi obavezujuću ponudu za kupovinu od potencijalnog kupca.
- (6) Ako niko od članova u pismenoj formi preko uprave društva, ne prihvati ponudu za kupovinu ili izjavi interes a posao ne bude zaključen, u roku od petnaest (15) dana, član može svoj udio prodati trećim licima pod uslovima koji ne mogu biti povoljniji od ponude iz prethodnog stava.
- (7) Ukoliko više članova prihvate ponudu da kupe udio u društvu, oni postaju zajednički imaooci tog udjela.
- (8) Osnivačkim aktom se može propisati, da se prenos udjela u društvu licima koja nisu članovi, uslovi saglasnošću većine ili svih članova, a može se propisati postupak i uslovi za davanje saglasnosti. Ovaj stav se ne odnosi na prenos poklonom ili naslijeđem.
- (9) Ukoliko nijedan od članova nije voljan da kupi udio i članovi ne daju pristanak za prodaju licu koje nije član, član koji želi da proda udio, može istupiti iz društva.

Položaj prenosioca i vlasnika udjela u društvu

Član 350

- (1) Vlasnik udjela u društvu mora da obavijesti upravu da je prenos udjela izvršen i da dostavi dokaze o tome.
- (2) Vlasnik stiče sva prava i obaveze koje je imao prenosilac udjela u društvu u odnosu na prenosiočev pravni odnos prema društvu. Bez obzira na prethodno, ukoliko nije drugačije određeno u osnivačkom aktu, prenosilac ostaje solidarno odgovoran sa vlasnikom prema društvu, za obaveze koje proizilaze iz vlasništva udjela i koje su dospjele prije obavještenja vlasnika o prenosu udjela u društvu.

Prenos dijela udjela u društvu

Član 351

- (1) Član može pravnim poslom prenijeti dio svoga udjela, tako da taj dio postaje novi i nezavisni udio u društvu.
- (2) Vrijednost preostalog dijela udjela u društvu i vrijednost novog udjela ne mogu biti manji od vrijednosti utvrđene u članu 343 ovog zakona.
- (3) Prenos dijela udjela podleže odgovarajućoj primjeni člana 349 ovog zakona.

- (4) Podjela udjela nije dozvoljena, osim u slučaju prenosa pravnim poslom ili nasljedstva, a može biti u potpunosti zabranjena osnivačkim aktom.

Način uplate osnovnog uloga društvu

Član 352

- (1) Način uplate osnovnih uloga se određuje osnivačkim aktom. Ukoliko se ne odredi drugačije, svi članovi su obavezni da uplate odgovarajuće dijelove osnovnog uloga u skladu s članom 343 ovog zakona.
- (2) Član ne može biti oslobođen uplate osnovnog uloga, niti može umanjiti tu uplatu za iznos potraživanja koje ima prema društvu.
- (3) U slučaju smanjenja osnovnog kapitala društva, članovi mogu biti oslobođeni uplate svog dijela osnovnog uloga u iznosu koji ne prelazi odgovarajuće smanjenje u osnovnom kapitalu.

Kamata na neblagovremene uplate

Član 353

Član koji ne uplati ili ne uplati u roku određenom u osnivačkom aktu, zahtijevani iznos na ime osnovnog uloga, u obavezi je da plati kamatu na iznos sa zakašnjenjem.

Isključivanje nesavjesnog člana

Član 354

- (1) Članu koji je u zakašnjenju sa uplatom osnovnog uloga ili njegovog dijela, uputit će se pismeno obavještenje da ispuni svoju obavezu u roku koji ne može biti kraći od trideset (30) dana, a u protivnom da će biti isključen iz društva.
- (2) Ukoliko član ne ispuni svoju obavezu u ovom roku, njegov cjelokupan udio u društvu kao i ranije djelimične uplate, prelaze u svojinu društva, o čemu će član biti obaviješten.
- (3) Prethodne odredbe, a ni kasnije uplate iznosa u zakašnjenju, ne isključuju pravo društva da zahtijeva naknadu štete od člana, a koja proističe iz neblagovremene uplate osnivačkog uloga.

Prethodnici kao garanti za neizvršenje

Član 355

- (1) Svi prethodnici isključenog člana koji su imali interes u njegovom udjelu u društvu, solidarno odgovaraju društvu za uplatu neisplaćenog osnovnog uloga na način naveden u sljedećim stavovima.
- (2) Uplata će se prvo zahtijevati od prvog prethodnika člana. Ukoliko on ne izvrši uplatu u roku od trideset (30) dana od dana zahtjeva za uplatu, uplata se može tražiti od njegovog prethodnika na isti način i tako dalje od ostalih prethodnika, u obrnutom smjeru od njihovog vlasništva.

- (3) Uplatom iznosa koji je u zakašnjenju, prethodnik stiže udio u društvu isključenog člana i može tražiti naknadu štete od isključenog člana i od bilo kog drugog prethodnika, koji se nalazi između njega i isključenog člana, a koji nisu uplatili dugovani iznos osnovnog uloga.

Prodaja udjela putem licitacije

Član 356

Ukoliko se iznos u zakašnjenju ne može naplatiti od prethodnika člana, društvo može prodati udio isključenog člana putem javne licitacije. Bilo koji drugi način prodaje mora imati saglasnost isključenog člana.

Obaveze ostalih članova za plaćanje

Član 357

Ukoliko osnivački ulog ne uplate oni koji su bili u obavezi da to učine ili se to ne izvrši prodajom udjela isključenog člana, ulog će platiti ostali članovi srazmjerno svom udjelu. Ukoliko naplata od nekih članova nije moguća, obaveze preostalih članova se srazmjerno tome povećavaju.

Nemogućnost izmjene sporazumom

Član 358

Društvo ne smije osnivačkim aktom, niti bilo kakvom odlukom ili drugim aktom, osloboditi člana obaveza navedenih u članovima od 354 do 357 ovog zakona.

Naknadne uplate

Član 359

- (1) Osnivačkim aktom se može odrediti obaveza članova da uplate društvu nakon njegovog osnivanja, dodatne novčane iznose pored osnovnog uloga. Osnivačkim aktom se može utvrditi određeni iznos ili ograničiti naknadne uplate ili se može odrediti da će se iznosi i uslovi plaćanja bilo kojih naknadnih uplata utvrditi jednoglasnim sporazumom članova. Naknadne uplate vršit će se srazmjerno postojećim iznosima udjela članova.
- (2) Osnivačkim aktom se može odrediti da se naknadne uplate izvrše i prije pune uplate osnivačkog uloga.
- (3) Naknadne uplate neće povećavati osnovni kapital, osnovni ulog ili udio u društvu.

Neizvršenje naknadnih uplata

Član 360

Ukoliko osnivačkim aktom nije drugačije određeno, na neizvršenje naknadnih uplata primjenjuju se odgovarajuće odredbe članova od 353 do 357 ovog zakona.

Odgovornost društva prema članovima

Član 361

- (1) Osnivačkim aktom se može odrediti da društvo ima obavezu da izvrši, dozvoli ili oslobodi nešto u korist jednog ili više članova.
- (2) Obaveze društva navedene u prethodnom stavu ne mogu biti u suprotnosti sa članovima od 354 do 357 i članom 363 ovog zakona.

Raspodjela neto dobiti

Član 362

- (1) Članovi imaju pravo da dijele dobit prikazanu u godišnjem završnom računu, ukoliko se osnivačkim aktom društva ne odredi drugačije.
- (2) Dobit se dijeli srazmjerno iznosu udjela u društvu, ukoliko se osnivačkim aktom društva ne odredi drugačije.

Očuvanje osnovnog kapitala

Član 363

- (1) Aktiva društva koja je potrebna za očuvanje osnovnog kapitala se neće isplaćivati članovima.
- (2) Bilo koje naknadne uplate koje su izvršili članovi, a koje ne služe za pokrivanje osnovnog kapitala u slučaju gubitaka, mogu biti vraćene članovima. Takve uplate se ne mogu vratiti prije isteka roka od tri (3) mjeseca od dana kada je odluka o povratu objavljena na propisani način. Ukoliko se povrat naknadnih uplata izvrši prije pune uplate osnovnog uloga, takav povrat naknadnih uplata je ništav.

Povrat nepropisnih isplata

Član 364

- (1) Isplate izvršene suprotno odredbama člana 363 stava 1 ovog zakona, bit će vraćene društvu.
- (2) Ukoliko je član primio isplatu u dobroj vjeri, povrat se može tražiti samo kada je to potrebno za podmirenje obaveza prema povjericima društva.
- (3) Ukoliko se povrat isplate ne može obezbijediti od člana, ostali članovi solidarno odgovaraju za iznos koji se treba povratiti srazmjerno svom udjelu, a radi podmirenja obaveza društva prema povjericima. Iznosi koji se ne mogu povratiti od pojedinačnog člana se dijele između ostalih članova srazmjerno njihovom udjelu u društvu. Ukoliko

su članovi uprave izvršili isplatu u suprotnosti sa standardima ponašanja iz člana 53 ovoga zakona, odgovaraju solidarno za povrat, kao da su članovi sa najvećim udjelom.

Povrat dobiti

Član 365

Članovi nisu u obavezi, pod bilo kojim okolnostima, da vrše povrat iznosa primljenog u dobroj vjeri kao dio dobiti, izuzev u slučaju navedenom u članu 364 stavu 1 ovoga zakona.

Zajmovi društvu umjesto kapitala

Član 366

- (1) Član koji je dao zajam društvu u vrijeme kada bi članovi kao dobri privrednici morali izvršiti dodatnu uplatu kapitala umjesto zajma, nema pravo na povrat zajma u postupku stečaja ili prinudnog poravnanja. Takav zajam će se smatrati dijelom kapitala društva u stečaju ili u prinudnom poravnanju.
- (2) Treće lice koje je dalo zajam, garantovan u cijelosti ili dijelom od strane člana, u vrijeme kada bi članovi kao dobri privrednici morali izvršiti dodatnu uplatu kapitala umjesto zajma, može u slučaju stečaja ili prinudnog poravnanja, tražiti isplatu samo viška ukoliko postoji, iznad iznosa koji je garantovao član.
- (3) Odredbe ovog člana se također primjenjuju na ostale kredite date od strane člana ili trećeg lica, a koji imaju ekonomsku snagu zajma.

Isplata zajma prije stečaja

Član 367

- (1) Ukoliko u slučajevima navedenim u članu 366 ovoga zakona, društvo vrati i zajam u periodu od dvanaest (12) mjeseci koji prethode početku stečajnog postupka, član koji je dao ili garantovao zajam, obeštetiće društvo za vraćeni iznos zajma, do iznosa koji je dao ili garantovao.
- (2) Odredbe prethodnog stava se također primjenjuju na sve date kredite koji imaju ekonomski efekat zajma.

Sticanje sopstvenog udjela od strane društva

Član 368

- (1) Društvo ne smije sticati niti uzimati u zalog sopstvene udjele koji nisu u potpunosti uplaćeni.
- (2) Društvo može sticati uplaćene udjele samo u slučaju gdje je sticanje plaćeno iz sredstava iznad iznosa osnovnog kapitala. Društvo može takve udjele primiti u zalog

samo ukoliko vrijednost imovine društva koja prelazi vrijednost osnovnog kapitala, prelazi i:

1. iznos potraživanja obezbijeđenog zalogom i
2. ukupan iznos udjela uzetih u zalog.

(3) Društvo ne može steći cjelokupan udio u društvu.

Istupanje ili isključenje članova

Član 369

- (1) Osnivački akt može predvidjeti da član može istupiti ili se isključiti iz društva, i može utvrditi uslove, postupke i posljedice istupanja ili isključenja.
- (2) Pored odredbe iz prethodnog stava, član će imati pravo da istupi iz društva podnošenjem zahtjeva Sudu ukoliko postoje opravdani razlozi i posebno, ukoliko mu ostali članovi ili uprava protivzakonito pričine štetu, ako ga sprečavaju u korištenju prava koje ima prema ovom zakonu ili osnivačkom aktu ili ukoliko mu skupština ili uprava nepropisno nametnu neodgovarajuće obaveze i odgovornosti.
- (3) Pored odredbe iz stava 1 ovog člana, svaki član ima pravo da tužbom traži isključenje drugog člana iz društva, ukoliko za to postoje opravdani razlozi i naročito, ukoliko taj član protivzakonito prouzrokuje štetu društvu ili drugim članovima, ako se ponaša u suprotnosti sa odlukama skupštine, ako ne saraduje u sprovođenju poslovnih aktivnosti i na taj način ometa normalan rad društva ili korištenje prava drugih članova ili ukoliko značajno ili ponovljeno krši materijalne odredbe osnivačkog akta.
- (4) Član se ne može unaprijed odreći prava navedenih u stavovima 2 i 3 ovog člana.

Prestanak udjela nakon istupanja ili isključenja

Član 370

- (1) Udio člana i sva prava i obaveze koje iz toga proističu prestaju njegovim istupanjem ili isključenjem.
- (2) Preostali članovi će u roku od tri (3) mjeseca nakon istupanja ili isključenja člana, donijeti odluku o smanjenju osnovnog kapitala ili srazmjernom povećanju sopstvenog udjela, da se osnovni kapital dovede na nivo koji je postojao prije istupanja ili isključenja člana. Ukoliko preostali članovi ne preduzmu jednu od ove dvije mjere u datom roku, smatrat će se da su saglasni da se osnovni kapital umanj i uprava će biti obavezna da preduzme mjere u skladu s članom 387 ovog zakona.
- (3) Član koji istupa iz društva, ima pravo na povrat tržišne vrijednosti svog udjela u momentu istupanja. Društvo je dužno da mu isplati taj iznos u roku od (1) jedne godine od dana povlačenja. Član koji je u društvo unio ulog u stvarima i pravima, može dobiti tu imovinu nazad kao dio svog udjela, ali ne prije isteka roka od tri (3) mjeseca od dana istupanja.

- (4) Član koji je isključen iz društva ima pravo na povrat tržišne vrijednosti svog udjela u momentu isključenja. Društvo je dužno da mu isplati taj iznos u roku od šest (6) godina od dana isključenja. Ukoliko društvo ili članovi zahtijevaju odštetu od isključenog člana, društvo može odložiti povrat vrijednosti udjela isključenog člana, do pravosnažne odluke Suda ili do sporazuma između društva i isključenog člana.

ODJELJAK 3: UPRAVLJANJE DRUŠTVOM

Prava članova

Član 371

- (1) Prava članova na upravljanje i način vršenja tih prava bit će određeni u osnivačkom aktu, ukoliko zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Ukoliko osnivački akt ne sadrži odredbu o upravljanju ili ne pominje određena pitanja, primjenjivat će se odredbe članova od 372 do 382 ovog zakona.

Donošenje odluka

Član 372

Članovi:

1. donose početni bilans o osnovnim ulozima,
2. vraćaju naknadne uplate,
3. dijele i zaključuju udjele,
4. imenuju i razrješavaju upravu,
5. ocjenjuju, provjeravaju i kontrolišu rad uprave,
6. imenuju prokuriste i zastupnike društva,
7. sprovode potraživanja društva protiv uprave ili članova, za štetu nastalu tokom osnivanja ili poslovanja društva,
8. zastupaju društvo u sudskom postupku protiv uprave i
9. vrše druge poslove predviđene ovim zakonom ili osnivačkim aktom.

Glasačko pravo

Član 373

- (1) Članovi imaju jedan glas za svakih punih 100 KM osnovnog uloga. Osnivačkim aktom se može odrediti da neki od članova mogu imati više glasova za svakih punih 100 KM osnovnog uloga ili da se glasačka prava nekih članova ograniče.
- (2) Pravo glasa člana se može ostvarivati preko opunomoćenika ovlaštenog od strane člana.
- (3) Član ne može glasati ili koristiti glasačko pravo drugog lica ili učestvovati u raspravi na sjednici skupštine u pitanjima: gdje on ili član njegove porodice ima interes, kao što je odluka o njegovoj odgovornosti, odluka o poslovima društva u kojima je on ili član njegove porodice jedna od strana, niti može zastupati društvo u takvim poslovima.
- (4) Društvo ne može koristiti prava koja proizilaze iz sopstvenog udjela.

Skupština članova

Član 374

- (1) Članovi donose odluke na skupštini.
- (2) Članovi mogu odlučiti u pismenoj izjavi koju usvoje svi članovi, da ne prisustvuju lično skupštini. U tom slučaju članovi šalju svoje glasove upravi telefonom, telegramom ili pomoću sličnog tehničkog uređaja.

Sazivanje skupštine članova

Član 375

Skupštinu saziva uprava:

1. ukoliko članovi odlučuju o pitanjima iz člana 372 ovog zakona;
2. ukoliko je sazivanje potrebno zbog interesa društva,
3. ukoliko godišnji ili periodični obračun pokazuje gubitak od najmanje polovine (1/2) osnovnog kapitala i
4. u drugim slučajevima predviđenim zakonom ili osnivačkim aktom.

Postupak sazivanja skupštine članova

Član 376

- (1) Skupština se saziva obavještanjem članova preporučenom pošiljkom, koja sadrži dnevni red, najkasnije sedam (7) dana prije sjednice.
- (2) Ukoliko skupština nije sazvana na propisan način, odluke će biti punovažne samo ukoliko ih usvoje svi članovi.

Kvorum i donošenje odluka

Član 377

- (1) Skupština će imati kvorum ukoliko su prisutni članovi koji imaju većinu glasova kako je propisano u članu 373 ovog zakona.
- (2) Ukoliko zakonom ili osnivačkim aktom nije drugačije određeno, odluke skupštine se smatraju donesenim većinom glasova.
- (3) Obavještenjem o sazivanju skupštine se može predvidjeti, da se ukoliko skupština na zasjedanju nema kvorum, skupština ponovo sazove na drugoj sjednici koja će se održati na dan naveden u tom obavještenju i da će odluke donesene na toj sjednici biti punovažne bez obzira na broj prisutnih članova. Sljedeća sjednica se može sazvati najranije prvog radnog dana nakon prve sjednice.

Prava manjinskih članova

Član 378

- (1) Članovi čiji udio iznosi najmanje jednu desetinu (1/10) osnovnog kapitala imaju pravo da zahtijevaju sazivanje skupštine. U zahtjevu će se navesti pitanje o kome skupština treba da se izjasni kao i razlozi za sazivanje skupštine.
- (2) Članovi koji ispunjavaju uslove iz prethodnog stava, mogu tražiti da se određeno pitanje uključi u dnevni red zakazane sjednice skupštine.
- (3) Članovi navedeni u stavu 1 ovoga člana, mogu sami sazvati sjednicu ili staviti pitanje na dnevni red ukoliko zahtjev iz prethodnih stavova nije prihvaćen ili ukoliko su lica kojima zahtjev treba biti upućen odsutna.
- (4) Na skupštini koja je sazvana u skladu sa odredbama ovog člana primjenjuju se opće odredbe ovog odjeljka. Takva skupština također odlučuje da li će troškove sazivanja skupštine ili proširivanja dnevnog reda, snositi društvo ili članovi koji su to zahtijevali.

Pravo na informisanje i uvid

Član 379

- (1) Uprava će odmah po zahtjevu obavijestiti člana o poslovanju društva i dozvoliti njemu ili njegovom opunomoćeniku da pregleda i kopira u radno vrijeme i o sopstvenom trošku, knjige i dokumentaciju društva.
- (2) Uprava može odbiti zahtjev za informaciju ili uvid, ukoliko osnovano vjeruje da bi je član upotrijebio u svrhu protivno interesima društva i time bi napravio znatnu štetu društvu. Član čiji se zahtjev odbije, može se žaliti na odluku uprave članovima.

Odluka Suda na pravo informisanja i uvida

Član 380

Član kome su uskraćene informacije ili pregled knjiga i dokumentacije, ili čiji je zahtjev odbila uprava, kao i nakon prigovora članova, može uputiti zahtjev Sudu da donese odluku, da mu se dozvoli da dobije informacije i pregleda knjige i dokumentaciju. Sud će odbiti njegov zahtjev, ukoliko utvrdi da je odluka uprave osnovana.

Nadzorni odbor

Član 381

Ukoliko osnivački akt predvidi da društvo ima nadzorni odbor, na takav odbor se primjenjuju odgovarajuće odredbe o nadzornom odboru u dioničkom društvu, ukoliko se osnivačkim aktom ne odredi drugačije.

Uprava

Član 382

- (1) Društvo može imati jednog (direktor) ili više članova uprave, koji će voditi poslove društva i zastupati društvo.

- (2) Osnivačkim aktom se može predvidjeti da se uprava imenuje na određeno vrijeme, a najmanje na dvije (2) godine. Isto lice može biti ponovo imenovano u upravu.
- (3) Skupština članova može u bilo koje vrijeme opozvati upravu, bez obzira na koje je vrijeme imenovana. Ukoliko skupština opozove upravu bez opravdanog razloga, uprava ima pravo na isplatu nadoknada za raskid najmanje u iznosu posljednje mjesečne plate za najviše šest (6) mjeseci ili za preostali dio mandata.
- (4) Upravu postavlja i razrješava nadzorni odbor ukoliko društvo ima nadzorni odbor.
- (5) Uprava društva može imati više od jednog direktora. Osnivačkim aktom se određuje da li oni rade zajedno ili samostalno.
- (6) Direktor može biti bilo koje fizičko lice koje ispunjava uslove za vršenje dužnosti u upravi dioničkog društva u skladu s članom 187 stavom 4 ovog zakona.

ODJELJAK 4: IZMJENE I DOPUNE OSNIVAČKOG AKTA

Donošenje odluka od strane članova

Član 383

- (1) O amandmanima na osnivački akt odlučuje se na skupštini dvotrećinskom većinom (2/3) glasova svih članova. Osnivačkim aktom mogu se odrediti i drugi uslovi za donošenje odluka.
- (2) Odluka o izmjeni osnivačkog akta se ovjerava.
- (3) Ukoliko amandman na osnivački akt sadrži proširenje obaveza članova prema društvu, sa takvom odlukom se moraju saglasiti svi članovi, osim u slučaju povećanja osnovnog kapitala.
- (4) Uprava vrši prijavu amandmana na osnivački akt radi upisa u Registar.

Povećanje osnovnog kapitala

Član 384

- (1) Skupština članova može donijeti odluku da poveća osnovni kapital.
- (2) Povećanje osnovnog kapitala se može izvršiti kroz ulaganje novca ili uloga u stvarima i pravima (stvarno povećanje) ili reklasifikacijom rezervi ili dobiti društva (nominalno povećanje).
- (3) Nove udjele mogu steći postojeći članovi ili druga lica. Osnivačkim aktom se može predvidjeti da nove udjele mogu sticati samo postojeći članovi ili da postojeći članovi imaju preče pravo sticanja. Ukoliko se osnovni kapital povećao nominalno i takve udjele steknu postojeći članovi, ti udjeli će se sticati srazmjerno udjelima koje ti članovi već imaju.
- (4) Sticanjem novih udjela članovi stiču nove i nezavisne udjele u društvu.

(5) Povećanje osnovnog kapitala podliježe primjeni odredaba člana 343 ovoga zakona.

Ulog u stvarima i pravima

Član 385

Na povećanje osnovnog kapitala unošenjem uloga u stvarima i pravima, primjenjuju se odgovarajuće odredbe o ulogu u stvarima i pravima pri osnivanju društva.

Novčani ulozi

Član 386

Udjele povećanog osnovnog kapitala izdatog na ime novčanih uloga mogu kupiti svi postojeći ili novi članovi posebno ili svi članovi zajedno. Sticanje će biti u formi ovjerene potvrde.

Smanjenje osnovnog kapitala

Član 387

(1) Skupština članova može donijeti odluku da smanji osnovni kapital društva.

(2) Smanjenje će biti punovažno jedino ako:

1. uprava preporučenom poštom, obavijesti sve dioničare i povjerioce o odluci o smanjenju osnovnog kapitala. Obavještenje povjericima mora sadržavati obavještenje da mogu uložiti prigovore o smanjenju u pismenom obliku u roku od petnaest (15) dana od prijema takvog obavještenja,
2. društvo namiri ili da obezbjeđenje za potraživanja povjerilaca koji nisu saglasni sa smanjenjem osnovnog kapitala.

(3) Smanjenje osnovnog kapitala ne može biti prijavljeno za upis u Registar prije isteka jedne (1) godine od obavještenja iz tačke 1 stava 2 ovog člana i pošto uprava podnese dokaze da je društvo namirilo ili dalo obezbjeđenje za sva potraživanja povjerilaca iz tačke 2 stava 2 ovog člana.

(4) Smanjenje osnovnog kapitala ne smije biti u suprotnosti sa odredbama člana 343 ovog zakona.

ODJELJAK 5: LIKVIDACIJA DRUŠTVA

Razlozi za likvidaciju

Član 388

(1) Nad društvom se sprovodi likvidacija:

1. ukoliko je istekao vremenski period na koje je ono osnovano,
2. ukoliko je tako odlučeno najmanje dvotrećinskom (2/3) većinom glasova svih članova, ukoliko osnivačkim aktom nije predviđena veća većina,
3. ukoliko Sud utvrdi da je registracija ništava,
4. usljed stečaja,
5. kroz pripajanje drugom društvu, spajanjem ili podjelom,
6. ukoliko osnovni kapital padne ispod zakonom propisanog nivoa.

(2) Bilo koji član čiji udio u društvu iznosi najmanje jednu desetinu (1/10) od osnovnog kapitala imat će pravo da preduzme zakonske mjere za prestanak društva ukoliko smatra da se željeni ciljevi društva ne mogu postići na namjeravani način ili ukoliko postoji neki drugi valjan razlog za prestanak.

ODJELJAK 6: OSTALE ODREDBE

Primjena odredbi o dioničkom društvu

Član 389

Odredbe ovog zakona koje se odnose na dionička društva po pitanju postupka likvidacije, prestanak u skraćenom postupku i poništavanje i osporavanje odluka skupštine primjenjivat će se shodno na društva sa ograničenom odgovornošću.

ODJELJAK 7: JEDNOČLANO DRUŠTVO

Osnivanje

Član 390

Društvo može imati samo jednog člana i osnivača. To lice kao osnivač usvaja odluku o osnivanju u ovjerenoj formi.

Upravljanje društvom

Član 391

Osnivač ili član jednočlanog društva samostalno odlučuje o svim pitanjima navedenim u članu 372 ovog zakona. Sve odluke se upisuju u glavnu knjigu, koja se ovjerava. Odluke koje nisu upisane u glavnu knjigu, nemaju pravno dejstvo.

DIO 5: JAVNO PREDUZEĆE

Član 392

Vlada može osnovati dioničko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću, za vršenje poslova od javnog interesa, kao javno preduzeće.

DIO 6: INVALIDSKO PREDUZEĆE

Član 393

Društvo sa neograničenom odgovornošću, društvo sa ograničenom odgovornošću, dioničarsko društvo i komanditno društvo čiji ukupan broj zaposlenih u toku cijele poslovne godine uključuje najmanje četrdeset procenata (40%) lica sa umanjenom radnom sposobnošću, poslovat će kao invalidsko preduzeće, uz prethodno odobrenje Vlade.

DIO 7: PRIPAJANJE, SPAJANJE , PODJELA I PROMJENA OBLIKA DRUŠTAVA

GLAVA 1: OPĆE

Opće odredbe

Član 394

Društvo se može pripojiti drugom društvu (pripajanje), spojiti sa drugim društvom (spajanje), podijeliti na dva ili više društava (podjela) i promijeniti oblik (promjena oblika društva). Društva sa sjedištem u Distriktu mogu učestvovati u pripajanju i spajanju sa društvima sa sjedištem u Distriktu ili u entitetima Bosne i Hercegovine ili u stranoj zemlji.

GLAVA 2: PRIPAJANJE , SPAJANJE I PODJELA DRUŠTAVA

ODJELJAK 1: PRIPAJANJE , SPAJANJE I PODJELA DIONIČKIH DRUŠTAVA

Definicije

Član 395

Dioničko društvo se može:

1. pripojiti prenosom imovine i obaveza (pripojeno društvo) drugom dioničkom društvu (društvo sljednik), koje emituje svoje dionice u zamjenu za dionice pripojenog društva;
2. spojiti sa drugim dioničkim društvom prenosom imovine i obaveza (spojena društva) u novo dioničko društvo (društvo sljednik), koje u zamjenu za dionice spojenih društava, emituje svoje dionice;
3. podijeliti na dva ili više novih dioničkih društava (društva sljednici), koja u zamjenu za dionice postojećeg dioničkog društva (društvo prethodnik) emituju svoje dionice.

Pripajanje

Član 396

Ugovor o pripajanju obavezno sadrži sljedeće:

1. naziv i adresu društava koja se pripajaju,
2. ugovor o prenosu svojine pripojenog društva na društvo sljednika, u zamjenu za dionice koje emituje društvo sljednik,
3. naznaku odnosa po kome se dionice zamjenjuju i, ukoliko je potrebno, iznos novčanih uplata,
4. podatke koji se odnose na prenos dionica društva sljednika,
5. sva prava sadržana u dionicama ili u udjelu u društvu sljednika, sa naznakom početka korištenja tih prava,
6. naznaku kada društvo sljednik počinje zakonsko poslovanje umjesto pripojenih društava,
7. prava koja društvo sljednik daje dioničarima i imiocima ostalih papira od vrijednosti koje glase na pripojeno društvo i
8. detalje svih povlastica, ugovora i drugih sporazuma koji se odnose na članove uprave i nadzornog odbora kao i ostale posebne interese koje oni mogu imati u pripajanju.

Izveštaj o pripajanju

Član 397

- (1) Svaka od uprava društava koja učestvuju u pripajanju dužna je da sačini pismeni izvještaj sa ekonomskim i pravnim obrazloženjem sporazuma o pripajanju, naročito sa navedenim odnosom zamjene dionica.
- (2) Izvještaj također sadrži kriterije za procjenu svojina, koje čine osnovu za određivanje odnosa zamjene.

Revizija pripajanja

Član 398

- (1) Jedan ili više revizora (revizori pripajanja) izvršit će reviziju ugovora o pripajanju, za svako društvo.
- (2) Uprava svakog društva koje učestvuje u pripajanju imenovat će revizora za sopstveno društvo. Revizija svih društava od strane jednog ili više revizora bit će prihvaćena, ukoliko revizore imenuje Sud na zajednički prijedlog uprava svih društava.
- (3) Revizori pripajanja podnose pismeni izvještaj o rezultatima revizije. Revizori mogu također izdati i zajednički izvještaj. Izvještaj sadrži objašnjenje i obrazloženje za predloženi odnos zamjene dionica ili udjela, uključujući sljedeće elemente:
 1. metode primijenjene u određivanju predloženog odnosa zamjene,
 2. osnovanost za primijenjene metode,
 3. odnosi zamjene koji bi se dobili primjenom drugih metoda i
 4. objašnjenje značaja datog svakoj pojedinoj metodi korištenoj za utvrđivanje vrijednosti, da su se različite metode istovremeno primijenile.
- (4) Odredbe ovog zakona koje se odnose na reviziju važe i za imenovanje revizora pripajanja i njihova ovlaštenja i odgovornosti.

Odobrenje pripajanja

Član 399

- (1) Ugovor o pripajanju stupa na snagu po odobrenju skupština društava koja se pripajaju.
- (2) Odluka skupštine je valjana ako je donesena dvotrećinskom (2/3) većinom osnovnog kapitala društva. Statut može predvidjeti veću potrebnu većinu kao i druge zahtjeve.
- (3) Ukoliko postoji više klasa dionica, za odluku skupštine potrebne su odluke vlasnika svih klasa dionica, donesene dvotrećinskom (2/3) većinom zastupljenih dionica iste klase, ukoliko statutom nije predviđena veća potrebna većina ili drugi uslov.

Uvid dioničara u isprave

Član 400

- (1) Dioničari imaju pravo uvida u sve isprave na kojima se zasniva pripajanje, a posebno u:
 1. ugovor o pripajanju,
 2. godišnje obračune i finansijske izvještaje za tri (3) posljednje godine društava koja se pripajaju,
 3. izvještaje uprava društava koja učestvuju u pripajanju i
 4. revizorske izvještaje.
- (2) Dioničarima će biti omogućeno da odmah i bez naknade, imaju uvid u sve isprave navedene u prethodnom stavu i da dobiju sve važne informacije vezane za pripajanje.

Forma sporazuma o pripajanju

Član 401

Sporazum o pripajanju se zaključuje u pismenoj formi, ovjeren od oba društva.

Povećanje osnovnog kapitala radi izvršenja pripajanja

Član 402

Ukoliko društvo sljednik poveća osnovni kapital radi izvršenja preuzimanja, na to povećanje osnovnog kapitala se neće primjenjivati odredbe ovoga zakona koje se odnose na:

1. zabranu povećanja osnovnog kapitala do uplate nominalnih dionica,
2. potrebu da se navede koje dionice nisu uplaćene u prijavi za upis odluke o povećanju osnovnog kapitala u Registar,
3. uslove za upis novih dionica i potrebne elemente za potvrdu o upisu,
4. preče pravo dioničara kod kupovine novih dionica, i
5. uslov za provođenje revizije kod povećanja osnovnog kapitala ulozima u stvarima i pravima i pod drugim okolnostima.

Obavještenje o pripajanju

Član 403

- (1) Uprave društava prijavit će pripajanje radi upisa u Registar prema svom sjedištu i objavit će obavještenje o tome. Uprava društva sljednika je dužna da prijavi pripajanje radi upisa u Registar pripojenog društva.
- (2) Uz prijavu se prilaže:
 1. izjava uprave, da protiv odluke o pripajanju nije pokrenut sudski postupak, ili da je Sud odbio zahtjev za poništenje takve odluke,
 2. ugovor o pripajanju,
 3. zapisnik o odlukama o pripajanju,
 4. saglasnost nadležnog organa ako je potrebna prema važećim zakonima ili propisima i
 5. posljednji završni računi društava koja se pripajaju.

Upis pripajanja u Registar

Član 404

- (1) Pripajanje se upisuje u Registar gdje društvo sljednik ima sjedište, samo nakon upisa u Registar sjedišta pripojenog društva.
- (2) Svako pripojeno društvo imenuje svog opunomoćenika za sticanje dionica i vršenje novčanih ili drugih transakcija za sticanje dionica. Sticanje dionica se unosi u Registar tek nakon što je opunomoćenik obavijestio Sud da je primio dionice i novčane sume.
- (3) Sa upisom pripajanja u Registar sjedišta društva sljednika, svojina pripojenog društva prelazi na društvo sljednika.
- (4) Pripojena društva prestaju da postoje upisom pripajanja u Registar sjedišta društva sljednika. Sa registracijom pripajanja dioničari pripojenih društava postaju dioničari u društvu sljedniku.
- (5) Na zamjenu dionica pripojenih društava i integraciju dionica shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na zamjenu i spajanje dionica.

Obezbjeđenje povjerilaca

Član 405

- (1) Povjeriocima društava koja se pripajaju biće ponuđeno obezbjeđenje, ukoliko oni podnesu takav zahtjev u roku od šest (6) mjeseci nakon objavljivanja upisa o pripajanju u Registar sjedišta društva čiji su oni povjerioci.
- (2) Ranije obezbijeđeni povjerioci i povjerioci koji imaju prvenstvo u naplati u postupku stečaja, neće imati pravo da dobiju obezbjeđenje potraživanja.

Zaštita vlasnika specijalnih prava

Član 406

Društvo sljednik će dati vlasniku zamjenjivih obveznica i obveznica koje nose dividendu i vlasnicima potvrda posebnih prava vezanih za dividende koje su izdale pripojena društva, ista prava koja su im bila data od strane pripojenog društva.

Vrijednosti koje utvrđuje društvo sljednik

Član 407

Vrijednost stavki u završnom računu pripojenog društva unosi se u godišnji obračun društva sljednika kao troškovi kupovine u skladu sa računovodstvenim propisima.

Odgovornost uprave i nadzornog odbora za štetu

Član 408

Uprava i članovi nadzornog odbora pripojenog društva solidarno su odgovorni za štetu izazvanu pripojenom društvu, njegovim dioničarima i povjericima, a koja je izazvana kršenjem standarda ponašanja iz člana 53 ovoga zakona.

Ništavost sporazuma o pripajanju

Član 409

Zahtjev za poništavanje odluka pripojenog društva koje se odnose na pripajanje, može se podnijeti protiv društva sljednika, tek kada je pripajanje upisano u Registar.

Pripajanje kontrolisanog društva

Član 410

- (1) Ukoliko je društvo sljednik vlasnik najmanje devet desetina (9/10) osnovnog kapitala pripojenog društva, saglasnost skupštine društva sljednika za pripajanje tog društva neće biti potrebna, izuzev u slučaju kada dioničari društva sljednika čije ukupne dionice iznose jednu dvadesetinu (1/20) osnovnog kapitala zahtijevaju sazivanje skupštine radi odlučivanja po pitanju pripajanja. Kada skupština glasa o pripajanju, dionice društva sljednika koje su u vlasništvu ili se drže u ime pripojenog društva, ili društva koje kontroliše društvo sljednika ili pripojeno društvo, neće se računati.
- (2) Ukoliko su sve dionice pripojenog društva u vlasništvu društva sljednika, informacije o zamjeni dionica i revizija pripajanja neće biti potrebni.

Spajanje

Član 411

- (1) Spajanje dioničkih društava u novoosnovano dioničko društvo, vrši se shodno odredbama ovoga zakona koje važe za pripajanje. Novoosnovano društvo smatrat će se kao društvo sljednik.
- (2) Na statut novoosnovanog društva i imenovanje nadzornog odbora, skupštine društava koja se spajaju daju svoju saglasnost.
- (3) Na osnivanje novoosnovanog društva, primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovog zakona koje se odnose na osnivanje dioničkog društva.
- (4) Uprave društava koja se spajaju prijavit će novoosnovano društvo za upis u Registar. Registracijom novoosnovanog društva, svojina društava koja se spajaju prelazi na novo društvo.
- (5) Uzajamna prava i obaveze prema sporazumima između društava koja se spajaju, definisat će se posebno.
- (6) Upisom u Registar novoosnovanog društva, društva koja su spojena prestaju da postoje. Dioničari spojenih društava upisom u Registar postaju dioničari novoosnovanog društva, ali novoosnovano društvo time ne postaje vlasnik sopstvenih dionica.
- (7) Uprava novoosnovanog društva prijavljuje sva društva koja se spajaju za upis u Registar. Spajanje se može upisati u Registar samo nakon upisa u Registar novoosnovanog društva.

Podjela

Član 412

- (1) Odlukom skupštine dioničko društvo se može podijeliti na dva ili više novih dioničkih društava, uz prestanak postojećeg dioničkog društva.
- (2) Na podjelu dioničkog društva shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o zaštiti dioničara i odredbe o spajanju.
- (3) Dionička društva nastala podjelom odgovaraju solidarno za obaveze podijeljenog društva.
- (4) Brisanje podijeljenog društva iz Registra i upis društava nastalih podjelom, vrši se poslije razgraničenja sredstava, prava i obaveza (diobni bilans).

ODJELJAK 2: PRIPAJANJE I SPAJANJE OSTALIH DRUŠTAVA

Pravo na pripajanje i spajanje

Član 413

- (1) Komanditna društva i društva sa ograničenom odgovornošću mogu se pripajati i spajati sa drugim komanditnim društvima odnosno sa društvima sa ograničenom odgovornošću, ili međusobno. Komanditna društva i društva sa ograničenom odgovornošću se mogu pripajati i spajati i sa dioničkim društvima. Pripajanje i spajanje ne oslobađa komplementara u komanditnom društvu od odgovornosti za obaveze komanditnog društva, koje su nastale prije pravosnažnosti spajanja ili pripajanja.
- (2) Na pripajanje i spajanje drugih oblika društava, shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog zakona, koje se odnose na pripajanje i spajanje dioničkih društava.

GLAVA 3: PRENOS SVOJINE NA DISTRIKT

Opće

Član 414

- (1) Dioničko društvo, komanditno društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću može prenijeti svoju cjelokupnu svojinu na Distrikt ili na društvo koje je u cijelosti u vlasništvu Distrikta, uz saglasnost Vlade i u skladu sa sporazumom odobrenim i potpisanim od obje strane.
- (2) Na društvo koje prenese svojinu u skladu sa prethodnim stavom primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovog zakona o pripojenom društvu. Društvo prestaje da postoji upisom prenosa svojine u Registar, i tada njegova svojina prelazi na društvo sljednika. Naknada za pripojenu svojinu raspodjeljuje se srazmjerno udjelu ili procentu uloga.

Pravosnažnost sporazuma

Član 415

- (1) Sporazum kojim društvo preuzima obavezu da prenese svojinu u skladu sa prethodnim članom bit će valjan samo ukoliko skupština društva da saglasnost. Odluka skupštine je valjana ukoliko je donesena dvotrećinskom (2/3) većinom osnovnog kapitala društva. Statut ili osnivački akt društva može predvidjeti veću potrebno većinu.
- (2) Za obavještanje dioničara, komanditora ili članova, održavanje sjednice skupštine i prava dioničara, komanditora ili članova, primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovog zakona koje se odnose na pripajanje i spajanje dioničkih društava.

GLAVA 4: PROMJENA OBLIKA

ODJELJAK 1: PROMJENA OBLIKA KOMANDITNOG DRUŠTVA U DIONIČKO DRUŠTVO

Uslovi

Član 416

- (1) Komanditno društvo može promijeniti oblik u dioničko društvo po odluci skupštine koju usvoje svi komplementari.
- (2) Odlukom se određuje naziv društva, sastav uprave kao i ostale promjene potrebne ili preporučljive radi izvršenja promjene oblika.
- (3) Posljednji završni račun dostavit će se skupštini koja odlučuje o promjeni oblika.

Obavještenje o promjeni oblika

Član 417

Odluka o promjeni oblika se objavljuje. Imena, adrese i matični brojevi članova uprave i članova nadzornog odbora, prijavljuju se, zajedno sa odlukom o promjeni oblika, za upis u Registar. Isprave kojima se potvrđuju njihova imenovanja, bit će priložene uz prijavu za upis u Registar.

Dejstvo upisa u Registar

Član 418

Dioničko društvo nastaje danom upisa promjene oblika u Registar. Komplementari će odgovarati za obaveze društva, koje su nastale prije promjene oblika.

ODJELJAK 2: PROMJENA OBLIKA DIONIČKOG DRUŠTVA U DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Uslovi

Član 419

- (1) Dioničko društvo sa manje od pedeset (50) dioničara, može promijeniti oblik u društvo sa ograničenom odgovornošću nakon donošenja odluke skupštine i ispunjavanja svih uslova za osnivanje društva sa ograničenom odgovornošću.
- (2) Odluka o promjeni oblika je punovažna, ukoliko je prihvate vlasnici najmanje dvije trećine (2/3) osnovnog kapitala. Statutom društva može se propisati i veća potrebna

većina kao i drugi uslovi. Smatrat će se da je dioničar, koji nije bio prisutan niti zastupan, dao svoju saglasnost, ako u roku od tri (3) mjeseca od održavanja sjednice skupštine, ne izjavi pismeni prigovor na promjenu oblika.

- (3) U slučaju društava gdje je promjena oblika izvršena većinskom odlukom, objavljivanje promjene oblika kao tačke na dnevnom redu, smatrat će se valjanom, samo ukoliko sadrži izjavu kojom društvo nudi da otkupi udjele stvorene promjenom oblika, za pravičan iznos, od onih dioničara koji se protive promjeni oblika.
- (4) Odlukom se utvrđuje naziv društva i druge promjene, potrebne radi izvršenja promjene oblika.
- (5) Utvrđivanje nominalnog iznosa udjela može odstupati od nominalnog iznosa dionica. Ukoliko je nominalni iznos udjela utvrđen na način različit od utvrđivanja nominalnog iznosa dionica, na takvu odluku moraju dati saglasnost svi dioničari koji zbog ukupnog nominalnog iznosa svojih dionica ne mogu učestvovati u glasanju. Saglasnost se ovjerava u Sudu.

Obavještenje o promjeni oblika

Član 420

Odluka o promjeni oblika se objavljuje. Imena, adrese i matični brojevi članova uprave društva sa ograničenom odgovornošću prijavljuju se, zajedno sa odlukom o promjeni oblika, za upis u Registar. Uz prijavu se prilaže spisak članova, sa njihovim imenima, zanimanjem, adresama i osnivačkim ulogom, potpisanim od strane podnosioca.

Dejstvo upisa u Registar

Član 421

Društvo sa ograničenom odgovornošću je osnovano danom upisa u Registar. Dionice mijenjaju oblik u udjele u društvu. Prava trećih lica u odnosu na dionice se ostvaruju kao prava koja pripadaju udjelima.

Prigovori

Član 422

Dioničari čiji je prigovor na promjenu oblika evidentiran u zapisniku, mogu u roku od dva (2) mjeseca nakon odluke skupštine, zahtijevati da društvo otkupi njihove dionice. Takav prigovor neće uticati na valjanost odluke o promjeni oblika.

ODJELJAK 3: PROMJENA OBLIKA DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU U DIONIČKO DRUŠTVO

Uslovi

Član 423

- (1) Na promjenu oblika društva sa ograničenom odgovornošću u dioničko društvo, primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na amandmane na osnivački akt

društva sa ograničenom odgovornošću. U slučaju kada je prenos udjela uslovljen saglasnošću pojedinačnih članova, valjanost odluke o promjeni oblika, zavisi od saglasnosti tih članova. U slučajevima kada članovi imaju pored uplate osnivačkog uloga i druge obaveze prema društvu, valjanost odluke zavisi od saglasnosti tih članova.

- (2) Odlukom o promjeni oblika se određuje naziv društva i druge promjene osnivačkog akta koje su potrebne radi izvršenja promjene oblika. Imena članova koji su glasali za promjenu oblika bit će navedena u zapisniku.

Osnivačka revizija i odgovornost članova

Član 424

- (1) Na promjenu oblika se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog zakona koje se odnose na osnivačku reviziju dioničkog društva. Članovi koji su glasali za promjenu oblika smatrat će se osnivačima.
- (2) Izvještaj će sadržavati opis procesa promjene oblika kao i finansijsko stanje društva sa ograničenom odgovornošću.

Obavještenje o promjeni oblika

Član 425

Odluka o promjeni oblika objavljuje se. Imena, adrese i matični brojevi članova uprave i članova nadzornog odbora prijavljuju se, zajedno sa odlukom o promjeni oblika, za upis u Registar. Prijava za upis u Registar sadržavat će original ili ovjerene kopije isprava o njihovom imenovanju. Uz prijavu se također prilažu izvještaji o reviziji uprave i nadzornog odbora kao i izvještaj revizora.

Dejstvo upisa u Registar

Član 426

Dioničko društvo se smatra osnovanim upisom promjene oblika u Registar. Udjeli u društvu postaju dionice. Prava trećih lica u odnosu na udjele ostvaruju se kao prava koja pripadaju dionicama.

Prigovori

Član 427

- (1) Svi članovi koji su uložili prigovor za promjenu oblika i čije su izjave zabilježene u zapisniku, mogu staviti svoje dionice društvu na raspolaganje. Uprava određuje rok u kome članovi moraju to uraditi, s tim što taj rok ne može biti kraći od tri (3) mjeseca od dana upisa promjene oblika u Registar. Uprava obavještava registrovane članove o njihovim pravima i o roku u kome ih moraju iskoristiti.
- (2) Društvo će odmah prodati ponuđene dionice za račun članova, po cijenama važećim na berzi ili javnim nadmetanjem ukoliko se dionice ne kotiraju na berzi.

ODJELJAK 4: PROMJENA OBLIKA KOMANDITNOG DRUŠTVA U DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Uslovi

Član 428

- (1) Komanditno društvo sa manje od pedeset (50) članova može promijeniti oblik u društvo sa ograničenom odgovornošću po odluci skupštine i saglasnošću svih članova.
- (2) Završni račun se podnosi sjednici skupštine na odlučivanje o promjeni oblika. Ukoliko svođenje obračuna sa komplementarom zahtijeva bilans stanja koje nije starije od jednog (1) dana od dana donošenja odluke o promjeni oblika, takav se bilans stanja podnosi skupštini. U suprotnom, skupština odlučuje na osnovu završnog računa za šest mjeseci koji su prethodili usvajanju odluke o promjeni oblika, sačinjenog u skladu sa principima obračuna sa komplementarom.
- (3) Na obavještenje i valjanost promjene oblika primjenjuju se odgovarajuće odredbe člana 415 ovog zakona.

ODJELJAK 5: PROMJENA OBLIKA DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU U KOMANDITNO DRUŠTVO

Uslovi

Član 429

- (1) Za promjenu oblika društva sa ograničenom odgovornošću u komanditno društvo, potrebna je odluka skupštine članova i pristupanje društvu najmanje jednog komplementara. Pristupanje komplementara društvu se ovjerava.
- (2) Izvod iz računa u kome su imovina i obaveze društva utvrđeni vrijednosno na dan obračuna dostavlja se skupštini članova, koja odlučuje o promjeni oblika. Izvod iz obračuna sačinjava se tako da glasi na datum od kog komplementari dijele dobit i gubitke društva. Ukoliko taj datum prethodi danu donošenja odluke o promjeni oblika, obračun se sačinjava za najviše šestomjesečni period koji prethodi sjednici. Obračun se prilaže uz zapisnik.

Obavještenje o promjeni oblika

Član 430

Odluka o promjeni oblika bit će objavljena, i imena, adrese i matični brojevi komplementara bit će prijavljeni, zajedno sa odlukom o promjeni oblika, za upis u Registar. Originali ili ovjerene kopije isprava o njihovom pristupanju društvu se prilažu uz molbu.

Posljedice registracije

Član 431

Komanditno društvo je osnovano danom upisa promjene oblika u Registar. Udjeli u društvu postaju uložci. Prava trećih lica u odnosu na udjele sprovodit će se kao prava na uložcima. Komplementari su lično odgovorni povjericima za obaveze nastale prije nego što su pristupili društvu.

DIO 8: KAZNENE ODREDBE

Član 432

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće koje:

1. obavlja djelatnost prije upisa u Registar (član 6 ovoga zakona),
2. ne vodi poslovne knjige ili ne sačinjava završne račune u skladu sa zakonom i računovodstvenim standardima (član 31 stav 1),
3. ne rasporedi neto-dobit u roku od pet (5) godina od dobijanja saglasnosti na knjigovodstvenu izjavu za tu godinu ili u drugom roku predviđenim aktom preduzeća (član 49 stav 1),
4. ne pokriva gubitke u skladu sa odredbama člana 49 stava 2 ovoga zakona,
5. izdaje dionice iste nominalne vrijednosti sa različitim brojem prava glasa (član 142 stav 2),
6. prilikom izdavanja dionica, iste prodaje ispod nominalne vrijednosti (član 151 stav 1),
7. oslobodi vlasnike dionica plaćanja obaveza navedenih u članovima 151 i 166 ovoga zakona,
8. vrati ulog vlasnicima dionica ili isplati kamatu na ulog (član 167),
9. poništi dionice suprotno odredbama člana 178 ovoga zakona,
10. poveća osnovni kapital suprotno odredbama članova 249 i 250 ovoga zakona,
11. emituje dionice i prelazne dionice suprotno odredbama člana 257 ovoga zakona,
12. utiče na uslovno povećanje osnovnog kapitala, suprotno odredbama člana 258 ovoga zakona,
13. emituje dionice ili prelazne dionice prije upisa odluke o uslovnom povećanju osnovnog kapitala u Registar (član 263),
14. smanji osnovni kapital suprotno odredbama člana 287 stava 4 ovoga zakona,
15. poništi dionice suprotno odredbama člana 291 ovog zakona,
16. ako se nominalna vrijednost osnovnog kapitala spusti ispod zakonom određene granice, suprotno odredbama člana 293 ovoga zakona,
17. isplati članovima sredstva koja su neophodna za očuvanje osnovnog kapitala (član 363 stav 1).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM kaznit će se odgovorno lice u preduzeću koje učini prekršaj naveden u stavu 1 ovoga člana.

Član 433

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće ako:

1. ne dostavi Registru godišnji obračun pregledan od revizora, u roku određenom u članu 51 stavu 3 ovoga zakona,
2. u strukturi osnovnog kapitala, dionice bez prava glasa čine više od polovine osnovnog kapitala (član 142 stav 1),
3. nakon drugog obavještenja ne oduzme neplaćene dionice vlasniku dionica koji je u docnji sa isplatom dionica (član 165 stav 2),
4. upiše svoje dionice (član 169 stav 1),
5. pribavi dionice protivno odredbama člana 169 stava 2 ovoga zakona,
6. isplati privremenu dividendu suprotno odredbama člana 171 stava 2 ovoga zakona,
7. formira upravu preduzeća suprotno odredbama člana 187 stava 4 ovoga zakona,
8. nadoknadu i plate članova uprave odredi suprotno odredbama člana 194 ovoga zakona,
9. odobri zajam suprotno odredbama člana 196 ovoga zakona,
10. ne osnuje nadzorni odbor kada se po zakonu zahtijeva postojanje takvog odbora (član 202 stav 2),
11. je sastav uprave ili nadzornog odbora u suprotnosti sa odredbama članova 195 i 204 ovoga zakona,
12. poveća osnovni kapital suprotno odredbama člana 273 ovoga zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM kaznit će se odgovorno lice u preduzeću koje počini prekršaj naveden u stavu 1 ovoga člana.

Član 434

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće koje:

1. prilikom obavljanja svojih poslova ne koristi naziv koji je upisan u Registar (član 13),
2. ne dostavi godišnji obračun ili druge podatke Sudu u određenom roku (član 51 stavovi 1 i 2),
3. ne upiše registrovane dionice u knjigu dioničara (član 174 stav 1),
4. ne dostavi podatke za upis u Registar koji se zahtijevaju odredbama ovoga zakona (članovi 18 i 19),
5. ne dostavi Registru podatke navedene u članu 210 ovoga zakona,
6. ne dostavi ovjerenu kopiju zapisnika i priloge u roku od tri (3) dana od sjednice skupštine (član 233 stav 3),
7. ne dostavi Sudu u roku od 30 dana od dana izdavanja dionica izvještaj o uslovno povećanom kapitalu u skladu s članom 267 ovoga zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM kaznit će se odgovorno lice u preduzeću koje počini prekršaj naveden u stavu 1 ovoga člana.

Član 435

Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj komplementar(i) u društvu ako:

1. ne prijavi(e) ponovno osnivanje ili prestanak rada društva zbog upisa u Registar (član 98),
2. prijava za upis u Registar ne sadrži podatke navedene u članu 157.

Član 436

Novčanom kaznom u iznosu od 300 do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj likvidator koji:

1. potpiše isprave suprotno odredbama člana 110 ovoga zakona,
2. ne pripremi početne i završne likvidacijske obračune (član 111),
3. ne raspodijeli preostala sredstva između članova, u skladu s odredbama člana 112 ovoga zakona,
4. nakon likvidacije ne prijavi brisanje društva iz Registra (član 115 stav 1).

Član 437

Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj lice koje je ovlašteno da dostavi obavještenje o upisu u Registar u određenom roku a koje postupi suprotno tome (članovi 18 i 19).

Član 438

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj preduzetnik koji u roku određenom u članu 58 stavu 3 ovoga zakona, ne obavijesti povjerioce o namjeri prestanka obavljanja poslovne djelatnosti.

DIO 9: PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 439

- (1) Preduzeća sa sjedištem u Distriktu, izuzev preduzeća koja se privatizuju, dužna su oblik, naziv, osnovni kapital, osnivački akt ili statut uskladiti sa odredbama ovoga zakona i podnijeti prijavu za upis u Registar najkasnije do 31. 12. 2002. godine.
- (2) Preduzeća koja se privatizuju, nisu dužna do zaključenja ugovora o privatizaciji da usklade sa ovim zakonom, oblik, naziv, osnovni kapital, osnivački akt ili statut.
- (3) Kancelarija za privatizaciju Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dostavit će Sudu listu sa nazivima preduzeća koja se privatizuju, najkasnije do 31. 12. 2002. godine.

Član 440

(1) Nad postojećim preduzećima koja ne postupe u skladu s članom 439 ovoga zakona sproved će se postupak likvidacije i bit će brisana iz Registra. Likvidaciju će sprovesti Sud po službenoj dužnosti, na trošak preduzeća, odnosno članova.

(2) Postupci likvidacije pokrenuti u skladu sa stavom 1 ovoga člana protiv preduzeća koja se privatizuju, se obustavljaju.

Član 441

Vlasnici preduzeća u privatnom vlasništvu, koja ne postupe u skladu s članom 439 ovoga zakona, odgovaraju za obaveze povjericima, kao članovi društva sa neograničenom odgovornošću.

Član 442

Predstavništva stranih preduzeća dužna su usaglasiti svoju organizaciju u skladu sa odredbama ovoga zakona do 31. 12. 2002. godine.

Član 443

Odredbe ovoga zakona koje se odnose na dionice, shodno se primjenjuju i na dionice u nematerijalnom obliku, do donošenja posebnog zakona.

Član 444

Na dan stupanja na snagu ovog zakona, Zakon o preduzećima (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 24/98) i Zakon o privrednim društvima (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 23/99) prestaju da se primjenjuju na teritoriji Distrikta.